

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-99-02

Druk nr 743
Warszawa, 5 lipca 2002 r.

Pan
Marck Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy stanowiący realizację Strategii Gospodarczej Rządu SLD-UP-PSL "Przedsiębiorczość - Rozwój - Praca"

- o usługach pocztowych wraz z projektem podstawowego aktu wykonawczego,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

Projekt ustawy dotyczy pakietu "Przed wszystkim przedsiębiorczość"

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Infrastruktury.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o usługach pocztowych.

Rozdział

Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług pocztowych, w obrocie krajowym lub zagranicznym, zwanej dalej „działalnością pocztową”

Art. 2.

1. Usługę pocztową stanowi wykonywane w obrocie krajowym lub zagranicznym, zarobkowe:
 - 1) przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek oraz druków nieopatrzonych adresem, zwanych dalej „drukami bezadresowymi”,
 - 2) przyjmowanie i doręczanie przesyłek zawierających korespondencję lub druki bezadresowe, których treść jest przesyłana do placówki operatora lub doręczana adresatowi za pomocą technik stosowanych w telekomunikacji,
 - 3) prowadzenie punktów wymiany umożliwiających przyjęcie i wymianę korespondencji między podmiotami korzystającymi z obsługi tych punktów,
 - 4) realizowanie przekazów pocztowych.
2. Nie stanowi usługi pocztowej:
 - 1) przemieszczanie i doręczanie własnych przesyłek, jeżeli jest wykonywane bez udziału osób trzecich,

- 2) przemieszczanie i doręczanie dokumentów dotyczących towarów przemieszczanych wraz z nimi,
- 3) przewóz rzeczy innych niż korespondencja, wykonywany na podstawie odrębnych przepisów,
- 4) wzajemna nieodpłatna wymiana korespondencji, dokonywana wyłącznie przez wymieniające się podmioty,
- 5) przemieszczanie zleceń płatniczych między bankami, dokonywane przez izbę rozliczeniową, utworzoną na podstawie odrębnych przepisów,
- 6) przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek przez pocztę specjalną ministra właściwego do spraw wewnętrznych,
- 7) przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek przez pocztę Ministra Obrony Narodowej - wojskową pocztę polową.

Art. 3.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) adresat - podmiot określony przez nadawcę jako odbiorca przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym,
- 2) agent - przedsiębiorcę pośredniczącego w zawieraniu umów o świadczenie usług pocztowych na rzecz operatora, zawierającego takie umowy w imieniu operatora lub biorącego udział w ich wykonaniu,
- 3) doręczenie – wydanie przesyłki lub wypłacenie kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym adresatowi, a w przypadkach określonych prawem także innej osobie,
- 4) druk - informację pisemną lub graficzną, zwielokrotnioną za pomocą technik drukarskich lub podobnych, utrwaloną na papierze albo innym materiale używanym w drukarstwie, w tym książkę, katalog, gazetę, czasopismo lub inną publikację,
- 5) korespondencja - informację utrwaloną na dowolnym nośniku, w tym utrwaloną pismem wypukłym, z wyłączeniem książek, katalogów, gazet i czasopism lub innych publikacji,
- 6) międzynarodowe przepisy pocztowe - ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe dotyczące świadczenia usług pocztowych,
- 7) nadanie - polecenie doręczenia przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym,

- 8) nadanie na poste restante - polecenie doręczenia przesyłki lub wypłacenia adresatowi kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym wyłącznie w placówce operatora, wskazanej przez nadawcę jako miejsce doręczenia,
- 9) nadawca - podmiot, który zawarł umowę o świadczenie usług pocztowych,
- 10) operator - przedsiębiorcę uprawnionego do wykonywania działalności pocztowej,
- 11) operator publiczny - operatora obowiązującego do świadczenia usług powszechnych,
- 12) paczka pocztowa - przesyłkę rejestrowaną zawierającą rzeczy, przyjętą przez operatora publicznego w celu przemieszczenia i doręczenia,
- 13) placówka operatora - jednostkę organizacyjną operatora lub agenta, w której nadawca może zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub która doręcza adresatom przesyłki, lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych, albo inne wyodrębnione i oznaczone przez operatora miejsce, w którym można zawrzeć umowę o świadczenie usług pocztowych lub odebrać przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym,
- 14) przekaz pocztowy - polecenie doręczenia adresatowi określonej kwoty pieniężnej przez operatora publicznego,
- 15) przesyłka - korespondencję, druki lub inne rzeczy, opatrzone adresem, przedłożone do przyjęcia lub przyjęte przez operatora do przemieszczenia i doręczenia adresatowi,
- 16) przesyłka dla ociemniałych - przesyłkę o masie do 7000 g, przeznaczoną wyłącznie dla osób niewidomych lub ociemniałych, zawierającą korespondencję lub druki, w których informacja jest utrwalona pismem wypukłym lub na innym dowolnym nośniku, nadaną w sposób umożliwiający sprawdzenie zawartości,
- 17) przesyłka listowa - przesyłkę o masie do 2000 g nie będącą paczką pocztową,
- 18) przesyłka polecona - rejestrowaną przesyłkę listową, przemieszczaną i doręczaną w sposób zabezpieczający ją przed utratą, ubytkiem zawartości lub uszkodzeniem,
- 19) przesyłka rejestrowana - przesyłkę przyjętą za pokwitowaniem przyjęcia i doręczaną za pokwitowaniem odbioru,
- 20) przesyłka reklamowa - przesyłkę zawierającą wyłącznie materiał reklamowy, marketingowy lub promocyjny, wysyłaną jednorazowo do co najmniej 20 adresatów, z identyczną zawartością i identyczną treścią, różniącą się jedynie danymi

identyfikacyjnymi adresata, w szczególności nazwiskiem, adresem lub innymi danymi zmiennymi niezmiennymi treści przekazywanej informacji,

- 21) przesyłka z zadeklarowaną wartością – przesyłkę rejestrowaną, za której utratę, ubytek zawartości lub uszkodzenie operator ponosi odpowiedzialność do wysokości wartości przesyłki podanej przez nadawcę,
- 22) realizowanie przekazu pocztowego - przyjęcie przekazu pocztowego, jego przemieszczenie lub przesłanie oraz doręczenie adresatowi określonej w nim kwoty pieniężnej,
- 23) usługi powszechne - świadczone na jednolitych warunkach usługi przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek listowych, w tym poleconych i z zadeklarowaną wartością, paczek pocztowych, w tym z zadeklarowaną wartością oraz przesyłek dla ociemniałych, zgodnie z minimalnymi wymaganiami w zakresie jakości usług powszechnych, a także realizowanie przekazów pocztowych, w obrocie krajowym i zagranicznym.

Art. 4.

Do świadczenia usług pocztowych w obrocie zagranicznym stosuje się przepisy ustawy, jeżeli międzynarodowe przepisy pocztowe nie stanowią inaczej.

Art. 5.

Zadania z zakresu działalności pocztowej, określone dla zarządów pocztowych lub administracji pocztowych w międzynarodowych przepisach pocztowych, wykonuje państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Poczta Polska”, zwane dalej „Poczta Polska”.

Rozdział 2

Uprawnienia do prowadzenia działalności pocztowej

Art. 6.

1. Wykonywanie działalności pocztowej w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek z korespondencją do 2000 g lub przesyłek dla ociemniałych wymaga zezwolenia na wykonywanie działalności pocztowej, zwanego dalej „zezwoleniem”, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.
2. Wykonywanie działalności pocztowej nie wymagającej zezwolenia podlega pisemnemu zgłoszeniu działalności pocztowej, zwanemu dalej „zgłoszeniem”.
3. Nie wymaga zgłoszenia działalność pocztowa polegająca na przyjmowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu druków bezadresowych.
4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do wykonywania działalności pocztowej przez operatora publicznego w zakresie świadczenia usług powszechnych, o których mowa w art. 43.
5. Nie wymaga zezwolenia ani zgłoszenia działalność wykonywana przez agenta na podstawie umowy agencyjnej lub innej umowy, zawartej z operatorem zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.

Art. 7.

1. Wydanie, odmowa wydania lub cofnięcie zezwolenia oraz wniesienie sprzeciwu wobec zgłoszenia działalności pocztowej następuje w drodze decyzji administracyjnej.
2. Organem właściwym w sprawach zezwoleń i zgłoszeń jest Prezes Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty, zwany dalej „Prezesem URTiP”.

Art. 8.

1. Zezwolenie wydaje się na pisemny wniosek, który powinien zawierać:
 - 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres,
 - 2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo w ewidencji działalności gospodarczej,
 - 3) określenie zakresu wnioskowanej działalności pocztowej,
 - 4) określenie obszaru, na którym będzie wykonywana działalność pocztowa,
 - 5) wnioskowany okres prowadzenia działalności pocztowej objętej zezwoleniem.
2. Do wniosku należy dołączyć:
 - 1) aktualny odpis z właściwego rejestru albo z ewidencji działalności gospodarczej,

- 2) aktualne zaświadczenie o nadaniu statystycznego numeru identyfikacyjnego REGON w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej,
- 3) w przypadku spółek handlowych:
 - a) listę członków zarządu, prokurentów oraz członków organu nadzoru,
 - b) listę akcjonariuszy posiadających nie mniej niż 5% akcji imiennych albo listę wspólników,
 - c) informację o dacie i miejscu urodzenia, imionach rodziców, nazwisku rodowym matki, miejscu zamieszkania i ewentualnie zameldowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osób, o których mowa w lit. a) i b), a w przypadku cudzoziemców informację o numerze paszportu, a także o numerze wizy lub karty pobytu, natomiast w przypadku obywateli polskich informację o numerze PESEL,
 - d) informację w zakresie danych objętych kartoteką karną Krajowego Rejestru Karnego w odniesieniu do osób, o których mowa w lit. a) i b),
- 4) w przypadku wnioskodawcy będącego osobą fizyczną oraz osób kierujących działalnością przedsiębiorców nie będących spółkami handlowymi:
 - a) informację o dacie i miejscu urodzenia, imionach rodziców, nazwisku rodowym matki, miejscu zamieszkania, a w przypadku cudzoziemców ewentualnie miejscu zameldowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz informację o numerze paszportu, a także o numerze wizy lub karty pobytu, natomiast w przypadku obywateli polskich informację o numerze PESEL,
 - b) informację w zakresie danych objętych kartoteką karną Krajowego Rejestru Karnego,
- 5) regulamin świadczenia usług pocztowych objętych wnioskiem,
- 6) opis sposobu świadczenia usługi pocztowej z uwzględnieniem wymogów, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1.

Art.9

1. Zezwolenie wydaje się po stwierdzeniu, że:
 - 1) przedsiębiorca spełnia następujące wymogi:
 - a) zapewnia warunki do przestrzegania tajemnicy pocztowej, o której mowa w art. 36 ust. 1,

- b) określa przejrzyste i niedyskryminujące warunki postępowania reklamacyjnego,
 - c) posiada, odpowiednią do rozmiarów planowanej działalności, bazę organizacyjno - techniczną,
- 2) przedsiębiorca będący osobą fizyczną, wspólnicy spółek osobowych, członkowie zarządów spółek kapitałowych i osoby kierujące działalnością pozostałych przedsiębiorców nie byli karani za umyślne przestępstwo przeciwko ochronie informacji, wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub umyślne przestępstwo skarbowe,
 - 3) nie wydano prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy prowadzenia działalności objętej zezwoleniem,
 - 4) przedsiębiorca złożył dokumenty, o których mowa w art. 8 ust. 2, poświadczające, że spełnia on wymogi wykonywania działalności objętej wnioskiem,
 - 5) wykonywanie działalności objętej zezwoleniem nie zagraża obronności, bezpieczeństwu państwa lub bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu.
2. Przed podjęciem decyzji w sprawie wydania zezwolenia Prezes URTiP może wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia, w wyznaczonym terminie, brakującej dokumentacji poświadczającej, że spełnia warunki, określone w ust. 1, wymagane do wykonywania działalności gospodarczej objętej zezwoleniem.
 3. Stwierdzenie warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, następuje po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Obrony Narodowej lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Opinia nie wymaga uzasadnienia, jeżeli naruszałoby to przepisy ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Art. 10.

Zezwolenia wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 5 lat i nie dłuższy niż 25 lat, chyba że wnioskodawca zamierza wykonywać działalność przez czas krótszy.

Art. 11.

W zezwoleniu określa się:

- 1) uprawnionego przedsiębiorcę oraz jego siedzibę i adres,
- 2) zakres działalności pocztowej objętej zezwoleniem,
- 3) obszar, na którym będzie wykonywana działalność pocztowa objęta zezwoleniem,

4) okres ważności zezwolenia.

Art. 12.

1. Prezes URTiP cofa zezwolenie, jeżeli:

- 1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności objętej zezwoleniem,
- 2) działalność objęta zezwoleniem jest wykonywana w sposób sprzeczny z przepisami ustawy, w szczególności w zakresie usług zastrzeżonych,
- 3) wykonywanie działalności objętej zezwoleniem zagraża obronności, bezpieczeństwu państwa lub bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu,
- 4) przedsiębiorca przestał spełniać warunki określone przepisami prawa, wymagane do prowadzenia działalności określonej w zezwoleniu,
- 5) przedsiębiorca nie usunął stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z przepisami prawa regulującymi działalność objętą zezwoleniem, w terminie wyznaczonym przez Prezesa URTiP, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Prezes URTiP może cofnąć zezwolenie lub ograniczyć obszar działalności, jeżeli:

- 1) przedsiębiorca posiadający zezwolenie nie rozpoczął działalności objętej zezwoleniem w ciągu 6 miesięcy od dnia wydania zezwolenia, pomimo wezwania Prezesa URTiP do jej podjęcia lub zaprzestał jej wykonywania,
- 2) ogłoszono upadłość lub otwarto likwidację przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie.

3. Z wyjątkiem przypadków nie cierpiących zwłoki oraz zdarzeń nieodwracalnych, decyzja o cofnięciu zezwolenia albo o ograniczeniu obszaru działalności może być podjęta po bezskutecznym wezwaniu operatora do usunięcia przyczyn uzasadniających wydanie takiej decyzji.

4. Cofnięcie zezwolenia z przyczyn, o których mowa w ust. 1 pkt 3, następuje na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Obrony Narodowej lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, w zakresie ich właściwości. Wniosek ten nie wymaga uzasadnienia, jeżeli naruszałoby to przepisy ustawy o ochronie informacji niejawnych.

Art. 13.

W przypadku cofnięcia zezwolenia, może być ono ponownie wydane nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia stała się ostateczna.

Art. 14.

1. Zgłoszenie powinno zawierać:
 - 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres,
 - 2) numer w rejestrze przedsiębiorców albo w ewidencji działalności gospodarczej,
 - 3) określenie zakresu zamierzonej działalności pocztowej,
 - 4) obszar, na którym ma być wykonywana działalność pocztowa.
2. Do zgłoszenia stosuje się odpowiednio przepisy art. 8 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 lit. a).
3. Do wykonywania działalności pocztowej objętej zgłoszeniem można przystąpić, jeżeli Prezes URTiP, w terminie 30 dni od dnia doręczenia zgłoszenia, nie wniesie sprzeciwu wobec podjęcia przez przedsiębiorcę zgłaszanej działalności pocztowej.
4. Sprzeciw, o którym mowa w ust. 3, może być wniesiony w przypadku, jeżeli zgłoszenie narusza przepisy ustawy, jest niekompletne lub zawarte w nim dane nie są zgodne ze stanem faktycznym.

Art. 15.

1. Prezes URTiP wnosi sprzeciw w trakcie wykonywania działalności objętej zgłoszeniem:
 - 1) jeżeli operator narusza przepisy ustawy i w terminie wyznaczonym przez Prezesa URTiP nie usunął stanu niezgodnego z prawem,
 - 2) na wniosek ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Ministra Obrony Narodowej lub Szefa Urzędu Ochrony Państwa, w zakresie ich właściwości, jeżeli wykonywanie działalności objętej zgłoszeniem zagraża obronności, bezpieczeństwu państwa lub bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu. Wniosek Ministra Obrony Narodowej lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego nie wymaga uzasadnienia, jeżeli naruszałoby to przepisy ustawy o ochronie informacji niejawnych.
2. W razie wniesienia, przez Prezesa URTiP, sprzeciwu w trakcie wykonywania działalności przez operatora, jest on obowiązany do niezwłocznego zaprzestania wykonywania działalności objętej sprzeciwem.

Art. 16.

1. Operator wykonujący działalność pocztową jest obowiązany zgłaszać Prezesowi URTiP :

1) w przypadku działalności objętej zezwoleniem zmiany danych, o których mowa w art. 8 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 3 lit. a) i b),

2) w przypadku działalności objętej zgłoszeniem, zmiany danych, o których mowa w art. 14 ust. 1

- w terminie 14 dni od dnia ich powstania.

2. Operator prowadzący działalność pocztową na podstawie udzielonego zezwolenia lub dokonanego zgłoszenia jest obowiązany zgłosić Prezesowi URTiP fakt zaprzestania prowadzenia działalności pocztowej w terminie 14 dni od dnia jej zaprzestania.

Art. 17.

Do rozszerzenia zakresu lub obszaru działalności pocztowej objętej zezwoleniem lub zgłoszeniem stosuje się odpowiednio przepisy art. 8 - 11 lub art. 14.

Art. 18.

Uprawnienia z tytułu wydanego przedsiębiorcy zezwolenia, jak również uprawnienia wynikające z dokonanego zgłoszenia nie przechodzą na podmioty powstałe w wyniku jego podziału albo łączenia się z innymi podmiotami.

Art. 19.

1. Prezes URTiP prowadzi rejestr operatorów pocztowych, zwany dalej „rejestrem”, który obejmuje:

1) oznaczenie operatora, jego siedzibę i adres,

2) numer w rejestrze przedsiębiorców,

3) zakres wykonywanej działalności pocztowej,

4) obszar wykonywanej działalności pocztowej,

5) w przypadku operatorów wykonujących działalność objętą zezwoleniem - okres ważności zezwolenia,

6) informacje o zmianie danych, o których mowa w pkt 1 - 5, jak również o fakcie zaprzestania wykonywania działalności pocztowej.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, jest jawny.

3. Prezes URTiP dokonuje wpisu do rejestru w terminie 7 dni:

- 1) od daty wydania zezwolenia albo
 - 2) po upływie terminu do wniesienia sprzeciwu.
4. Prezes URTiP dokonuje zmiany danych objętych rejestrem w terminie 7 dni od daty zgłoszenia zmian, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 2 pkt 1 i 3 lit. a) i b) i art. 14 ust. 1.
 5. Do potwierdzenia okoliczności dokonania zgłoszenia stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, dotyczące wydawania zaświadczeń.

Rozdział 3

Świadczenie usług pocztowych – zasady ogólne

Art. 20.

1. Świadczenie usług pocztowych odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług pocztowych.
2. Zawarcie umowy o świadczenie usług pocztowych następuje w szczególności przez:
 - 1) przyjęcie przez operatora przesyłki do przemieszczenia i doręczenia,
 - 2) wrzucenie przesyłki listowej, z wyłączeniem przesyłek rejestrowanych oraz podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat pocztowych, do nadawczej skrzynki pocztowej operatora,
 - 3) realizowanie przekazu pocztowego.

Art. 21.

1. Operator odmawia zawarcia umowy o świadczenie usługi pocztowej albo może odstąpić od jej wykonania, jeżeli:
 - 1) nie są spełnione wymagania określone w ustawie lub przepisach wydanych na jej podstawie, dotyczące zawierania lub wykonywania umowy o świadczenie usług pocztowych,

- 2) zawartość lub opakowanie przesyłki naraża osoby trzecie lub operatora na szkodę,
 - 3) na opakowaniu przesyłki lub w widocznej części jej zawartości znajdują się napisy, wizerunki, rysunki lub inne znaki graficzne naruszające prawo lub znaki opłaty pocztowej nie spełniające wymagań określonych w ustawie,
 - 4) usługa pocztowa miałaby być wykonywana w całości lub w części na obszarze nie objętym zezwoleniem lub zgłoszeniem,
 - 5) przyjmowanie lub przemieszczanie przesyłki jest zabronione odrębnymi przepisami.
2. Operator może ponadto:
- 1) odmówić zawarcia umowy o świadczenie usługi pocztowej, jeżeli przesyłka nie spełnia określonych przez operatora warunków wymaganych do zawarcia umowy,
 - 2) odstąpić od wykonania usługi pocztowej po zawarciu umowy o świadczenie usługi pocztowej, jeżeli przesyłka nie spełnia warunków określonych w umowie.
3. W przypadku odmowy zawarcia lub jednostronnego odstąpienia przez operatora od umowy o świadczenie usługi pocztowej z przyczyn określonych w ust. 1 i 2, przyjętą przesyłkę zwraca się nadawcy na jego koszt. Zwrotowi podlega także pobrana opłata za wykonanie usługi.
4. Do zwrotu przesyłki, o którym mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 26 i 35.

Art. 22.

1. Nadawca może, przed doręczeniem przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym:
 - 1) odstąpić od umowy o świadczenie usługi pocztowej,
 - 2) żądać zmiany adresata lub miejsca doręczenia.
2. Operator może żądać od nadawcy uiszczenia opłat za czynności wykonane przez operatora w związku z odstąpieniem przez nadawcę od umowy o świadczenie usługi pocztowej, albo realizacją zmian, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 23.

1. Operator, z zastrzeżeniem art. 47 i art. 58 ust. 3, określa w regulaminie świadczenia usług pocztowych lub w umowie o świadczenie usług pocztowych warunki wykonywania i korzystania z usług pocztowych, a w szczególności okoliczności uzasadniające uznanie

usługi pocztowej za niewykonaną, sposób postępowania w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi pocztowej oraz terminy, po upływie których uważa się niedoręczoną przesyłkę za utraconą, a także szczegółowe zasady składania i rozpatrywania reklamacji.

2. Regulamin, o którym mowa ust. 1, stanowi nieodpłatny załącznik do umowy, gdy wynika to z właściwości zawieranej umowy oraz podawany jest do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

Art. 24.

1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że przemieszczanie przesyłki może spowodować uszkodzenie innych przesyłek lub mienia operatora, operator może zażądać jej otwarcia przez nadawcę, a w przypadku gdy wezwanie nadawcy do otwarcia przesyłki jest niemożliwe lub było bezskuteczne, zabezpieczyć przesyłkę na własny koszt w sposób zapewniający bezpieczeństwo obrotu pocztowego.
2. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że przesyłka stanowi przedmiot przestępstwa lub jej zawartość stanowi zagrożenie dla ludzi bądź środowiska, operator powiadamia niezwłocznie właściwe służby oraz zatrzymuje i zabezpiecza przesyłkę do chwili dokonania oględzin przez te służby.

Art. 25.

1. Przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym, z zastrzeżeniem ust. 2 - 6, doręcza się adresatowi w miejscu wskazanym przez nadawcę.
2. Przesyłka, jeżeli nie jest nadana na poste restante, może być także wydana ze skutkiem doręczenia:
 - 1) adresatowi:
 - a) do jego oddawczej skrzynki pocztowej,
 - b) w placówce operatora, jeżeli podczas próby doręczenia przesyłki adresat był nieobecny w miejscu wskazanym przez nadawcę albo doręczenie za pomocą oddawczej skrzynki pocztowej nie jest możliwe,
 - c) w miejscu uzgodnionym przez adresata z operatorem,
 - 2) przedstawicielowi ustawowemu adresata lub pełnomocnikowi adresata:
 - a) w miejscu wskazanym przez nadawcę,

- b) w placówce operatora,
- 3) osobie pełnoletniej, zamieszkałej razem z adresatem, jeżeli adresat nie złożył w placówce operatora odpowiedniego zastrzeżenia w tym względzie:
- a) w miejscu wskazanym przez nadawcę,
 - b) w placówce operatora,
- 4) osobie uprawnionej do odbioru przesyłek w urzędzie organu władzy publicznej, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 11, poz. 95, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 39, poz. 462 oraz z 2001 r. Nr 22, poz. 247, Nr 27, poz. 298, Nr 56, poz. 580, Nr 110, poz. 1189, Nr 123, poz. 1353 i Nr 154, poz. 1800), jeżeli adresatem przesyłki jest dany organ władzy publicznej,
- 5) osobie uprawnionej do odbioru przesyłek w podmiotach będących osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, jeżeli adresatem przesyłki jest:
- a) dana osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej,
 - b) nie będąca członkiem organu zarządzającego albo pracownikiem danej osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej osoba fizyczna w niej przebywająca,
- 6) kierownikowi jednostki lub osobie fizycznej przez niego upoważnionej, jeżeli adresatem przesyłki jest osoba fizyczna przebywająca w jednostce, w której ze względu na charakter tej jednostki lub powszechnie uznawany zwyczaj doręczenie przesyłki adresatowi jest znacznie utrudnione lub niemożliwe.
3. Przepisy ust. 2 nie naruszają przepisów innych ustaw, dotyczących sposobu, zasad i trybu doręczeń.
4. Na pisemny wniosek adresata złożony w odpowiedniej placówce operatora przesyłka listowa będąca przesyłką rejestrowaną może być doręczana w sposób, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a).
5. Do doręczenia kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym, z wyłączeniem przekazów nadanych na poste restante, stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2 pkt 1 lit. b) oraz pkt 2 – 6.

6. Do doręczenia przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym w przypadku śmierci adresata stosuje się odpowiednio przepisy art. 26 i 27.

Art. 26.

1. Przesyłkę, której nie można doręczyć adresatowi, operator zwraca nadawcy. Za czynności związane ze zwrotem przesyłki operator może żądać uiszczenia opłaty.
2. Przesyłka, której nie można doręczyć adresatowi ani zwrócić nadawcy z powodu braku lub błędnego adresu nadawcy, zwana dalej "przesyłką niedoręczalną", może zostać otwarta przez operatora w celu uzyskania danych umożliwiających jej doręczenie lub zwrócenie nadawcy.
3. Otwarcie przesyłki niedoręczalnej następuje niezwłocznie, chyba że umowa o świadczenie usług pocztowych przewiduje inny termin.
4. Operator wyznacza jednostkę organizacyjną, w której będą dokonywane czynności związane z otwieraniem przesyłek i ustalaniem danych umożliwiających ich doręczenie albo zwrócenie nadawcy.
5. Otwarcia przesyłki niedoręczalnej dokonuje komisja, w składzie co najmniej 3 osób, powołana przez kierownika jednostki organizacyjnej, o której mowa w ust. 4, spośród pracowników tej jednostki.
6. Otwarcie przesyłki niedoręczalnej powinno być dokonane w sposób zapewniający jak najmniejsze uszkodzenie jej opakowania.
7. Po otwarciu przesyłki komisja dokonuje sprawdzenia, czy na wewnętrznej stronie opakowania nie został umieszczony adres nadawcy lub adresata, a w razie ich braku komisja dokonuje oględzin zawartości przesyłki.
8. W przypadku ustalenia przez komisję w trakcie czynności, o których mowa w ust. 6 i 7, adresu nadawcy lub adresata, przesyłka, po odpowiednim zabezpieczeniu i umieszczeniu adnotacji na opakowaniu o komisyjnym jej otwarciu, jest doręczana przez operatora lub zwracana nadawcy.
9. W przypadku, gdy otwarcie przesyłki niedoręczalnej nie umożliwi jej doręczenia lub zwrócenia nadawcy albo nadawca odmówi przyjęcia zwróconej przesyłki:
 - 1) korespondencja stanowiąca przesyłkę zostaje zniszczona przez operatora w sposób uniemożliwiający odtworzenie informacji zawartej w przesyłce i na jej opakowaniu, nie wcześniej niż po upływie 60 dni od dnia otwarcia przesyłki,

- 2) do innej zawartości przesyłki stosuje się odpowiednio przepisy art. 183, 184 i 187 Kodeksu cywilnego.

Art. 27.

Kwotę przekazu pocztowego, którego nie można doręczyć adresatowi zwraca się nadawcy, a w przypadku gdy nie jest to możliwe z powodu braku lub błędnego adresu nadawcy, stosuje się odpowiednio przepisy art. 184 i 187 Kodeksu cywilnego.

Art. 28.

1. Operator ustala wysokość oraz sposób uiszczania opłat za usługi pocztowe, z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie. Wysokość opłat może być uzależniona w szczególności od rodzaju, masy lub terminów doręczenia przesyłki.
2. Przesyłka rejestrowana będąca przesyłką dla ociemniałych nadana:
 - 1) przez osobę niewidomą lub ociemniałą i adresowana do biblioteki lub organizacji osób niewidomych lub ociemniałych,
 - 2) przez bibliotekę lub organizację osób niewidomych lub ociemniałych i adresowana do osoby niewidomej lub ociemniałej- jest zwolniona od opłat pocztowych do wysokości najniższej opłaty za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki tego rodzaju i tej kategorii wagowej, ustalonej w obowiązującym cenniku usług powszechnych operatora publicznego, o którym mowa w art. 49.
3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego oraz minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określą w drodze rozporządzenia, wykaz bibliotek i organizacji osób niewidomych i ociemniałych, o których mowa w ust. 2, kierując się zasadą zapewnienia jak najszerszego i równoprawnego dostępu osób niewidomych i ociemniałych do dóbr kultury.

Art. 29.

1. Operatorzy mogą stosować własne znaki służące do potwierdzenia opłacenia usługi pocztowej:
 - 1) zawierające informacje:
 - a) umożliwiające identyfikację operatora,

- b) o wysokości opłaty pobranej za wykonanie usługi pocztowej,
 - zwane dalej "znakami opłaty pocztowej",
- 2) zawierające informacje:
 - a) umożliwiające identyfikację operatora,
 - b) umożliwiające identyfikację umowy o świadczenie usług pocztowych zawartej między operatorem a podmiotem, na rzecz którego jest wykonywana usługa,
 - zwane dalej "oznaczeniami".
- 2. Operatorzy stosują znaki opłaty pocztowej lub oznaczenia w przypadku świadczenia usług pocztowych na zasadach określonych w art. 45 ust. 2.
- 3. Znakami służącymi do potwierdzenia opłacenia usług pocztowych świadczonych przez Poczta Polska są:
 - 1) znaki opłaty pocztowej emitowane przez Poczta Polska jako samodzielne znaki opatrzone napisem zawierającym użyte w dowolnym przypadku wyrazy: "Polska", "Rzeczpospolita Polska" lub "Poczta", zwane dalej "znaczkami pocztowymi",
 - 2) znaki opłaty pocztowej, inne niż znaczki pocztowe, określone przez Poczta Polska,
 - 3) oznaczenia określone przez Poczta Polska.
- 4. Wzory znaków opłaty pocztowej, z wyłączeniem znaków, o których mowa w ust. 3, podlegają zgłoszeniu Prezesowi URTiP, który prowadzi ich wykaz. Wykaz znaków opłaty pocztowej jest jawny.
- 5. Prezes URTiP odmawia, w drodze decyzji, umieszczenia wzoru znaku opłaty pocztowej w wykazie, o którym mowa w ust. 4, jeżeli:
 - 1) zawarte na znaku napisy, wizerunki lub inne znaki graficzne naruszają dobra podlegające ochronie prawnej,
 - 2) znak jest opatrzony napisem zawierającym wyrazy, o których mowa w ust. 3 pkt 1,
 - 3) znak nie spełnia wymagań określonych w ustawie.
- 6. Stosowanie znaku opłaty pocztowej objętej decyzją, o której mowa w ust. 5, jest zabronione.
- 7. Znaczkom pocztowym przysługuje ochrona przewidziana w przepisach Kodeksu karnego dla znaków wartościowych, zaś innym znakom i oznaczeniom służącym do potwierdzania

opłacenia usługi pocztowej, ochrona przewidziana w przepisach Kodeksu karnego dla dokumentów.

Art. 30.

1. Poczcie Polskiej przysługuje wyłączne prawo emisji i wycofywania z obiegu:
 - 1) znaczków pocztowych,
 - 2) kartek pocztowych w postaci pojedynczych kart wykonanych ze sztywnego papieru z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej opatrzonym napisem zawierającym wyrazy, o których mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1,
 - 3) kopert z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej opatrzonym napisem zawierającym wyrazy, o których mowa w art. 29 ust. 3 pkt 1.
2. Poczta Polska jest obowiązana do emisji znaczków pocztowych zgodnie z rocznym planem emisji znaczków pocztowych.
3. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, roczny plan emisji znaczków pocztowych na dany rok zawierający tematykę znaczków, kolejność ich wprowadzenia do obiegu oraz liczbę prezentacji każdego z tematów, uwzględniając w szczególności rocznice doniosłych wydarzeń przypadających w danym roku kalendarzowym oraz potrzeby eksploatacyjne Poczty Polskiej.

Art. 31.

1. Operator otrzymuje z budżetu państwa dotację przedmiotową do świadczonych usług pocztowych związanych z przyjmowaniem, przemieszczaniem i doręczaniem przesyłek podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat pocztowych na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2. Jednostkowa stawka dotacji nie może być wyższa niż ustalona w obowiązującym cenniku usług powszechnych operatora publicznego, o którym mowa w art. 49, najniższa opłata za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki tego rodzaju i tej kategorii wagowej.
3. Łączną kwotę dotacji, o której mowa w ust. 1, określa ustawa budżetowa.

Art. 32.

1. Jednostki zaliczone do sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 38, poz. 360, Nr 49, poz. 485, Nr 70, poz. 778 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 6, poz. 69, Nr 12, poz. 136, Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041, Nr 119, poz. 1251 i Nr

122, poz. 1315, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 46, poz. 499, Nr 88, poz. 961, Nr 98, poz. 1070, Nr 100, poz. 1082, Nr 102, poz. 1116, Nr 125, poz. 1368 i Nr 145 poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 363 i 365) obowiązane są umożliwić operatorowi publicznemu umieszczenie, a także eksploatację i konserwację nadawczych skrzynek pocztowych na zajmowanych i administrowanych przez siebie nieruchomościach, jeżeli nieruchomości te są przedmiotem własności Skarbu Państwa lub jednostki zaliczonej do sektora finansów publicznych i o ile nie ogranicza to racjonalnego korzystania z tych nieruchomości.

2. Nadawcze skrzynki pocztowe powinny być umieszczane, eksploatowane i konserwowane w sposób jak najmniej uciążliwy dla właściciela oraz podmiotu korzystającego z nieruchomości, na której są umieszczone.
3. Korzystanie z nieruchomości, o której mowa w ust. 1, w zakresie niezbędnym do umieszczenia, eksploatacji lub konserwacji umieszczonej na niej nadawczej skrzynki pocztowej jest nieodpłatne.
4. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, wielkość, sposób oznaczenia oraz warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać nadawcze skrzynki pocztowe kierując się wymaganiami Europejskiego Komitetu Normalizacji, a w przypadku braku takich wymagań innych międzynarodowych organizacji normalizacyjnych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem, a także biorąc pod uwagę łatwy dostęp do skrzynek.

Art. 33.

W przypadku sporów między operatorem publicznym a jednostkami zaliczonymi do sektora finansów publicznych co do zakresu obowiązków, o których mowa w art. 32 ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 124 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447, Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253).

Art. 34.

1. Właściciel lub współwłaściciele :
 - 1) nieruchomości, której częścią składową jest budynek,
 - 2) budynku stanowiącego odrębną nieruchomość- są obowiązani umieścić oddawczą skrzynkę pocztową.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, jest realizowany:

- 1) w budynkach jednorodzinnych - przez umieszczenie skrzynki przed drzwiami wejściowymi do budynku lub w ogólnie dostępnej części nieruchomości,
 - 2) w budynkach wielorodzinnych o co najmniej 3 lokalach - przez umieszczenie w ogólnie dostępnej części nieruchomości zestawu oddawczych skrzynek pocztowych w liczbie odpowiadającej wszystkim samodzielnym lokalom mieszkalnym oraz lokalom o innym przeznaczeniu, jeżeli posiadają osobny adres.
3. Minister właściwy do spraw łączności w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkalnictwa określi, w drodze rozporządzenia, wymagania, jakim powinny odpowiadać oddawcze skrzynki pocztowe oraz ich usytuowanie, jak również warunki dostępu dla operatorów, mając na uwadze zapewnienie:
- 1) bezpieczeństwa obrotu pocztowego,
 - 2) powszechności i łatwości dostępu do skrzynek dla wszystkich operatorów,
 - 3) zastosowania wymagań Europejskiego Komitetu Normalizacji, a w przypadku braku takich wymagań innych międzynarodowych organizacji normalizacyjnych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem.

Art. 35.

1. Operatorowi przysługuje prawo zastawu na przesyłkach w celu zabezpieczenia roszczeń wynikających z umowy o świadczenie usług pocztowych oraz z tytułu opłat celnych lub uzasadnionych, dodatkowych kosztów świadczenia usługi, powstałych z przyczyn leżących po stronie nadawcy lub adresata.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli adresatem przesyłki jest organ władzy publicznej.
3. W przypadku odmowy zaspokojenia przez adresata lub nadawcę wierzytelności zabezpieczonych zastawem, operator otwiera komisyjnie przesyłkę i przystępuje do sprzedaży jej zawartości:
 - 1) niezwłocznie - w przypadku żywych zwierząt albo rzeczy niebezpiecznych lub łatwo psujących się,
 - 2) po upływie 14 dni od dnia pisemnego zawiadomienia adresata lub nadawcy o zamierzonej sprzedaży zawartości przesyłki - w pozostałych przypadkach.

4. Kwotę uzyskaną ze sprzedaży zawartości przesyłki, o której mowa w ust. 3, operator przekazuje nadawcy na jego koszt, po potrąceniu wierzytelności zabezpieczonych zastawem.
5. Operatorowi przysługuje roszczenie do nadawcy o pokrycie różnicy, w przypadku gdy wierzytelności zabezpieczone zastawem przewyższają kwotę uzyskaną ze sprzedaży zawartości przesyłki.
6. W przypadku gdy sprzedaż zawartości przesyłki lub jej części nie jest możliwa, do nie sprzedanej zawartości przesyłki stosuje się przepisy art. 26 ust. 9.
7. Przepisy ust. 1 - 6 nie naruszają przepisów ustawy z dnia 9 stycznia 1997 r. - Kodeks celny (Dz. U. z 2001 r. Nr 75, poz. 802, Nr 89, poz. 972, Nr 110, poz. 1189, Nr 125, poz. 1368 i Nr 128, poz. 1403 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365).

Art. 36.

1. Tajemnica pocztowa obejmuje informacje przekazywane w przesyłkach, informacje dotyczące realizacji przekazów pocztowych, dane dotyczące podmiotów korzystających z usług pocztowych oraz dane dotyczące faktu i okoliczności świadczenia usług pocztowych lub korzystania z tych usług.
2. Do zachowania tajemnicy pocztowej są obowiązani:
 - 1) operator,
 - 2) osoby, które z racji wykonywanej działalności mają dostęp do tajemnicy pocztowej.
3. Naruszeniem obowiązku zachowania tajemnicy pocztowej jest w szczególności:
 - 1) ujawnianie lub przetwarzanie informacji albo danych objętych tajemnicą pocztową,
 - 2) otwieranie zamkniętych przesyłek lub zapoznawanie się z ich treścią,
 - 3) umożliwianie osobom nieuprawnionym działań mających na celu wykonywanie czynności, o których mowa w pkt 1 i 2.
4. Nie stanowi naruszenia obowiązku zachowania tajemnicy pocztowej:
 - 1) podejmowanie działań, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2, w przypadkach przewidzianych przepisami prawa lub w umowie o świadczenie usług pocztowych,

- 2) posługiwanie się przez operatora listami referencyjnymi obejmującymi dane dotyczące podmiotów korzystających z jego usług pocztowych oraz rodzajów tych usług, w przypadku gdy dane te są publikowane za zgodą podmiotów, których one dotyczą.
5. Obowiązek zachowania tajemnicy pocztowej jest nieograniczony w czasie.
6. Operator jest obowiązany do zachowania należytej staranności, w zakresie uzasadnionym względami technicznymi lub ekonomicznymi, przy zabezpieczaniu urządzeń i obiektów, wykorzystywanych przy świadczeniu usług pocztowych oraz zbiorów danych przed ujawnieniem tajemnicy pocztowej

Art. 37.

Informacje lub dane objęte tajemnicą pocztową mogą być zbierane, utrwalane, przechowywane, opracowywane, zmieniane, usuwane lub udostępniane tylko wówczas, gdy czynności te dotyczą świadczonej usługi pocztowej albo są niezbędne do jej wykonania lub jeżeli przepisy odrębne stanowią inaczej.

Art. 38.

1. Operatorzy są obowiązani do wykonywania zadań na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego w zakresie i na warunkach określonych w ustawie oraz przepisach odrębnych.
2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, obejmuje nieodpłatne zapewnienie przez operatora, w ramach wykonywanej przez siebie działalności pocztowej, technicznych i organizacyjnych możliwości wykonywania przez prokuraturę, sądy, a także uprawnione jednostki podległe Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych i Ministrowi Sprawiedliwości oraz Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego ich zadań określonych odrębnymi przepisami, począwszy od dnia rozpoczęcia działalności pocztowej. Na wniosek zainteresowanego operatora Prezes URTiP może odroczyć termin rozpoczęcia wykonywania powyższego obowiązku.
3. Minister właściwy do spraw łączności w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) przypadki, w których Prezes URTiP może odroczyć termin rozpoczęcia wykonywania obowiązku, o którym mowa w ust. 2, oraz maksymalne terminy odroczeń, uwzględniając rodzaj i zakres działalności pocztowej wykonywanej przez operatora,
- 2) szczegółowe warunki i sposób wypełniania obowiązków, o których mowa w ust. 1, mając na względzie, aby wykonywanie powyższych obowiązków w jak najmniejszym stopniu zakłócało funkcjonowanie przedsiębiorstwa operatora, kierując się zasadą osiągnięcia celu przy jak najniższych nakładach.

Art. 39.

1. Operator jest obowiązany posiadać aktualny plan działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń, a w szczególności wprowadzenia stanu wojennego, stanu wyjątkowego i stanu klęski żywiołowej, w którym ustala:
 - 1) zasady współpracy operatora z organami koordynującymi działania ratownicze, służbami ustawowo powołanymi do niesienia pomocy oraz Siłami Zbrojnymi,
 - 2) sposób realizacji obowiązku zachowania ciągłości świadczenia usług pocztowych.
2. Operator publiczny jest obowiązany posiadać również plan współdziałania z wojskową pocztą polową w sytuacji wprowadzenia stanu wojennego lub stanu wyjątkowego.
3. Minister właściwy do spraw łączności w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb sporządzania i aktualizacji planu, o którym mowa w ust. 1, mając na uwadze rodzaj działalności wykonywanej przez operatorów i obszar, na którym jest wykonywana działalność pocztowa.
4. Minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, zakres współpracy operatora publicznego z wojskową pocztą polową, tryb sporządzania i aktualizacji planu, o którym mowa w ust. 2, uwzględniając funkcjonującą w czasie pokoju infrastrukturę operatora publicznego.

Art. 40.

1. W przypadku wprowadzenia stanu wyjątkowego minister właściwy do spraw łączności może, w drodze decyzji :
 - 1) nałożyć na operatora obowiązki dotyczące zachowania ciągłości świadczenia usług pocztowych,

- 2) nakazać operatorowi nieodpłatne świadczenie niektórych usług pocztowych związanych z usuwaniem skutków wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, minister właściwy do spraw łączności zapewnia operatorowi środki finansowe z budżetu państwa, niezbędne do wykonania nałożonego zadania.
3. Decyzje, o których mowa w ust. 1, wygasają z mocy prawa z dniem zniesienia stanu wyjątkowego.

Art. 41.

1. Operator świadczący usługi powszechne jest obowiązany do corocznego przedstawiania Prezesowi URTiP, w terminie do dnia 31 marca, sprawozdania z działalności pocztowej w poprzednim roku kalendarzowym oraz danych dotyczących:
 - 1) zakresu prowadzonej działalności pocztowej,
 - 2) wielkości sprzedaży usług pocztowych w ujęciu wartościowym i ilościowym w podziale na:
 - a) usługi powszechne świadczone w ramach usług zastrzeżonych,
 - b) pozostałe usługi powszechne,
 - c) inne usługi pocztowe nie wymienione w lit. a) i b),
 - 3) liczby placówek operatora, w tym prowadzonych przez agentów,
 - 4) liczby nadawczych skrzynek pocztowych,
 - 5) liczby i rodzajów reklamacji oraz sposobu ich rozpatrzenia,
 - 6) osiągniętych wskaźników terminowości doręczeń.
2. Operator publiczny jest obowiązany do corocznego przedkładania Prezesowi URTiP, nie później niż do dnia 30 czerwca, sprawozdania finansowego.
3. Operator publiczny jest obowiązany do publikowania corocznie, w terminie do dnia 31 marca, raportu o działalności pocztowej w poprzednim roku kalendarzowym, zawierającego w szczególności wyniki kontroli wypełniania minimalnych wymagań w zakresie jakości i dostępności usług powszechnych, a także liczbę i rodzaj zgłoszonych reklamacji wraz z informacją o liczbie uznanych reklamacji.
4. Operator świadczący usługi pocztowe nie będące powszechnymi jest obowiązany do corocznego przedstawiania Prezesowi URTiP, w terminie do dnia 31 marca, informacji o

zakresie prowadzonej działalności pocztowej w poprzednim roku kalendarzowym, wielkości sprzedaży usług pocztowych w ujęciu ilościowym i wartościowym, osiągniętych wskaźnikach terminowości doręczeń oraz ilości i rodzajach reklamacji.

5. Prezes URTiP może zobowiązać operatorów do przedłożenia, w terminie nie krótszym niż 14 dni, innych informacji niezbędnych do wykonania przepisów ustawy.
6. Prezes URTiP przedstawia ministrowi właściwemu do spraw łączności corocznie, w terminie do dnia 15 maja, na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1, 3 i 4 ocenę funkcjonowania rynku usług pocztowych łącznie z wynikami kontroli działalności pocztowej.

Art. 42.

Potwierdzenie nadania przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego wydane przez placówkę operatora publicznego ma moc dokumentu urzędowego.

Rozdział 4

Świadczenie powszechnych usług pocztowych

Art. 43.

1. Usługi powszechne stanowią wykonywane na jednolitych warunkach, w obrocie krajowym i zagranicznym:
 - 1) usługi pocztowe polegające na przyjmowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu:
 - a) przesyłek listowych,
 - b) paczek pocztowych o masie do 10 kg,
 - c) przesyłek dla ociemniałych,
 - 2) realizowanie przekazów pocztowych,
 - 3) usługi, o których mowa w pkt 1 i 2 wykonywane w sposób umożliwiający:
 - a) traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki polecanej,
 - b) traktowanie przesyłki jako przesyłki z zadeklarowaną wartością,
 - c) uzyskanie potwierdzenia odbioru przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym,

- 4) przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek lub kwot pieniężnych nadanych na poste restante,
 - 5) doręczanie nadesłanych z zagranicy paczek pocztowych o masie od 10 kg do 20 kg, w tym paczek pocztowych z zadeklarowaną wartością.
2. Operator publiczny obowiązany jest do świadczenia usług powszechnych na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej każdemu, w sposób ciągły, z zachowaniem wymaganej jakości i po przystępnych cenach.
 3. Powierza się Poczcie Polskiej obowiązek wykonywania zadań operatora publicznego określonych w ustawie.
 4. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, warunki wykonywania usług powszechnych przez operatora publicznego dotyczące:
 - 1) minimalnych wymagań w zakresie jakości usług powszechnych:
 - a) wskaźnika terminowości doręczeń przesyłek, wyrażonego jako procentowy udział przesyłek doręczonych w określonych terminach, liczonych od dnia nadania do dnia doręczenia, w ogólnej liczbie nadanych przesyłek,
 - b) liczby i sposobu rozmieszczenia placówek operatora,
 - c) procentowego udziału nadawczych skrzynek pocztowych spełniających wymagania, o których mowa w art. 53 pkt 3,
 - d) liczby dni w tygodniu, w których są świadczone usługi,
 - e) częstotliwości wybierania przesyłek listowych z nadawczych skrzynek pocztowych oraz ich doręczania adresatom w dniach świadczenia usług,
 - 2) terminów, po upływie których wymagania określone w pkt 1 lit. a) i c) zostaną osiągnięte,
 - 3) sposobu świadczenia usług powszechnych, biorąc pod uwagę ochronę interesów podmiotów korzystających z usług powszechnych i jednolity sposób wykonywania tych usług oraz kierując się wymaganiami Europejskiego Komitetu Normalizacji, a w przypadku braku takich wymagań innych międzynarodowych organizacji normalizacyjnych, których Rzeczpospolita Polska jest członkiem.

Operator wykonujący działalność pocztową na podstawie zezwolenia świadczący usługi powszechne jest obowiązany zapewnić osiągnięcie minimalnych wymagań w zakresie jakości określonych dla operatora publicznego, dotyczących:

- 1) wskaźnika terminowości doręczeń przesyłek,
- 2) liczby dni w tygodniu, w których świadczone są usługi,
- 3) częstotliwości wybierania przesyłek listowych z nadawczych skrzynek pocztowych oraz ich doręczania adresatom w dniach świadczenia usług.

Art. 45.

1. Operatorowi publicznemu przysługuje wyłączność, z zastrzeżeniem ust. 2, świadczenia usług powszechnych, zwanych dalej "usługami zastrzeżonymi", polegających na:
 - 1) przyjmowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu w obrocie krajowym:
 - a) przesyłek z korespondencją,
 - b) przesyłek reklamowych,
 - c) przesyłek listowych innych niż wymienione w lit. a) i b), nadanych w sposób uniemożliwiający sprawdzenie zawartości o masie nieprzekraczającej dopuszczalnej granicy wagowej,
 - 2) przyjmowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu w obrocie zagranicznym przesyłek o masie nieprzekraczającej dopuszczalnej granicy wagowej,
 - 3) przyjmowaniu i doręczaniu w obrocie krajowym i zagranicznym przesyłek z korespondencją, której treść jest przesyłana do placówki operatora lub do adresata za pomocą technik stosowanych w telekomunikacji, o masie nieprzekraczającej dopuszczalnej granicy wagowej,
 - 4) realizowaniu przekazów pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym.
2. Nie narusza wyłączności świadczenia usług zastrzeżonych przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek, wymienionych w ust. 1 pkt 1 – 3, w obrocie krajowym lub zagranicznym, o masie nieprzekraczającej dopuszczalnej granicy wagowej, za pobraną przez operatora opłatą, nie niższą niż pięciokrotność opłaty za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki z korespondencją stanowiącej przesyłkę najniższego przedziału wagowego najszybszej kategorii, pobieranej przez operatora publicznego w dniu wejścia w życie ustawy.

3. Minister właściwy do spraw łączności ogłosi, w formie obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wysokość opłaty pobieranej, w dniu wejścia w życie ustawy, przez operatora publicznego za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki z korespondencją stanowiącej przesyłkę najniższego przedziału wagowego najszybszej kategorii.
4. Dopuszczalna granica wagowa przesyłki wynosi 350 g.

Art. 46.

Operator publiczny nie może odmówić zawarcia umowy o świadczenie usług powszechnych, z zastrzeżeniem art. 21 ust. 1 i 2 pkt 1.

Art. 47.

1. Operator publiczny określa w regulaminie świadczenia usług powszechnych zasady ich świadczenia oraz ogólne warunki dostępu do tych usług, uwzględniając ich specyfikę wynikającą z ciążącego na nim obowiązku, o którym mowa w art. 43 ust. 2.
2. Operator publiczny przedstawia Prezesowi URTiP projekt regulaminu świadczenia usług powszechnych, o którym mowa w ust. 1, oraz projekt zmian do obowiązującego regulaminu, co najmniej na 60 dni przed ich wprowadzeniem.
3. Prezes URTiP może, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przekazania projektu regulaminu świadczenia usług powszechnych albo jego zmian, wnieść sprzeciw wobec ich postanowień, jeżeli są sprzeczne z przepisami lub naruszają prawa podmiotów korzystających z usług powszechnych.
4. Regulamin świadczenia usług powszechnych lub jego zmiany w części objętej sprzeciwem Prezesa URTiP nie wchodzi w życie.

Art. 48.

1. Opłaty za świadczenie usług powszechnych powinny być oparte na kosztach ich świadczenia, z zastrzeżeniem udzielania przez operatora publicznego zwolnień lub ulg udzielanych z przyczyn humanitarnych.
2. Opłaty za świadczenie usług powszechnych powinny być jednolite na terenie całego kraju.
3. Przepis ust. 2 nie narusza prawa operatora publicznego do indywidualnego negocjowania opłat przy zawieraniu z nadawcą umowy o wykonanie usług powszechnych, dotyczących przyjęcia, przemieszczenia i doręczenia w okresie obowiązywania umowy znacznej liczby

przesyłek, jeżeli opłata nie będzie niższa od kosztów świadczenia usługi powszechnej oraz jeżeli w ramach tej umowy:

- 1) nadawca wykonuje ustalone z operatorem publicznym czynności związane z przygotowaniem przesyłek lub
- 2) operator publiczny doręcza przesyłki w ustalonym z nadawcą terminie, lub
- 3) nadawca przekazuje operatorowi publicznemu do doręczenia przesyłki w sposób systematyczny albo cykliczny.

Art. 49.

1. Operator publiczny przedstawia Prezesowi URTiP projekt cennika usług powszechnych, zwanego dalej "cennikiem", i jego zmian, wraz z określeniem przychodów oraz poszczególnych składników kosztów świadczenia dla każdej usługi, co najmniej na 60 dni przed planowanym terminem ich wprowadzenia.
2. Prezes URTiP może, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu cennika lub jego zmian, wnieść sprzeciw w stosunku do całości albo części projektu cennika, albo jego zmian, jeżeli projekt cennika lub jego zmiany są sprzeczne z przepisami ustawy. W zakresie objętym sprzeciwem Prezesa URTiP cennik oraz jego zmiany nie wchodzi w życie.
3. Prezes URTiP w okresie przewidzianym na wykonanie czynności, o których mowa w ust. 2, może zobowiązać pisemnie operatora publicznego do przedstawienia, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma, dodatkowych informacji umożliwiających ocenę projektu cennika lub jego zmian.
4. Cenniki oraz ich zmiany są publikowane w Biuletynie URTiP, nie później niż przed dniem ich wejścia w życie.
5. Przepisy ust. 1 - 3 nie naruszają przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319, oraz z 2001 r. Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1800).

Art. 50.

1. Operator świadczący usługi powszechne jest obowiązany do stosowania zakładowego planu kont, zapewniającego ujęcie w księgach rachunkowych przychodów i związanych z nimi kosztów świadczenia usług pocztowych:
 - 1) oddzielnie dla każdej usługi należącej do usług zastrzeżonych,

- 2) zbiorczo dla usług powszechnych nie należących do usług zastrzeżonych,
 - 3) zbiorczo dla pozostałych usług pocztowych.
2. Zakładowy plan kont, o którym mowa w ust. 1, zapewnia ustalenie kwoty rzeczywistych kosztów świadczenia usług pocztowych, stosownie do postanowień ust. 1, w tym kosztów zmiennych i pośrednich.
 3. Operator świadczący usługi powszechne jest obowiązany do przeprowadzania, w ramach badania sprawozdania finansowego, weryfikacji zgodności podziału przychodów i kosztów z postanowieniami ust. 1, 2 i 6.
 4. Operator świadczący usługi powszechne przedstawia Prezesowi URTiP, corocznie w terminie do dnia 31 marca, oświadczenia co do spełniania wymagań, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz stosowanych zasad podziału kosztów pośrednich.
 5. Prezes URTiP publikuje w Biuletynie URTiP oświadczenie w sprawie zgodności, o której mowa w ust. 3.
 6. Minister właściwy do spraw łączności, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, zasady podziału kosztów pośrednich, uwzględniając podział usług pocztowych określony w ust. 1.

Art. 51.

1. Operator publiczny nie może odmówić właściwego zabezpieczenia przesyłki zgodnie z wymaganiami umowy lub regulaminu świadczenia usług powszechnych.
2. Z tytułu wykonania zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, operator publiczny może pobierać opłatę. Opłata odpowiada kosztom wykonania zabezpieczenia.

Art. 52.

1. Prezes URTiP prowadzi badania jakości usług powszechnych, uzyskanej przez operatora publicznego w poprzednim roku kalendarzowym, co najmniej w zakresie wskaźnika terminowości doręczeń przesyłek.
2. Prezes URTiP publikuje w Biuletynie URTiP, w terminie do dnia 31 maja, roczny raport zawierający wyniki badań, o których mowa w ust. 1, informacje określone w art. 41 ust. 1 pkt 5, oraz informacje o osiągniętych przez operatorów nie będących operatorem publicznym wskaźnikach terminowości doręczeń, a także ilości i rodzajach reklamacji z zakresu działalności objętej zezwoleniem.

Art. 53.

Operator publiczny zapewnia osobom niepełnosprawnym dostęp do świadczonych usług powszechnych przez:

- 1) organizację pracy placówek, umożliwiającą osobom poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego korzystanie z usług świadczonych przez te placówki,
- 2) tworzenie w placówkach odpowiednio oznakowanych stanowisk obsługi osób niepełnosprawnych,
- 3) umieszczanie nadawczych skrzynek pocztowych w sposób i w miejscu umożliwiającym korzystanie z nich osobie niepełnosprawnej, poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego, w szczególności skrzynek instalowanych w placówce lub na nieruchomości użytkowanej przez tę placówkę,
- 4) doręczanie osobom:
 - a) z uszkodzeniem narządu ruchu powodującym konieczność korzystania z wózka inwalidzkiego,
 - b) niewidomym i ociemniałym
 - na ich wniosek i bez pobierania dodatkowych opłat, przesyłek listowych, przesyłek rejestrowanych, w tym przesyłek z zadeklarowaną wartością, oraz kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych, z pominięciem oddawczej skrzynki pocztowej oraz bez konieczności odbierania przesyłki w placówce,
- 5) przyjmowanie od osoby niepełnosprawnej w miejscu jej zamieszkania prawidłowo opłaconej przesyłki niebędącej przesyłką rejestrowaną.

Rozdział 5

Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług pocztowych

Art. 54.

1. Do odpowiedzialności operatorów za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi pocztowej stosuje się przepisy art. 471 - 497 Kodeksu cywilnego, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.
2. Operator publiczny odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie nastąpiło:

- 1) wskutek siły wyższej,
 - 2) wyłącznie z powodu naruszenia przez nadawcę lub adresata przepisów ustawy albo regulaminu świadczenia usług powszechnych,
 - 3) wyłącznie z powodu szczególnej podatności przesyłanej rzeczy na uszkodzenia wynikającej z jej wad lub naturalnych właściwości.
3. Operator publiczny odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej jedynie w zakresie określonym ustawą, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej jest wynikiem winy umyślnej, rażącego niedbalstwa operatora lub następstwem czynu niedozwolonego.
4. Roszczenie z tytułu nienależytego wykonania usługi pocztowej wygasa wskutek przyjęcia przesyłki bez zastrzeżeń. Nie dotyczy to jednak roszczeń z tytułu niewidocznych ubytków lub uszkodzeń przesyłki, zgłoszonych przez adresata operatorowi niezwłocznie po stwierdzeniu ubytków lub uszkodzeń.

Art. 55.

1. Z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usługi powszechnej przez operatora publicznego przysługuje odszkodowanie:
 - 1) za utratę przesyłki poleconej - w wysokości żądanej przez nadawcę, nie wyższej jednak niż pięćdziesięciokrotność opłaty pobranej przez operatora publicznego za traktowanie przesyłki jako przesyłki poleconej,
 - 2) za utratę paczki pocztowej - w wysokości żądanej przez nadawcę, nie wyższej jednak niż dziesięciokrotność opłaty pobranej za jej nadanie,
 - 3) za utratę przesyłki z zadeklarowaną wartością - w wysokości żądanej przez nadawcę, nie wyższej jednak niż zadeklarowana wartość przesyłki,
 - 4) za ubytek zawartości lub uszkodzenie paczki pocztowej lub przesyłki poleconej - w wysokości żądanej przez nadawcę lub w wysokości zwykłej wartości utraconych lub uszkodzonych rzeczy, nie wyższej jednak niż maksymalna wysokość odszkodowania, o którym mowa w pkt 1 i 2,
 - 5) za ubytek zawartości przesyłki z zadeklarowaną wartością - w wysokości zwykłej wartości utraconych rzeczy,
 - 6) za uszkodzenie zawartości przesyłki z zadeklarowaną wartością - w wysokości zwykłej wartości rzeczy, których uszkodzenie stwierdzono.

2. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, nie może być wyższe niż zadeklarowana wartość przesyłki.

Art. 56.

W przypadku niezrealizowania przekazu pocztowego, przysługuje odszkodowanie w wysokości dziesięciokrotnej opłaty pobranej za jego nadanie. Ponadto zwrotowi podlega kwota pieniężna określona w przekazie pocztowym.

Art. 57.

W przypadku niewykonania usługi, operator, niezależnie od należnego odszkodowania, zwraca w całości opłatę pobraną za wykonanie usługi.

Art. 58.

1. W przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania usługi powszechnej, prawo wniesienia reklamacji przysługuje nadawcy albo adresatowi - gdy nadawca zrzeknie się na jego rzecz prawa dochodzenia roszczeń albo gdy przesyłka lub kwota pieniężna określona w przekazie pocztowym zostanie doręczona adresatowi.
2. Nadawca albo adresat może zgłosić reklamację w każdej placówce operatora publicznego.
3. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) okoliczności, w których usługę powszechną uważa się za niewykonaną,
 - 2) szczegółowe warunki, jakim powinna odpowiadać reklamacja za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej,a także szczegółowy tryb postępowania reklamacyjnego w odniesieniu do usług powszechnych, mając na uwadze maksymalne uproszczenie procedur reklamacyjnych, zapewnienie ich przejrzystości oraz niezbędną ochronę interesu nadawcy i adresata.

Art. 59.

1. Prawo dochodzenia w postępowaniu sądowym roszczeń określonych w ustawie, wynikających ze stosunków z operatorem publicznym w zakresie świadczenia usług powszechnych, przysługuje nadawcy albo adresatowi po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjnego.

2. Droge postępowania reklamacyjnego uważa się za wyczerpaną w przypadku odmowy uznania reklamacji przez operatora albo niezapłacenia dochodzonej należności w terminie 90 dni od dnia wniesienia reklamacji.
3. Roszczenia dochodzone na podstawie ustawy przedawniają się z upływem 1 roku od dnia nadania przesyłki lub przekazu pocztowego.
4. Bieg przedawnienia roszczeń zawiesza się na okres od dnia wniesienia reklamacji do dnia wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego.

Rozdział 6

Kontrola działalności pocztowej

Art. 60.

1. Prezes URTiP jest uprawniony do kontroli przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu działalności pocztowej.
2. Prezes URTiP sprawuje kontrolę:
 - 1) działalności pocztowej wykonywanej na podstawie ustawy, zezwolenia i zgłoszenia:
 - a) w zakresie naruszania przez innych przedsiębiorców uprawnień zastrzeżonych dla operatora publicznego,
 - b) w zakresie świadczenia usług przez operatora publicznego,
 - c) w zakresie stosowania przez operatora publicznego minimalnych wymagań w zakresie jakości usług powszechnych, o których mowa w art. 43 ust. 4 pkt 1 lit. b) - e),
 - d) w zakresie stosowania przez operatora świadczącego usługi powszechne, nie będącego operatorem publicznym, minimalnych wymagań w zakresie jakości, o których mowa w art. 44,
 - e) w zakresie obowiązków dotyczących zapewnienia przez operatora publicznego osobom niepełnosprawnym dostępu do świadczonych usług powszechnych,
 - f) w sposób niezgodny z warunkami określonymi w zezwoleniu lub zgłoszeniu,

- 2) w celu wykrywania działalności prowadzonej bez wymaganego zezwolenia lub zgłoszenia.
3. Prezes URTiP jest uprawniony do kontroli planów działań, o których mowa w art. 39 ust. 1 i 2.

Art. 61.

1. Pracownikom URTiP przysługuje, po okazaniu legitymacji służbowej i pisemnego upoważnienia wydanego przez Prezesa URTiP, prawo do związanego z zakresem kontroli:
 - 1) dostępu do materiałów, dokumentów i danych podlegających kontroli, a także sporządzania ich kopii,
 - 2) wstępu do wszystkich obiektów i nieruchomości oraz pomieszczeń kontrolowanej jednostki,
 - 3) przeprowadzenia oględzin, ważenia przesyłek oraz sprawdzenia wysokości opłaty pobranej przez operatora,
 - 4) sprawdzania zawartości przesyłek o masie nieprzekraczającej dopuszczalnej granicy wagowej, nadanych w sposób umożliwiający sprawdzenie zawartości, przyjętych do przemieszczenia lub doręczenia przez podmioty nie będące operatorem publicznym, bez otwierania przesyłki.
2. Pisemne upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać zakres i termin kontroli.
3. Kontrolowany przedsiębiorca jest obowiązany zapewnić warunki sprawnego przeprowadzania kontroli oraz udostępnić pracownikom URTiP materiały, dokumenty i dane podlegające kontroli, a także udzielać wszelkich potrzebnych informacji.
4. Czynności kontrolne są dokonywane w obecności kontrolowanego przedsiębiorcy albo osoby przez niego upoważnionej.
5. Czynności kontrolne powinny być przeprowadzane w sposób nie powodujący zakłóceń w funkcjonowaniu kontrolowanego przedsiębiorcy. W przypadku gdy zakres lub termin przeprowadzanej kontroli ma niekorzystny wpływ na jakość usług świadczonych przez kontrolowanego przedsiębiorcę, konieczność podjęcia takich działań powinna być uzasadniona w protokole, o którym mowa w ust. 6.

6. Organ przeprowadzający kontrolę jest obowiązany sporządzić protokół kontroli, podpisany przez pracownika przeprowadzającego kontrolę.
7. Protokół, o którym mowa w ust. 6, podpisuje także kontrolowany przedsiębiorca lub osoba przez niego upoważniona.
8. Kontrolowany przedsiębiorca może wnieść do protokołu zastrzeżenia i uwagi wraz z uzasadnieniem w terminie 30 dni od dnia doręczenia protokołu.
9. W razie odmowy podpisania protokołu przez osoby, o których mowa w ust. 4, kontrolujący czyni o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może, w terminie 7 dni, przedstawić swoje stanowisko na piśmie Prezesowi URTiP.

Art. 62.

1. W przypadku naruszenia przepisów, decyzji lub postanowień dotyczących działalności pocztowej, Prezes URTiP wydaje decyzję określającą zakres naruszeń oraz termin usunięcia nieprawidłowości. Decyzja może określać sposób usunięcia nieprawidłowości.
2. W przypadku stwierdzenia świadczenia usług pocztowych bez wymaganego zezwolenia, bądź z naruszeniem przepisów o zgłoszeniu, Prezes URTiP wydaje decyzję nakazującą wstrzymanie działalności. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 63.

1. Do postępowania przed Prezesem URTiP stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Od decyzji Prezesa URTiP, o których mowa w art. 47 ust. 3, art. 49 ust. 2 oraz art. 65 ust. 1, przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.
3. Postępowanie przed Sądem Antymonopolowym w sprawie odwołania od decyzji Prezesa URTiP wymienionych w ust. 2, toczy się według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu w sprawach gospodarczych.

Rozdział 7

Kary pieniężne

Art. 64.

1. Karze pieniężnej podlega podmiot, który:

- 1) świadczy usługi pocztowe bez wymaganego zezwolenia albo wbrew jego warunkom,
- 2) świadczy usługi pocztowe z naruszeniem przepisów o zgłoszeniu,
- 3) nie będąc operatorem publicznym, świadczy usługi zastrzeżone niezgodnie z art. 45 ust. 2,
- 4) nie zgłasza Prezesowi URTiP zmian stanu faktycznego i prawnego objętego zezwoleniem bądź zgłoszeniem,
- 5) nie przedstawia wymaganego sprawozdania o działalności pocztowej albo wymaganej informacji o zakresie tej działalności,
- 6) emituje:
 - a) znaki opłaty pocztowej nie zgłoszone do wykazu lub znaki niezgodnie z wymaganiami ustawy,
 - b) kartki pocztowe lub koperty z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej niezgodnie z wymaganiami ustawy,
- 7) nie wypełnia obowiązków lub zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zakresie i na warunkach określonych w ustawie,
- 8) nie wykonuje decyzji, o których mowa w art. 62,
- 9) będąc operatorem publicznym:
 - a) prowadzi rachunkowość niezgodnie z wymaganiami, o których mowa w art. 50 ust. 1, 2 i 4,
 - b) nie przedstawia w trybie, zakresie lub terminie, o których mowa w ustawie, informacji, o której mowa w art. 41 ust. 1, art. 49 ust. 3 i art. 50 ust. 4,
 - c) nie spełnia minimalnych wymagań w zakresie jakości usług powszechnych,
 - d) nie przedstawia w terminie regulaminu, cennika lub ich zmian, o których mowa w art. 47 ust. 1 oraz art. 49 ust. 1,
 - e) nie przedstawia w terminie sprawozdania finansowego, o którym mowa w art. 41 ust. 2.
- 10) nie będąc operatorem publicznym i świadcząc usługi powszechne:

- a) prowadzi rachunkowość niezgodnie z wymaganiami, o których mowa w art. 50 ust. 1, 2 i 4,
 - b) nie spełnia minimalnych wymagań w zakresie jakości, o których mowa w art. 44,
 - c) nie przedstawia w terminie sprawozdania, o którym mowa w art. 41 ust. 1.
2. Wysokość kary pieniężnej nie może przekroczyć 2% przychodów ogółem osiągniętych przez ukarany podmiot z działalności pocztowej w poprzednim roku podatkowym.
 3. W przypadku gdy okres wykonywania przez podmiot działalności pocztowej jest krótszy niż rok kalendarzowy, za podstawę wymiaru kary pieniężnej przyjmuje się równowartość kwoty 100 000 euro, przeliczonej na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski dla euro w dniu wydania decyzji o nałożeniu kary.
 4. Niezależnie od kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1, można nałożyć karę pieniężną na kierownika:
 - 1) przedsiębiorcy świadczącego usługi pocztowe, w przypadku stwierdzenia naruszeń, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 oraz pkt 9 lit. a), b) i d),
 - 2) jednostki organizacyjnej przedsiębiorcy świadczącego usługi pocztowe, która:
 - a) uniemożliwia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli,
 - b) uporczywie nie wypełnia obowiązków, o których mowa w art. 53 pkt 4 i 5,
 - 3) placówki operatora publicznego, która nie spełnia wymagań określonych w art. 53 pkt 1 - 3.
 5. Wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 4, nie może być wyższa od 300% miesięcznego wynagrodzenia ukaranej osoby, obliczonego według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop.
 6. Kary pieniężne stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 65.

1. Kary pieniężne, o których mowa w art. 64 ust. 1 – 4, wymierza Prezes URTiP w drodze decyzji.
2. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URTiP uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasową działalność podmiotu oraz jego możliwości finansowe.

3. Operator jest obowiązany do dostarczenia Prezesowi URTiP, na jego żądanie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. W przypadku niedostarczenia danych lub dostarczenia danych uniemożliwiających ustalenie podstawy wymiaru kary pieniężnej, Prezes URTiP może ustalić podstawę wymiaru kary pieniężnej w sposób szacunkowy, nie mniejszą jednak niż:
 - 1) 150% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w sektorze przedsiębiorstw z grudnia poprzedniego roku, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" – w przypadku, o którym mowa w art. 64 ust. 4 i 5,
 - 2) równowartość 100 000 euro – w pozostałych przypadkach.
4. Termin uiszczenia kar pieniężnych wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji ostatecznej o nałożeniu kary.
5. Kary pieniężne nie uiszczone w terminie podlegają, wraz z odsetkami za zwłokę, przymusowemu ściągnięciu, w trybie określonym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 66.

W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 oraz z 2001 r. Nr 49, poz. 509) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 43 wyrazy "w skrzynce na korespondencję" zastępuje się wyrazami "w oddawczej skrzynce pocztowej";
- 2) art. 44 otrzymuje następujące brzmienie :

„Art. 44. § 1. W razie niemożności doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i 43:

 - 1) poczta przechowuje pismo przez okres siedmiu dni w swojej placówce, w przypadku doręczania pisma przez pocztę,
 - 2) pismo składa się w urzędzie właściwej gminy na okres siedmiu dni, w przypadku doręczania pisma przez pracownika lub upoważnioną osobę lub organ.

§ 2. Zawiadomienie o złożeniu pisma w miejscu określonym w § 1, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, w drzwiach mieszkania adresata albo jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe, bądź w miejscu widocznym na nieruchomości, której postępowanie dotyczy; w tym przypadku doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia terminu, o którym mowa w § 1.”.

Art. 67.

W ustawie z dnia 31 stycznia 1961 r. o broni, amunicji i materiałach wybuchowych (Dz. U. Nr 6, poz. 43, z 1983 r. Nr 6, poz. 35, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 88, poz. 554 i Nr 114, poz. 740, z 1999 r. Nr 53, poz. 549 oraz z 2001r. Nr 67, poz. 679) art. 34 otrzymuje następujące brzmienie:

"Art. 34. Urzędy celne, jednostki kolejowe i placówki operatorów pocztowych oraz ich jednostki są obowiązane zatrzymać każdą przesyłkę zawierającą materiały wybuchowe, przesłaną niezgodnie z przepisami niniejszej ustawy, zawiadamiając o tym najbliższy organ Policji."

Art. 68.

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 296, z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157, Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82, Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191, Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4 poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 26, poz. 265) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 139 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „§ 1. W razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających, należy złożyć pismo w placówce operatora publicznego lub w urzędzie właściwej gminy, a zawiadomienie o tym umieścić w drzwiach mieszkania adresata lub w oddawczej skrzynce pocztowej.
- § 2. Jeżeli adresat lub jego domownik odmawia przyjęcia pisma, pozostawia się je w miejscu doręczenia, a gdyby to było niemożliwe, składa się je - uprzedzając o tym - w placówce operatora publicznego lub w urzędzie właściwej gminy.”;
- 2) w art. 165 § 2 otrzymuje brzmienie:
- „§ 2. Oddanie pisma procesowego w polskiej placówce operatora publicznego jest równoznaczne z wniesieniem go do sądu.”;
- 3) w art. 479¹ w § 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) należące do właściwości sądów na podstawie przepisów o ochronie konkurencji, Prawa energetycznego, Prawa telekomunikacyjnego, o usługach pocztowych oraz przepisów o transporcie kolejowym.”;
- 4) tytuł rozdziału 5 w dziale IVa tytułu VII, księgi pierwszej, części pierwszej otrzymuje brzmienie:
- „Rozdział 5. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty”;
- 5) w art. 479⁵⁷ pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) zażaleń na postanowienia wydawane przez Prezesa Urzędu w postępowaniach prowadzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852, z 2001 r. Nr 122, poz. 1321 i Nr 154, poz. 1800 i 1802 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253), ustawy z dniao usługach pocztowych (Dz. U. Nr..., poz.) lub przepisów odrębnych.”;
- 6) w art. 893¹ w § 1 użyte w różnych przypadkach wyrazy "urzędy pocztowo - telekomunikacyjne" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "urzędy pocztowe".

Art. 69.

W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2002 r. Nr 7, poz. 58 i Nr 19, poz. 185) dodaje się art. 20d w brzmieniu:

„Art. 20d 1. Dane dotyczące osób korzystających z usług pocztowych oraz dane dotyczące faktu i okoliczności świadczenia lub korzystania z tych usług mogą być

ujawnione Policji i przez nią przetwarzane wyłącznie w celu zapobiegania lub wykrywania przestępstw oraz ich sprawców.

2. Ujawnianie danych, o których mowa w ust. 1, następuje na :
 - 1) pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji lub Komendanta Wojewódzkiego,
 - 2) żądanie policjanta posiadającego pisemne upoważnienie osób, o których mowa w pkt 1.
3. Podmioty uprawnione do świadczenia usług pocztowych, na podstawie ustawy z dnia 2002 r. o usługach pocztowych (Dz. U. Nr ..., poz.), zezwolenia lub zgłoszenia, są obowiązane do udostępniania danych, określonych w ust. 1, policjantom wskazanym we wniosku organu Policji.”.

Art. 70.

W ustawie z dnia 7 listopada 1996 r. o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych (Dz. U. Nr 152, poz. 722) art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. Przesyłki zawierające egzemplarze obowiązkowe wysyłane do bibliotek uprawnionych do ich otrzymywania są zwolnione od opłat pocztowych, do wysokości najniższej opłaty za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki tego rodzaju, tej kategorii wagowej, ustalonej w obowiązującym cenniku usług powszechnych operatora publicznego w rozumieniu ustawy z dnia o usługach pocztowych (Dz. U. Nr....., poz.....) .”.

Art. 71.

W ustawie z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej „Poczta Polska” (Dz. U. Nr 106, poz. 675, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 skreśla się ust. 3;
- 2) skreśla się art. 7;
- 3) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedmiotem działalności gospodarczej Poczty Polskiej jest:

- 1) świadczenie usług pocztowych,
 - 2) przyjmowanie wpłat gotówkowych i przekazywanie ich na rachunki bankowe,
 - 3) wykonywanie czynności związanych z operacjami wekslowymi oraz, na podstawie umów zawartych z bankami, operacji czekowych,
 - 4) wykonywanie, w imieniu banków i na podstawie umów z nimi zawartych, działalności polegającej na:
 - a) przyjmowaniu wpłat i dokonywaniu wypłat gotówkowych z rachunków bankowych,
 - b) wykonywaniu innych usług w zakresie obsługi rachunków bankowych,
 - 5) wykonywanie zleconych czynności związanych z emisją papierów wartościowych oraz innych usług pomocniczych związanych z pośrednictwem finansowym i ubezpieczeniami, z wyłączeniem zarządzania rynkiem finansowym, działalności maklerskiej i zarządzania funduszami,
 - 6) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
 - 7) emisja, wprowadzanie i wycofywanie z obiegu znaczków pocztowych, kartek pocztowych oraz kopert z nadrukowanym znakiem opłaty pocztowej,
 - 8) wykonywanie innych usług związanych z wykorzystaniem służby pocztowej, w szczególności w zakresie obsługi organów władzy publicznej, kolportażu prasy i wydawnictw, filatelistyki,
 - 9) wykonywanie innej działalności, w tym usług pośrednictwa finansowego, na podstawie i w zakresie określonym odrębnymi przepisami.
2. Działalność wymieniona w ust. 1 pkt 1, 7 i 8 jest wykonywana w zakresie i na warunkach określonych w ustawie z dnia.....o usługach pocztowych (Dz. U.....Nr.....poz.....) oraz w przepisach wydanych na jej podstawie.
3. Dyrektor Generalny Poczty Polskiej określa w regulaminie podanym do publicznej wiadomości warunki wykonywania usług, o których mowa w ust.1 pkt 6. Postanowienia tego regulaminu są wiążące dla stron, jeżeli w umowie o świadczenie usług strony nie ustalą odmiennie swych praw i obowiązków.

4. Potwierdzenia nadania wpłat środków pieniężnych dokonanych w jednostkach organizacyjnych Poczty Polskiej na rachunki bankowe mają moc dokumentów urzędowych.
5. Jeżeli wymagają tego względy ciągłości i dostępności usług, Poczta Polska może świadczyć usługi pocztowe za pośrednictwem agentów, działających zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego.
6. Poczta Polska może prowadzić inną działalność gospodarczą, jeżeli nie ogranicza ona działalności określonej w ust. 1.”;

4) skreśla się art. 10¹

5) dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. Środki transportowe służące do przewozu ładunku pocztowego Poczty Polskiej, a także budynki, lokale i inne nieruchomości stanowiące własność Poczty Polskiej lub oddane jej w użytkowanie wieczyste, a także znajdujące się we władaniu Poczty Polskiej z innych tytułów, nie mogą być przeznaczane w drodze decyzji administracyjnej lub innych indywidualnych aktów administracyjnych dla celów innych niż związane z przedmiotem działalności Poczty Polskiej, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.”;

6) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. 1. Poczta Polska otrzymuje z budżetu państwa dotacje:

- 1) do działalności polegającej na świadczeniu usług powszechnych, jeżeli ich świadczenie przynosi stratę,
 - 2) na finansowanie inwestycji.
2. Wysokość dotacji, o których mowa w ust. 1, określa ustawa budżetowa, przy czym wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, stanowi różnicę między kosztami świadczenia usług powszechnych a przychodami z tego tytułu.
3. Dyrektor Generalny Poczty Polskiej jest obowiązany zgłaszać ministrowi właściwemu do spraw łączności wysokość straty poniesionej na świadczeniu usług powszechnych do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, w którym Poczta Polska poniosła stratę.

4. Do wydatkowania środków pochodzących z dotacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 1998 r. Nr 119, poz. 773, z 1999 r. Nr 45, poz. 437, z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 93, poz. 1027 i Nr 110, poz. 1167 oraz z 2001 r. Nr 56, poz. 580, Nr 76, poz. 813, Nr 113, poz. 1208, Nr 128, poz. 1403 i Nr 154, poz. 1800).”;

7) w art. 27:

a) w ust. 1 w pkt 3 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) regulaminy świadczenia usług powszechnych,”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dokumenty i opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. a) -c) oraz pkt 4 i 5, Rada Poczty Polskiej przedstawia ministrowi właściwemu do spraw łączności, który zajmuje wobec nich ostateczne stanowisko, a dokumenty i opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. d) - Prezesowi Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty.”.

Art. 72

W ustawie z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852, z 2001 r. Nr 122, poz. 1321 i Nr 154, poz. 1800 i 1802 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 110 w ust. 1:

a) pkt 1a otrzymuje brzmienie:

"1a) wykonywanie zadań z zakresu regulacji działalności pocztowej, określonych w ustawie z dniao usługach pocztowych (Dz. U. Nr.....,poz.),”

b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) współpraca z międzynarodowymi organizacjami telekomunikacyjnymi i organizacjami pocztowymi, właściwymi organami innych państw, a także Komisją Europejską, w zakresie właściwości Prezesa URTiP,”

c) dodaje się pkt 10 w brzmieniu:

„10) przedstawianie Komisji Europejskiej informacji z zakresu właściwości Prezesa URTiP, w tym:

- a) o tożsamości operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne,
- b) o sposobie udostępniania korzystającym z pocztowych usług powszechnych szczegółowych i aktualnych informacji dotyczących charakteru oferowanych usług, warunków dostępu, cen i wskaźników terminowości doręczeń,
- c) o systemie rachunku kosztów stosowanym przez operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne, na żądanie Komisji i w określonym przez nią stopniu szczegółowości,
- d) o przyjętych wskaźnikach terminowości doręczeń dla pocztowych usług powszechnych w obrocie krajowym.”;

2) skreśla się art. 124 ust. 1 pkt 18 – 20.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i dostosowujące

Art. 73.

1. Zezwolenia na wykonywanie działalności gospodarczej w dziedzinie poczty, wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 77, wygasają z mocy prawa.
2. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy działalność gospodarczą w dziedzinie poczty, objętą obowiązkiem uzyskania zezwolenia na podstawie ustawy, o której mowa w art. 77, są obowiązane, w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy, do dokonania zgłoszenia, o którym mowa w art. 14.
3. Do czasu uzyskania wpisu do rejestru podmioty, o których mowa w ust. 2, mogą wykonywać działalność gospodarczą w dziedzinie poczty w dotychczasowym zakresie.

Art. 74.

Prezes URTiP dokonuje wpisu Poczty Polskiej w zakresie świadczenia usług powszechnych do rejestru w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 75.

1. W okresie 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy właściciel lub współwłaściciele nieruchomości, o których mowa w art. 34 ust. 1, są obowiązani wymienić oddawcze skrzynki pocztowe zainstalowane przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli nie spełniają one wymagań wynikających z ustawy.
2. Jeżeli oddawcze skrzynki pocztowe, podlegające wymianie na podstawie ust. 1, zostały zainstalowane przez operatora publicznego, o terminie ich wymiany właściciel lub współwłaściciele nieruchomości powiadamiają operatora publicznego.

Art. 76.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od dnia jej wejścia w życie, zachowują moc przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy, o której mowa w art. 77.

Rozdział 10

Przepisy końcowe

Art. 77.

Traci moc ustawa z dnia 23 listopada 1990 r. o łączności (Dz. U. z 1995 r. Nr 117, poz. 564, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 106, poz. 675, Nr 121, poz. 770 i Nr 137, poz. 926, z 1998 r. Nr 137, poz. 887 i Nr 150, poz. 984, z 1999 r. Nr 47, poz. 461, z 2000 r. Nr 62, poz. 718, Nr 73, poz. 852 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 67, poz. 678 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253).

Art. 78

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 72, pkt 1 lit. a) i b) oraz pkt 2, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia,
- 2) art. 7 – 11, 14 i 18, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia,
- 3) art. 50 ust. 3 - 5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.,
- 4) art. 72 pkt 1 lit. c), który wchodzi w życie z dniem przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

UZASADNIENIE

Główne przesłanki przygotowania projektu

Zachodzące w ostatnim 10- leciu na rynku usług pocztowych poszczególnych krajów zmiany, których głównym motorem były coraz szerzej upowszechniane tendencje liberalizacyjne oraz nowe sposoby komunikowania się społeczeństwa m.in. wykorzystujące techniki telekomunikacyjne, stworzyły nową jakościowo sytuację w tym sektorze gospodarki narodowej. Tempo tych zmian było wprawdzie wolniejsze niż w innych dziedzinach gospodarki narodowej, co wynika głównie ze specyfiki usług pocztowych oraz mniej dynamicznego niż np. w telekomunikacji postępu technologicznego, tym niemniej w ostatnim okresie uległo ono znacznemu przyspieszeniu. Niezbędne więc stało się stworzenie nowych ram prawnych umożliwiających stopniowe przekształcenie dotychczasowego sposobu organizacji rynku pocztowego jakim były monopole państwowe w bardziej efektywny, wykorzystujący atuty gospodarki konkurencyjnej do lepszego zaspokojenia popytu rynkowego na usługi pocztowe. Przedstawiany projekt ustawy o usługach pocztowych jest próbą stworzenia takich ram, uwzględniającym zarówno aktualny stan rynku pocztowego w Polsce, jak i możliwości jego rozwoju.

Nie mniej istotną przesłanką do wprowadzenia nowych uregulowań prawnych w dziedzinie poczty jest konieczność implementacji *acquis communautaire* w związku z przyszłym członkostwem Polski w Unii Europejskiej. Dotyczy to w szczególności Dyrektywy 97/67/EC Parlamentu Europejskiego i Rady z 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych reguł rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty i poprawy jakości usług (zwanej dalej dyrektywą), która jest wyrazem polityki Unii Europejskiej w zakresie kierunku przekształceń rynku usług pocztowych. Dyrektywa ta harmonizuje zasady świadczenia usług pocztowych, w szczególności usług powszechnych oraz przewiduje stopniową i kontrolowaną liberalizację rynku pocztowego w krajach UE. Ponadto obliguje do utworzenia niezależnego od operatorów organu regulacyjnego w dziedzinie poczty. Wyrazem determinacji Wspólnoty w zakresie przyspieszenia tempa demonopolizacji rynku usług pocztowych jest znajdująca się w końcowej fazie prac parlamentarnych nowelizacja ww. dyrektywy, która określa harmonogram dalszych kroków liberalizacyjnych, który uwzględni realizację wyznaczonego

przez UE głównego celu, jakim jest pełne otwarcie rynku pocztowego na konkurencję już w 2009 r. Jest to jednak data określona warunkowo, gdyż zasady wolnorynkowe zostaną wprowadzone dopiero po dogłębnej analizie skutków poprzednich etapów liberalizacji, które będą polegać na obniżeniu granicy wagowej obszaru zastrzeżonego z obecnie obowiązujących 350 g do 100 g począwszy od 2003 r., a następnie do 50 g od 2006 r.

Niezbędne stało się także dostosowanie obecnych regulacji w dziedzinie poczty do ustawy podstawowej m.in. w zakresie zagwarantowania obywatelom prawa do ochrony tajemnicy komunikowania się. Zrealizowano to przez zaproponowanie w projekcie zobowiązania operatorów do przestrzegania tzw. „tajemnicy pocztowej”, która obejmuje m.in. zachowanie tajemnicy informacji przekazywanej w przesyłkach i dotyczącej realizacji przekazów pocztowych, a także nieudzielanie osobom nieupoważnionym informacji o świadczonej usłudze pocztowej.

Zakres niezbędnych zmian regulacyjnych w zakresie funkcjonowania rynku pocztowego w Polsce jest na tyle szeroki, że wyklucza wprowadzenie ich przez nowelizację ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o łączności (Dz. U. z 1995 r. Nr 117, poz. 564 z późn. zm.), która obecnie dotyczy tej materii. W związku z tym proponuje się wprowadzenie tych zmian w przedstawianym projekcie ustawy o usługach pocztowych, która to ustawa kompleksowo normuje działalność gospodarczą w dziedzinie poczty, wyznacza podmiot świadczący usługi powszechne w celu zapewnienia ich świadczenia, a także określa zasady wspierające rozwój konkurencji.

Cele projektowanej ustawy i środki ich realizacji

Podstawowym celem projektowanej ustawy jest stworzenie warunków do rozwoju usług pocztowych, zwiększenia dostępności do pocztowych usług powszechnych i poprawy ich jakości. Osiągnięcie tak wyznaczonego celu będzie możliwe dzięki liberalizacji rynku pocztowego przy jednoczesnym utrzymaniu wiodącej pozycji p.p.u.p Poczta Polska na rynku usług powszechnych. Projekt stawia także sobie za cel uwzględnienie ochrony interesów podmiotów korzystających z tych usług pocztowych - dotyczy to zarówno klientów jak i operatorów.

1. Liberalizacja rynku

Projekt przewiduje liberalizację rynku pocztowego przez ograniczenie dotychczasowego monopolu Poczty Polskiej w zakresie przesyłek listowych, do przesyłek o masie 350g z

dniem 1 stycznia 2003 r. Proponowany zakres liberalizacji, w związku z koniecznością implementacji prawa wspólnotowego do polskiego porządku prawnego, uwzględnia granice obszaru usług, które mogą być zastrzeżone dla operatora publicznego realizującego powierzona przez państwo misję zapewnienia dostępu do usług powszechnych (art. 45), określone w Dyrektywie 97/67 EC. Obszar ten określony jest zarówno granicą wagową przesyłek z korespondencją (350 g) jak i cenowo (5-krotność opłaty podstawowej pobieranej przez operatora publicznego za znormalizowaną przesyłkę z korespondencją najszybszej kategorii). Takie rozwiązanie umożliwi z jednej strony wypełnienie obowiązku państwa w zakresie zapewnienia stałego dostępu społeczeństwa do podstawowych usług pocztowych (usługi powszechne), z drugiej zaś adaptację operatorów do nowych warunków działania.

Zgodnie z szacunkami, ustanowienie obszaru zastrzeżonego na granicy wagowej 350 g pozwala na otwarcie rynku zaledwie ok. 2% wolumenu listów i ok. 3% przychodów z przesyłek listowych Poczty Polskiej (wg szacunków w stosunku do przychodów z 2002 r. stanowi to około 54 mln zł, a w stosunku do przychodów z 2001 r. około 78 mln zł).

Liberalizacji rynku sprzyjać będą także nowe zasady uzyskiwania uprawnień operatorskich. Zniesiony zostanie dotychczasowy obowiązek uzyskania zezwolenia na świadczenie usług kurierskich oraz usług pocztowych o charakterze powszechnym w zakresie przesyłek listowych o masie powyżej 2000 g. określony w ustawie o łączności.

Wprowadzony zostanie natomiast obowiązek uzyskania zezwolenia na wykonywanie działalności pocztowej w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek z korespondencją do 2000 g lub przesyłek dla ociemniałych (art. 6). Ten szczególny wymóg wynika z dwóch przesłanek. Jedną z nich jest zagwarantowane w ustawie konstytucyjnej prawo obywateli do ochrony tajemnicy komunikowania się. Drugą zaś jest proponowane w projekcie wprowadzenie obszaru usług zastrzeżonych dla operatora publicznego, który w swym przedmiotowym zakresie dotyczy przesyłek zawierających korespondencję. Procedura zezwoleniowa zapewni niezbędny nadzór nad tym sektorem rynku pocztowego.

Pozostała działalność pocztowa nie wymagająca zezwolenia, będzie objęta obowiązkiem zgłoszenia do Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (URTiP) jako organu właściwego w tym zakresie. Proponowana instytucja pisemnego zgłoszenia działalności pocztowej jest, obok przewidzianych w ustawie - Prawo działalności gospodarczej wymogów uzyskania uprawnień do wykonywania działalności gospodarczej (rejestracja

(ewidencja) podjęcia działalności i obowiązek uzyskania koncesji lub zezwolenia na prowadzenie działalności), dodatkową formą reglamentacji działalności gospodarczej. Takie ograniczenie wolności gospodarczej mieści się w dozwolonych przez ustawę zasadniczą ograniczeniach, gdyż uzasadnia je ważny interes publiczny. Jest nim szczególnie miejsce usług pocztowych w życiu społecznym i gospodarczym kraju, przede wszystkim zaś wypełnienie przez państwo obowiązku zapewnienia ochrony tajemnicy komunikowania się obywateli (w tym tajemnicy korespondencji) jako podstawowego prawa osobistego gwarantowanego Konstytucją RP, a także tajemnicy o świadczonych usługach pocztowych.

Wprowadzenie obowiązku zarówno uzyskiwania zezwolenia jak i rejestracji działalności pocztowej w zakresie przewidzianym w projekcie ustawy o usługach pocztowych ma także na celu zapewnienie organowi regulacyjnemu w dziedzinie poczty możliwości skutecznej kontroli w zakresie zgodności działania operatorów z przepisami ustawy, czemu będzie sprzyjać także proponowany system kar pieniężnych (art. 64). Umożliwi także monitoring rynku usług pocztowych. Uzyskane informacje o strukturze podmiotowej rynku, a także rodzaju świadczonych usług i ich jakości (szczególnie w zakresie usług powszechnych) pozwolą Prezesowi URTiP dokonać rzetelnej oceny funkcjonowania rynku usług pocztowych.

Warunki wydawania, odmowy wydania oraz cofania zezwoleń, a także zgłaszania przez Prezesa URTiP sprzeciwu do zgłoszenia zapewniają przejrzystość procedur i równość traktowania ubiegających się o uzyskanie uprawnień do wykonywania działalności w dziedzinie poczty.

2. Rola p.p.u.p Poczta Polska na rynku pocztowym

Projekt ustawy zapewnia p.p.u.p. Poczta Polska utrzymanie wiodącej pozycji na rynku usług pocztowych. W uznaniu dla tego operatora, który legitymuje się ponad 400-letnim doświadczeniem w świadczeniu usług pocztowych zarówno w obrocie krajowym i międzynarodowym, a także fakt, że jest to obecnie jedyny operator, który posiada ogólnokrajową sieć placówek usługowych oraz połączeń komunikacyjnych w zakresie przewozu przesyłek, powierzono mu wypełnienie misji zapewnienia społeczeństwu dostępu do powszechnych usług pocztowych. W tym celu powierzono Poczcie Polskiej obowiązek wykonywania zadań określonych w ustawie dla operatora publicznego (art. 43 ust. 3). Z tych samych względów Poczta Polska została zobowiązana do realizacji zadań

określonych dla zarządów pocztowych lub administracji pocztowych w międzynarodowych przepisach pocztowych (art. 5).

Rozwiązania projektu ustawy zapewniają Poczcie Polskiej warunki działania, zarówno prawne, jak i ekonomiczne, umożliwiające realizację nałożonych przez państwo zadań. Wyrazem tego są przepisy ustanawiające prawa wyłączne dla operatora publicznego takie jak m.in. :

- 1) ustanowienie obszaru usług zastrzeżonych (art. 45),
- 2) prawo do nieodpłatnego umieszczenia nadawczych skrzynek pocztowych na nieruchomościach będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek zaliczonych do sektora finansów publicznych (art. 32 ust. 1),
- 3) prawo do emisji i wycofywania z obiegu znaczków pocztowych (art. 30 ust. 1),
- 4) nadanie mocy dokumentu urzędowego potwierdzeniu nadania przesyłki lub przekazu pocztowego wydanego przez placówkę Poczty Polskiej (art. 42),
- 5) utrzymanie zasady przesyłania pism z zakresu Kpa oraz pism sądowych za pośrednictwem Poczty Polskiej (art. 66 i 68).

Nowe regulacje stwarzają korzystne perspektywy do dalszego funkcjonowania Poczty Polskiej dzięki uporządkowaniu funkcjonowania rynku pocztowego poprzez ustalenie przejrzystych reguł prowadzenia działalności pocztowej. Wzmocnienie kontroli obszaru usług zastrzeżonych dla tego operatora m.in. poprzez wprowadzenie dodatkowo granicy cenowej, pozwoli wyeliminować występujące aktualnie przypadki naruszania tego obszaru i przechwytywania przez nieuprawnione podmioty części przychodów, która powinna być przeznaczona na pokrycie kosztów świadczenia przez Poczta Polską usług powszechnych. Dodatkowym, poza obszarem usług zastrzeżonych, instrumentem ekonomicznym umożliwiającym realizację nałożonego na Poczta Polską obowiązku, będzie utrzymanie dotychczasowych rozwiązań prawnych w zakresie możliwości uzyskania przez nią dotacji z budżetu państwa w przypadku gdy świadczenie usług powszechnych będzie nierentowne (ustawa z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej „Poczta Polska” (Dz. U. Nr 106, poz. 675, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253)). Projekt ustawy o *usługach pocztowych* przewiduje także istotne zmniejszenie w stosunku do stanu obecnego pakietu usług powszechnych do których świadczenia zobligowana będzie Poczta Polska, a tym samym rozszerzony zostanie obszar usług świadczonych przez to przedsiębiorstwo w

warunkach wolnej konkurencji. Zwiększy to swobodę kształtowania polityki gospodarczej przedsiębiorstwa, a w konsekwencji wzmocnienia i stabilizacji jego pozycji na rynku pocztowym.

3. Zwiększenie dostępności do pocztowych usług powszechnych i poprawa ich jakości.

Proponowane w projekcie regulacje będą sprzyjać osiągnięciu tego celu (art. 43). Nałożone zostaną na operatora publicznego minimalne wymagania dotyczące :

- 1) liczby dni w tygodniu, w których świadczone winny być te usługi,
- 2) częstotliwości wybierania przesyłek listowych z nadawczych skrzynek pocztowych oraz doręczania ich adresatom,
- 3) liczby i sposobu rozmieszczenia placówek operatora,
- 4) terminowości doręczeń określonej wskaźnikiem liczonym jako procentowy udział przesyłek doręczonych w określonym terminie, liczonym od dnia nadania do dnia doręczenia, w ogólnej liczbie nadanych przesyłek.

Podobnie operatorzy, inni niż operator publiczny, świadczący usługi powszechne będą zobligowani do spełnienia minimalnych wymagań w zakresie terminowości doręczeń, liczby dni w tygodniu, w których powinny być świadczone usługi, a także częstotliwości wybierania przesyłek listowych z nadawczych skrzynek pocztowych oraz doręczania ich adresatom.

Wypełnienie tych wymagań będzie monitorowane przez Prezesa URTiP, a w przypadku stwierdzenia naruszeń w tym zakresie będą nakładane kary pieniężne.

4. Ochrona interesów podmiotów korzystających z usług pocztowych

a) operatorzy

Oprócz rozwiązań szczególnych dotyczących wyłącznie Poczty Polskiej projekt wprowadza także szereg przepisów obowiązujących wszystkich operatorów. Są to przykładowo: obowiązki w zakresie zawierania umów o świadczenie usług pocztowych (art. 20-22), obowiązek określania warunków wykonywania usług w regulaminie podawanym do publicznej wiadomości (art. 23), zasady doręczeń przesyłek i postępowania z przesyłkami niedoręczalnymi (art. 25-27), zasady ustalania

opłat pocztowych (art. 28 ust. 1) i stosowania własnych znaków służących do potwierdzenia opłaty pocztowej oraz podlegających rejestracji (art. 29 ust. 1, 2 i 4), prawo do otrzymania rekompensaty z budżetu państwa z tytułu świadczenia usług zwolnionych ustawowo z opłat pocztowych (art. 31), prawo zastawu na przesyłkach w celu zabezpieczenia roszczeń wynikający z umowy o świadczenie usług pocztowych (art. 35), obowiązek zachowania tajemnicy pocztowej (art. 36), obowiązek wykonywania zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 38-40), obowiązek przedkładania Prezesowi URTiP sprawozdania z działalności pocztowej w roku poprzednim (art. 41).

Istotnym novum jest przepis art. 34 dotyczący obowiązku instalowania przez właścicieli lub współwłaścicieli nieruchomości oddawczych skrzynek pocztowych spełniających warunek dostępności dla wszystkich operatorów. Jest to istotny element demonopolizacji rynku pocztowego w zakresie dostępności do sieci pocztowej.

b) klienci

Utrzymana zostanie obowiązująca aktualnie zasada wyłączenia dochodzenia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania usługi powszechnej spod przepisów Kodeksu cywilnego na rzecz regulacji ustawy, w celu skrócenia i przyspieszenia procedur reklamacyjnych, co jest rozwiązaniem korzystnym dla klientów. Zachowują oni także prawo dochodzenia roszczeń na drodze sądowej jednakże pod warunkiem wyczerpania drogi reklamacyjnej określonej w ustawie i rozporządzeniu (art. 59).

Podobnie utrzymane zostaną dotychczasowe ułatwienia w dostępie osób niepełnosprawnych do pocztowych usług powszechnych w ramach obowiązku nałożonego w tym zakresie na operatora publicznego (art. 53), a także zwolnienia z opłat za przesyłki dla ociemniałych (art. 28)

Ponadto określony został minimalny procentowy udział skrzynek nadawczych umieszczanych na wysokości umożliwiającej korzystanie z nich osobom poruszającym się na wózku inwalidzkim w ogólnej liczbie skrzynek (art. 43 ust. 4 pkt 1 lit. c)).

Realizację wyżej wymienionych zadań regulacyjnych, a także kontrolę rynku pocztowego zapewni, w ramach swoich kompetencji Prezes Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (utworzony na bazie dotychczasowego URT z dniem 1 kwietnia 2002 r. z mocy ustawy o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 25, poz. 253) jako niezależny od operatorów organ regulacyjny w dziedzinie poczty i telekomunikacji. Prezes URTiP wspierany będzie przez Radę Usług Poczty - społeczne ciało opiniodawczo-doradcze, którego członkami będą przedstawiciele organizacji reprezentujących szeroko rozumiane środowisko pocztowe, w tym: operatorów pocztowych (w tym publicznego) konsumentów, świat nauki oraz organów naczelnych i centralnych państwa. Rada Usług Poczty będzie stanowiła forum, na którym dokonywana będzie konsultacja środowiskowa związana z regulacją rynku pocztowego.

Szczegółowy zakres proponowanych zmian z uwzględnieniem podstawowych różnic z dotychczasowym stanem prawnym przedstawiono poniżej.

Przedmiotowy zakres ustawy

Usługi pocztowe (art. 2) zdefiniowano jako zarobkowe przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek oraz druków nieopatrzonych adresem, co w świetle definicji przesyłki obejmuje szerokie spektrum przedmiotowe tej usługi. Ponadto do usług pocztowych zaliczono przyjmowanie i doręczanie przesyłek zawierających korespondencję lub druki bezadresowe, których treść jest przesyłana do placówki operatora lub doręczana adresatowi za pomocą technik stosowanych w telekomunikacji. Jest to istotne novum w stosunku do obecnych przepisów, uwzględniające nowe formy przekazu informacji łączących formę fizyczną przekazu (klasyczna forma pisemna lub dyskietka) z przesłaniem jej drogą telekomunikacyjną.

Do usług pocztowych zaliczono także realizowanie przekazów pocztowych.

Definicja usługi pocztowej poszerzona została także o zarobkowe prowadzenie punktów wymiany umożliwiających przyjęcie i wymianę korespondencji między podmiotami korzystającymi z tych usług, która to działalność nie była dotychczas objęta regulacjami ustawy o łączności. W związku z przewidywanym zainteresowaniem przedsiębiorców tą formą działalności uznano za niezbędne jej uregulowanie.

W przeciwieństwie do obowiązującej ustawy o łączności, w projekcie nie zostały wyodrębnione usługi kurierskie, gdyż przyjęto rozwiązanie, że zasady świadczenia usług pocztowych powinny być jednolite niezależnie od sposobu czy szybkości ich świadczenia.

Wyłączenia z zakresu ustawy są nieliczne i obejmują nieodpłatne i specyficzne formy przemieszczania i doręczania przesyłek takie jak: nieodpłatne przemieszczenie i doręczanie własnych przesyłek, jeśli jest wykonywane bez udziału osób trzecich, przemieszczanie i doręczanie dokumentów dotyczących towarów przemieszczanych wraz z nimi, wzajemna, nieodpłatna wymiana przesyłek dokonywana wyłącznie przez wymieniające się podmioty, a także działalność poczty specjalnej ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz wojskowej poczty polowej.

Uprawnienia do podejmowania działalności pocztowej.

Generalne założenia w tym zakresie omówiono w części pt. „Cele projektowanej ustawy”.

Podstawowym założeniem projektu jest swoboda w podejmowaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej w dziedzinie poczty, jeżeli jest to zgodne z przepisami. Procedura wydawania, cofania bądź odmowy wydania zezwoleń uwzględnia przepisy ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej.

Art. 9 projektu określa warunki, jakie powinien spełnić przedsiębiorca ubiegający się o zezwolenie. Zamknięty katalog tych warunków eliminuje uznaniowość przy wydawaniu zezwoleń. W ustawie nie wymieniono przesłanek odmowy wydania zezwolenia, bowiem przyjęto, że jeżeli podmiot spełni przesłanki wymienione w ustawie, należy mu wydać zezwolenie na wykonywanie działalności pocztowej. W przypadku gdy ubiegający się o zezwolenie nie spełnia wszystkich wymagań określonych w ustawie lub którykolwiek z wymogów nie zostanie spełniony, nie ma podstaw do wydania zezwolenia. Wówczas wynikający z Kpa obowiązek terminowego załatwienia sprawy będzie polegać na odmowie wydania zezwolenia.

W art. 10 przewidziano, że zezwolenia wydawane będą na czas oznaczony, nie krótszy niż 5 lat i nie dłuższy niż 25 lat, chyba że wnioskodawca zamierza wykonywać działalność przez krótszy czas (wydawanie zezwoleń na czas oznaczony jest rozwiązaniem dopuszczonym ustawą z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej). Dolną granicę okresu, na który będzie wydawane zezwolenie określono przyjmując, że okres 5 lat jest minimalnym przedziałem czasowym gwarantującym przedsiębiorcy stabilne warunki

działania. Ponadto jest to okres umożliwiający rzetelną ocenę funkcjonowania operatora na rynku pocztowym przez Prezesa URTiP. Potwierdziły to dotychczasowe doświadczenia w tym zakresie (aktualnie zgodnie z ustawą z dnia 29 listopada 1990 r. o łączności zezwolenia na wykonywanie działalności w dziedzinie poczty w zakresie usług kurierskich są wydawane na czas oznaczony nie krótszy niż 3 lata i nie dłuższy niż 10 lat).

Ponadto przyjęto, że uprawnienia z tytułu wydanego przedsiębiorcy zezwolenia, jak również uprawnienia wynikające z dokonanego zgłoszenia (instytucję zgłoszenia omówiono w części ogólnej uzasadnienia) nie przechodzą na podmioty powstałe w wyniku jego podziału albo łączenia się z innymi podmiotami (art. 18). Tym samym ograniczono ogólnie obowiązującą zasadę wynikającą z art. 494 § 2 Kodeksu spółek handlowych w zakresie przekazywania uprawnień wynikających z zezwolenia w przypadku łączenia spółek bądź ich przejmowania. Rozwiązanie to wynika z faktu, że istotnym kryterium udzielania uprawnień na wykonywanie działalności gospodarczej w dziedzinie poczty jest wiarygodność przedsiębiorcy. Chodzi tu o zagwarantowanie klientowi zachowania tajemnicy komunikowania się, do której prawo ma każdy obywatel zgodnie Konstytucją, a także tajemnicy o świadczonych usługach pocztowych.

Świadczenie usług pocztowych, w tym powszechnych

W art. 45 ustanawia się obszar usług pocztowych zastrzeżonych dla operatora publicznego, w celu zapewnienia ekonomicznych warunków do wypełnienia obowiązków związanych ze świadczeniem usług powszechnych. Usługi te poddane zostały ścisłym rygorom regulacyjnym, m.in. w zakresie warunków ich świadczenia, wymaganej jakości, ustalania wysokości opłat oraz odpowiedzialności operatorów (art. 43-59). W konsekwencji operator publiczny jest zobowiązany do utrzymywania odpowiedniej sieci pocztowej (m.in. placówki pocztowe, centra rozdzielcze, środki transportu), obejmującej swym zasięgiem cały kraj, niezależnie od jej rentowności. Jest to jeden z najbardziej dotkliwych obowiązków operatora publicznego, stąd też utrzymano rozwiązanie prawne art. 17 ustawy z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej „Poczta Polska” umożliwiające przedsiębiorstwu uzyskanie ewentualnej dotacji, w przypadku gdy świadczenie usług powszechnych przynosi stratę. Rozwiązanie to jest zgodne z przepisami normującymi zagadnienia związane z pomocą państwa.

Obszar usług zastrzeżonych ulega znacznej redukcji w porównaniu ze stanem obecnym, zarówno pod względem przedmiotowym (rodzaje usług), jak i wagowym.

Proponuje się, aby usługi zastrzeżone w obrocie krajowym obejmowały wyłącznie przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek z korespondencją oraz przesyłek reklamowych o masie do 350 g (obecnie dla operatora publicznego zastrzeżone jest wykonywanie usług pocztowych o charakterze powszechnym polegających na przyjmowaniu, przewozie i doręczaniu, w obrocie krajowym i zagranicznym, przesyłek listowych - z wyjątkiem druków bezadresowych i ankiet - o masie do 2000 g, listów wartościowych o masie do 2000 g). Podobnie jak obecnie, będzie zastrzeżona także usługa realizowania przekazów pocztowych w obrocie krajowym. W przypadku obrotu zagranicznego zakres przedmiotowy obszaru zastrzeżonego nie ulega zmianie i ma dotyczyć całej poczty międzynarodowej, natomiast górna granica wagowa przesyłek, które znajdują się w obszarze zastrzeżonym, ulega obniżeniu do wartości 350 g. Zaproponowane limity wagowe oraz zakres przedmiotowy usług zastrzeżonych są zgodne z granicznym rozwiązaniem dopuszczonym w art. 7 ust. 2 dyrektywy.

Limit wagowy 350 g. będzie obowiązywał począwszy od dnia wejścia w życie ustawy tj. od dnia 1 stycznia 2003 r.

W ramach liberalizacji rynku usług pocztowych proponuje się także umożliwienie innym operatorom świadczenia usług zastrzeżonych dla operatora publicznego, pod warunkiem, że opłata za daną usługę nie będzie mniejsza niż 5-krotność najniższej opłaty określonej w cenniku usług powszechnych operatora publicznego za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki najszybszej kategorii (przesyłka zwykła lub przesyłka priorytetowa I przedziału wagowego – w zależności od stosowanego systemu kategoryzacji przesyłek). Wysokość opłaty za daną usługę będzie więc jednoznacznym kryterium, które umożliwi stwierdzanie ewentualnych przypadków nieuprawnionego świadczenia usług zastrzeżonych.

Zgodnie z wymogami Dyrektywy 97/67/EC operatorzy pocztowi świadczący usługi powszechne zostali zobowiązani do prowadzenia kalkulacji kosztów:

- 1) oddzielnie dla każdej usługi należącej do usług zastrzeżonych,
- 2) zbiorczo dla usług powszechnych nie należących do usług zastrzeżonych,
- 3) zbiorczo dla pozostałych usług pocztowych.

W szczególności dotyczy to operatora publicznego w zakresie usług w obszarze zastrzeżonym (art. 50).

Zasadnicza część przepisów dotyczących świadczenia usług pocztowych wprowadza jednolite zasady i warunki ich świadczenia przez wszystkich operatorów, w tym operatora publicznego. Dotyczy to m.in. sposobu zawierania umów o świadczenie usług pocztowych i przypadków, kiedy operator może odmówić zawarcia takiej umowy (art. 20-22), sposobów doręczeń przesyłek i zasad postępowania z przesyłkami nedoręczalnymi (art. 25-27), a także obowiązku operatora określenia w regulaminie podanym do publicznej wiadomości warunków wykonywania i korzystania z usług pocztowych (art. 23). Przepisy te normują wzajemne stosunki klient – operator, jasno określając prawa i obowiązki każdej ze stron umowy o świadczenie usługi pocztowej (obecnie ustawa o łączności normuje te zagadnienia w odniesieniu do usług powszechnych, co w praktyce dotyczy jednego operatora tj. Poczty Polskiej).

Inną istotną zmianę obecnego stanu prawnego, prowadzącą w dalszej perspektywie do faktycznej demonopolizacji rynku pocztowego, jest zapis projektu (art. 34) stanowiący, że oddawcze skrzynki pocztowe powinny spełniać warunek dostępności dla wszystkich operatorów. Wymóg instalowania przez właścicieli i współwłaścicieli nieruchomości skrzynek uwzględniających ten warunek wprowadza się ze stosownym *vacatio legis* (art. 75).

Usługi powszechne

W zakresie usług powszechnych, obowiązkowo świadczonych przez operatora publicznego, wprowadzono nieco odmienne niż dla pozostałych usług pocztowych regulacje. Jest to związane z ich podstawowym z punktu widzenia społecznego charakterem. W związku z tym zapisy projektu ustawy poddają świadczenie usług powszechnych ściślejszym rygorom, egzekwowanym przez Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (art. 43 i art. 47-53). Podobnym rygorom będą poddane usługi powszechne świadczone przez innych operatorów podejmujących tę działalność na zasadzie dobrowolności. Dotyczy to minimalnych wymagań w zakresie terminowości doręczeń, liczby dni w tygodniu, w których powinny być świadczone usługi powszechne, a także częstotliwości wybierania przesyłek listowych z nadawczych skrzynek pocztowych oraz doręczania ich adresatom (art. 44).

Projekt ustawy o usługach pocztowych określa minimalny zestaw usług pocztowych, do korzystania z których ma prawo każdy konsument, nazwanych w projekcie usługami powszechnymi, jak również zasady ich świadczenia. Do usług powszechnych zaliczono przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek listowych o masie do 2000 g, paczek pocztowych o masie do 10 kg (jednocześnie, zgodnie z wymaganiami Dyrektywy 97/67 EC, będzie zagwarantowane doręczanie paczek pocztowych nadsyłanych z zagranicy o masie od 10 do 20 kg) oraz przesyłek dla ociemniałych (art. 43). Do usług powszechnych zaliczono także traktowanie przesyłki listowej jako poleconej, traktowanie przesyłek jako przesyłek z zadeklarowaną wartością, a także uzyskanie potwierdzenia odbioru przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym. Ponadto w katalogu tych usług wymieniono realizowanie przekazów pocztowych oraz przyjmowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek lub kwot pieniężnych na poste restante.

Możliwość korzystania przez konsumentów z usług powszechnych została zapewniona w projekcie przez nałożenie na operatora publicznego obowiązku świadczenia usług powszechnych każdemu konsumentowi, z zachowaniem wymaganej jakości i po przystępnych cenach, na obszarze całego kraju, w sposób ciągły (art. 43 ust. 2).

Wymagania dotyczące jakości usług powszechnych (m.in. terminy doręczenia, liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi, częstotliwość wybierania przesyłek listowych z nadawczych skrzynek pocztowych oraz ich doręczania adresatom w dniach świadczenia usług) dla wszystkich operatorów świadczących ten rodzaj usług określi minister właściwy do spraw łączności. Jest to nowe rozwiązanie. W obecnym stanie prawnym nie ma ustalonych obowiązków w tym zakresie. Spełnianie wymagań jakościowych, wprowadzonych do obowiązkowego stosowania przez ministra właściwego do spraw łączności, będzie podlegało kontroli organu regulacyjnego. Świadczenie usług powszechnych bez wymaganej jakości jest zagrożone nałożeniem kary przez Prezesa URTiP.

Projekt ustawy przewiduje także szereg rozwiązań mających na celu ułatwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do usług powszechnych (art. 53). Przy czym rozwiązania te dotyczą wyłącznie operatora publicznego, na którego nałożono obowiązek świadczenia usług powszechnych na terenie całego kraju każdemu bez żadnej dyskryminacji.

W celu zagwarantowania publicznemu operatorowi technicznych możliwości świadczenia usług powszechnych utrzymano dotychczasowe uprawnienia do bezpłatnego umieszczania na nieruchomościach stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych nadawczych skrzynek pocztowych (art. 32).

Opłaty za usługi pocztowe

Generalną zasadą kształtowania opłat za usługi pocztowe jest określanie ich wysokości i sposobu uiszczania przez operatora pocztowego świadczącego te usługi (art. 28 ust. 1). Z uwagi jednak na szczególny charakter usług powszechnych i fakt, że powinny one być świadczone po przystępnych cenach, wprowadza się obowiązek przedstawiania organowi regulacyjnemu przez operatora publicznego, z 2-miesięcznym wyprzedzeniem, projektu cennika tych usług (art. 49). Organowi regulacyjnemu przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu do całości lub części cennika¹⁾, przy czym cennik lub jego zmiany w zakresie objętym sprzeciwem nie wchodzi w życie. Nową regulacją jest także obowiązek stosowania jednolitej opłaty za świadczenie pocztowej usługi powszechnej na obszarze całego kraju i dla wszystkich konsumentów, z wyjątkiem zwolnień lub ulg udzielonych przez operatora publicznego z przyczyn humanitarnych (art. 48). Istotną nowość stanowi obowiązek uwzględnienia w poziomie opłaty kosztów świadczenia danej usługi.

Analogicznie do obowiązujących aktualnie rozwiązań, projekt przewiduje zwolnienia z opłat pocztowych dla przesyłek z nośnikami informacji dla ociemniałych. Zmianie ulega jednak zakres zwolnień, gdyż proponuje się, aby były one zgodne z rozwiązaniami ustalonymi przez Światowy Związek Pocztowy dla obrotu międzynarodowego. Zwolnienie dotyczyłoby przesyłek listowych o masie do 7000 g, w których informacja utrwalona jest pismem wypukłym, a także na innym nośniku informacji np. płytki cekograficzne; gazety, czasopisma i książki nagrane na kasety dźwiękowe itp. przesyłanych do niewidomych z wyznaczonych bibliotek lub organizacji lub zwracane do tych instytucji. Dotychczasowe zwolnienie z opłat przesyłek z nośnikami informacji dla niewidomych, ze względu m.in. na objętość tych przesyłek, dotyczyło przesyłek nadawanych wyłącznie w formie paczki pocztowej. Ustalenie takiego zakresu zwolnień jest uzasadnione faktem, iż zwolnienia ustawowe z opłat pocztowych będą mogły podlegać refundacji.

Nowym rozwiązaniem w stosunku do aktualnych regulacji jest zasada zwrotu uzasadnionych kosztów świadczenia usług pocztowych podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat. Zwrot ten przysługiwałby wszystkim operatorom świadczącym usługi zwolnione z opłat i dokonywany byłby ze środków budżetowych w formie dotacji przedmiotowej (art. 31).

¹) Obecnie operator publiczny ma obowiązek uzgadniania z ministrem właściwym do spraw łączności wysokości opłat jedynie za usługi pocztowe o charakterze powszechnym wykonywane w obrocie zagranicznym. Ponadto Rada

Jedynym operatorem obowiązującym do świadczenia tego typu usług będzie operator publiczny, inni operatorzy będą mogli podejmować taką działalność na zasadzie dobrowolności. Koszty związane z przemieszczaniem i doręczeniem przesyłek zwolnionych z opłat będą refundowane z budżetu państwa do wysokości najniższych opłat w cenniku usług powszechnych operatora publicznego za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłek tego samego lub analogicznego rodzaju i o tej samej masie co przesyłki zwolnione od opłat. Intencją projektodawców było dostosowanie zasad świadczenia usług zwolnionych z opłat (przesyłki ociemniałych, obowiązkowe egzemplarze biblioteczne) do wymogów konstytucyjnych w zakresie ochrony własności i wolności prowadzenia działalności gospodarczej.

Projekt dopuszcza różne formy potwierdzenia opłacenia przesyłki (znaczki pocztowe, znaki ofrankowania pocztowego, nalepki, nadruki itp.), a także upoważnia operatorów pocztowych do stosowania własnych znaków opłaty pocztowej, których wykaz, na podstawie zgłoszenia wzoru znaku przez operatora, prowadzi Prezes Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (art. 29). Utrzymano zasadę, że znaczki pocztowe z oznaczeniami identyfikującymi kraj służą do uiszczania opłat za usługi pocztowe Poczty Polskiej, która ma wyłączne prawo do emisji, wprowadzania i wycofywania z obiegu znaczków pocztowych z napisem „Polska”, „Rzeczpospolita Polska” lub „Poczta”.

Należy podkreślić, że znaczki pocztowe są nie tylko znakami opłaty zastrzeżonymi dla Poczty Polskiej, ale służą ponadto promocji kraju, w szczególności jego kultury i historii, i dlatego tematy znaczków powinny być także wyrazem polityki państwa w tym zakresie. W związku z tym, utrzymano zasadę ustalania planu emisji znaczków na dany rok przez ministra właściwego do spraw łączności w formie rozporządzenia (art. 30 ust. 3).

Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług pocztowych

Projekt ustawy określa zakres odpowiedzialności operatorów pocztowych za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi pocztowej (art. 54) na podobnych zasadach jak w ustawie o łączności, tj. w zależności od rodzaju świadczonej usługi:

- 1) w obrocie krajowym dla usług powszechnych obowiązuje odpowiedzialność w zakresie określonym ustawą,

2) dla pozostałych usług pocztowych w zakresie określonym przepisami Kodeksu cywilnego.

Odrębne potraktowanie odpowiedzialności w zakresie świadczenia usług powszechnych, mających dla konsumenta podstawowe znaczenie, wprowadzono w celu zwiększenia ochrony interesów konsumenta.

Temu celowi służy również przyjęte w projekcie ustawy znaczne uproszczenie procedury reklamacyjnej i związane z tym przyspieszenie procesu dochodzenia roszczeń. Za niewykonanie lub niewłaściwe wykonanie usługi powszechnej konsumentowi przysługiwane będzie odszkodowanie, którego kwota jest ustalana w formie zryczałtowanej jako krotność opłaty za dany rodzaj usługi, jak również zwrot wartości rzeczy utraconych lub części tej wartości w przypadku uszkodzenia przesyłanych rzeczy, a także zwrot opłaty za niewykonaną usługę (art. 55-57). Projekt określa również tryb dochodzenia odszkodowania z tytułu ustawy, przy czym po wyczerpaniu postępowania reklamacyjnego konsumentowi przysługuje prawo do skorzystania z drogi sądowej (art. 59).

Projekt przewiduje wyłączenie odpowiedzialności operatora pocztowego w sytuacji gdy uszkodzenie, ubytek zawartości, utrata przesyłki lub opóźnienie w jej doręczeniu nastąpiły na skutek działania siły wyższej albo z przyczyn występujących po stronie konsumenta. Obecnie wyłączenia te odnoszą się tylko do usług powszechnych.

Tajemnica pocztowa oraz sytuacje szczególnych zagrożeń

Nowym rozwiązaniem w stosunku do obecnych przepisów jest zobowiązanie osób zatrudnionych przy świadczeniu usług pocztowych do zachowania tajemnicy pocztowej (art. 36), która obejmuje informacje przekazywane w przesyłkach, informacje związane z przekazami pocztowymi, dane dotyczące podmiotów korzystających z usług pocztowych oraz dane dotyczące faktu i okoliczności świadczenia usług pocztowych lub korzystania z nich.

Projekt nie narusza uregulowań ogólnych, dotyczących ochrony danych osobowych, przestrzegania tajemnicy państwowej i służbowej, a także odpowiedzialności karnej z tytułu ujawnienia tajemnicy komunikowania się, lecz je uzupełnia o elementy specyficzne dla regulowanej dziedziny.

W projekcie zostały określone także zasady prowadzenia działalności pocztowej w sytuacjach szczególnych zagrożeń, a także nałożony na wszystkich operatorów pocztowych obowiązek

wykonywania zadań na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 38 – 40).

Zmiany w przepisach obowiązujących dotyczą dostosowania obecnych regulacji do aparatury pojęciowej projektu ustawy o usługach pocztowych, a także nowych regulacji w zakresie funkcjonowania rynku pocztowego, w tym także związanych z zapewnieniem skuteczności ich działania. Dotyczy to m.in. zmian w zakresie ustaw: Kpa, Kpc, Prawo telekomunikacyjne, ustawy o p.p.u.p. Poczta Polska, o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych, a także o broni, amunicji i materiałach wybuchowych. Druga grupa zmian jest związana z dostosowaniem do regulacji wprowadzonych ustawami o Policji i o Urzędzie Ochrony Państwa. Ponadto rozszerzono kompetencje Prezesa URTiP w zakresie obowiązków informacyjnych wynikających z Dyrektywy 97/67/EC.

Skutki finansowe dla budżetu

Podstawowym obciążeniem dla budżetu wynikającym z wdrożenia zapisów ustawy będą :

1) koszty związane z organem regulacyjnym

Przewiduje się wzrost kosztów funkcjonowania Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty (do dnia 31 marca 2002 r. URT) o wydatki związane z realizacją obowiązku prowadzenia badań jakości usług powszechnych (art. 52 ust.1) szacowane na kwotę ok. 700 tys. zł w skali roku. Koszty te pozwolą na prowadzenie badań w zakresie w ok. 80% zgodnym z metodologią przyjętą w krajach członkowskich UE (planuje się, że badania prowadzone będą 5 dni w tygodniu – jest to wymagane minimum). Realizacja badań w pełni zgodnych z metodologią UE wymagałaby dodatkowych nakładów finansowych na ten cel.

Nie przewiduje się natomiast wzrostu kosztów osobowych związanych ze zwiększeniem zatrudnienia. Szacuje się, że w ramach planowanych środków byłego URT przez restrukturyzację zatrudnienia pozyska się dodatkowo 5-8 pracowników na realizację zadań związanych z wykonywaniem funkcji regulacyjnych w zakresie poczty. Aktualnie w URTiP funkcje kontrolne wykonywane są w ramach 27 etatów merytorycznych, z czego 16 przypada na pracowników oddziałów terenowych.

2) refundacja utraconych przez operatorów przychodów w związku z przyjmowaniem, przemieszczaniem i doręczaniem przesyłek ustawowo zwolnionych z opłat pocztowych

(przesyłki dla ociemniałych, bezpłatne egzemplarze biblioteczne). Obciążenie budżetu państwa związane z rozliczeniem przyznanej dotacji przedmiotowej, o której mowa w art. 31, wyniesie ok. 1,5 mln zł w skali roku (w cenach z roku 2001). Kwota ta dotyczy średniej liczby tego rodzaju przesyłek szacowanej na ok. 250 tys. sztuk rocznie (dane dotyczą przesyłek nadanych za pośrednictwem placówek Poczty Polskiej). Jednostkowe stawki dotacji przedmiotowej oraz szczegółowe zasady udzielania i rozliczania dotacji zostaną określone w rozporządzeniu. Kwota dotacji za przesyłki zwolnione z opłat nadane w pierwszym roku funkcjonowania ustawy (tj. w 2003 r.) zostanie uwzględniona w projekcie budżetu państwa na 2003 r.

Nie przewiduje się natomiast, przynajmniej w pierwszych latach funkcjonowania ustawy, obciążenia budżetu na pokrycie deficytu z tytułu świadczenia usług powszechnych w formie dotacji dla operatora publicznego w oparciu o ustawę z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej „Poczta Polska”. Poczta Polska jako jedyny, w świetle ustawy, operator świadczący usługi powszechne jest obecnie przedsiębiorstwem rentownym i począwszy od 1998 r. nie korzysta z pomocy państwa w zakresie dofinansowania działalności w zakresie usług powszechnych.

Dodatkowymi przychodami Skarbu Państwa nie występującymi obecnie, będą kary pieniężne, jednak wpływy z tego tytułu są trudne do oszacowania.

Finansowe skutki pozabudżetowe

Projekt ustawy wprowadza rozwiązania obciążające obywateli – mieszkańców domów wielorodzinnych (w przeważającej części są to domy spółdzielni mieszkaniowych) z uwagi na obowiązek instalacji oddawczych skrzynek pocztowych spełniających warunek dostępności dla wszystkich operatorów (obecnie są to skrzynki dostępne wyłącznie dla Poczty Polskiej, która jest ich właścicielem). Biorąc pod uwagę średni koszt 1 przegródki w skrzynce lokatorskiej odpowiadającej jednemu adresowi ok. 20,0 zł (ceny roku 2001) oraz ogólną liczbę eksploatowanych przegródek (dane Poczty Polskiej z na koniec 2000 r.) 6,5 mln sztuk - koszt tego typu operacji wyniesie ok. 129,6 mln zł. Wymiana skrzynek obciąża właścicieli budynków i jest rozłożona na okres 3 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Proponowany termin wejścia w życie ustawy

Ustawa o usługach pocztowych jest ustawą dostosowującą polskie prawo w dziedzinie poczty do *acquis communautaire*. Obszar negocjacyjny „Telekomunikacja i technologie informacyjne”, w którym uwzględniono stanowisko negocjacyjne przyjęte przez Radę Ministrów w dniu 27 sierpnia 1998 r. został tymczasowo zamknięty 22 czerwca 1999 r. W stanowisku tym nie zgłoszono potrzeby wprowadzenia okresu przejściowego, co jest równoznaczne z przyjęciem przez Polskę zobowiązania do pełnej implementacji prawa wspólnotowego w dziedzinie poczty tj. Dyrektywy 97/67/ EC do dnia 31 grudnia 2002 r. (w momencie uchwalania stanowiska negocjacyjnego przez RM tj. w 1998 r. przewidywanym terminem wejścia Polski do Unii Europejskiej był 1 stycznia 2003 r.).

Proponowany w projekcie ustawy o usługach pocztowych termin wejścia w życie przepisów ustawy tj. 1 stycznia 2003 r. oznacza zgodność polskiego prawa z *acquis* z wyjątkiem wdrożenia oddzielnej rachunkowości dla każdej usługi pocztowej z uwzględnieniem podziału usług na usługi powszechne, w tym zastrzeżone oraz usługi nie będące powszechnymi. Projekt przewiduje wejście w życie stosownych regulacji z dniem 1 stycznia 2004 r. co gwarantowałoby przynajmniej 12 miesięczny okres adaptacyjny dla przedsiębiorstwa pozwalający na zakończenie działań dostosowujących metodologię podziału kosztów stosownie do wymogów ustawy (ogólne zasady rachunkowości przedsiębiorstwa spełniają wymogi unijne natomiast podział kosztów pośrednich na poszczególne usługi wymaga jeszcze dopracowania, a złożoność prac w tym zakresie jest związana ze specyfiką technologii świadczenia usług pocztowych). Sposób podziału kosztów pośrednich uwzględniający wytyczne kierunkowe dyrektywy będzie określony w akcie wykonawczym do ustawy.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI (OSR) dla projektu *Ustawy o usługach pocztowych*

1) podmioty, na które oddziałuje ustawa

- a) przedsiębiorstwa działające obecnie na rynku usług pocztowych tj. państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Poczta Polska, operatorzy prywatni działający na podstawie zezwolenia (aktualnie 36), podmioty prowadzące działalność gospodarczą na podstawie wpisu do rejestru przedsiębiorców lub rejestru działalności gospodarczej w zakresie usług pocztowych niezastrzeżonych dla Poczty Polskiej bądź nie objętych zezwoleniami,
- b) przedsiębiorcy zainteresowani podjęciem działalności gospodarczej w sektorze pocztowym,

Wprowadzenie w życie regulacji skutkować będzie bardziej liberalnymi warunkami uzyskiwania uprawnień operatorskich, co ułatwi to podmiotom prywatnym wkraczanie na rynek. Zmniejszeniu ulegnie dotychczasowy monopol Poczty Polskiej w zakresie przesyłek listowych przy zachowaniu pozycji przedsiębiorstwa umożliwiającej konkurowanie na rynku.

c) konsumenci

Ustawa zapewni większą ochronę interesów konsumentów poprzez zwiększenie dostępności do pocztowych usług powszechnych i określenie standardów jakościowych dla tych usług, wprowadzenie jednolitych zasad i warunków świadczenia usług pocztowych przez wszystkich operatorów, wprowadzenie przejrzystych procedur reklamacyjnych ułatwiających i przyspieszających dochodzenie roszczeń.

2) wyniki przeprowadzonych konsultacji

Obecnie na rynku usług pocztowych działa 37 operatorów pocztowych. Największym z nich jest p.p.u.p. Poczta Polska, na którą nałożony jest obowiązek świadczenia usług powszechnych. Pozostali operatorzy wykonują działalność w zakresie usług kurierskich.

a) STANOWISKO OPERATORÓW POCZTOWYCH DZIAŁAJĄCYCH OBECNIE NA RYNKU USŁUG POCZTOWYCH

➤ p.p.u.p. Poczta Polska – największy operator pocztowy w Polsce

Poczta Polska generalnie dostrzega potrzebę wprowadzenia nowych uregulowań prawnych w dziedzinie świadczenia usług pocztowych, ale jednocześnie nie zgadza się na ograniczenie jej dotychczasowego monopolu w tym zakresie. Uważa, że w proponowanym kształcie ustawa ma na celu ograniczenie samodzielności operatora publicznego i zmniejszenie jego konkurencyjności w stosunku do operatorów prywatnych, wykorzystując do tego instrumenty administracyjne.

Zdaniem Poczty Polskiej nie zapewnia się instrumentów finansowych służących wsparciu operatora publicznego w wypełnianiu przez niego nałożonych ustawą obowiązków w zakresie świadczenia usług powszechnych, w tym w szczególności wymogów jakościowych (dostępność do usług, wskaźniki terminowości doręczeń zgodne z normami UE). Jako propozycje tego typu instrumentów wspierających Poczta Polska wymienia fundusz kompensacyjny, a także kontrakt z Rządem, które funkcjonowałyby obok już istniejącego instrumentu jakim jest uprawnienie do ubiegania się o dotację z budżetu państwa do działalności polegającej na świadczeniu usług powszechnych jeżeli przynosi

ono stratę (ustawa z dnia 30 lipca 1997r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej Poczta Polska) a także ustanowienie w ustawie o usługach pocztowych obszaru zastrzeżonego.

Poczta Polska uważa, że liberalizacja rynku usług pocztowych w proponowanym kształcie stwarza poważne zagrożenie dla jej funkcjonowania, ponieważ daje operatorom prywatnym większą swobodę działania i wyboru najbardziej dochodowych obszarów działalności, podczas gdy ona jako operator publiczny będzie musiała świadczyć usługi powszechne na jednolitych warunkach na obszarze całego kraju bez względu na rentowność.

Również proponowane tempo liberalizacji rynku jest kwestionowane przez Poczcie Polską jako zbyt szybkie i nie dające możliwości przystosowania się do nowych warunków działania na rynku konkurencyjnym.

Zastrzeżenia Poczty Polskiej budzi także nadanie organowi regulacyjnemu prawa sprzeciwu wobec cenników usług powszechnych i regulaminów świadczenia tych usług. Poczta Polska uważa to za przejaw ingerencji organu regulacyjnego w funkcje zarządu przedsiębiorstwa.

➤ **pozostali operatorzy:**

Stanowisko operatorów prywatnych do projektu ustawy o usługach pocztowych jest generalnie odmienne od stanowiska Poczty Polskiej. Proponowane zmiany są przez nich dobrze oceniane. Z największą aprobatą przyjmowana jest stopniowa liberalizacja rynku usług pocztowych i otwieranie dostępu do tego rynku podmiotom prywatnym.

b) STANOWISKO ORGANIZACJI ŚRODOWISKOWYCH

W ramach konsultacji środowiskowych projekt ustawy przedkładany był organizacjom środowiskowym skupiającym zarówno operatorów (Forum Przewoźników Ekspresowych) jak i podmioty działające w branży wysyłkowej, reklamowej i marketingowej (Stowarzyszenie Marketingu Bezpośredniego). Zasadniczo zmiany wprowadzane projektem ustawy są przyjmowane z dużym zadowoleniem jako stwarzające niezbędne ramy prawne dla działalności prywatnych operatorów pocztowych na polskim rynku. Forum Przewoźników Ekspresowych oczekuje nawet przyspieszenia tempa liberalizacji, poprzez uwzględnienie w zapisach projektu planowanej przez Unię Europejską nowelizacji Dyrektywy 97/67/EC w tym zakresie (w 2003 r. planowane jest obniżenie dopuszczalnej granicy wagowej przesyłek w obszarze zastrzeżonym do 100 g, natomiast w 2006 r. – do 50 g).

c) STANOWISKO ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH DZIAŁAJĄCYCH w p.p.u.p. Poczta Polska

Stanowisko działających w p.p.u.p. Poczta Polska związków zawodowych jest zasadniczo zbieżne ze stanowiskiem prezentowanym przez samą Poczcie Polską. Według opinii związkowców projekt ustawy nie zapewnia odpowiedniej ochrony interesów Poczty Polskiej jako operatora narodowego oraz nakłada obciążenia dla tego operatora, stawiając w uprzywilejowanej pozycji innych operatorów. Związki zawodowe oczekują od Rządu takiego prowadzenia negocjacji akcesyjnych z Komisją Europejską, które pozwoli na stopniowe wdrażanie w warunkach polskich rozwiązań unijnych i nie doprowadzi do gwałtownej utraty rynku oraz pozycji p.p.u.p. Poczta Polska na rzecz operatorów prywatnych, w tym w szczególności dynamicznych i silnych kapitałowo operatorów zagranicznych. Zdaniem związków zawodowych funkcja i zadania Poczty Polskiej jako operatora publicznego powinny podlegać szczególnej ochronie prawnej w zakresie dopuszczalnym przepisami prawa europejskiego oraz uzasadnionym interesem

narodowym i społecznym. Jako poparcie dla tego postulatu wskazują na ponad czterystuletnią tradycję działania Poczty Polskiej w sektorze pocztowym i około stutysięczną armię pracowników przedsiębiorstwa.

➤ **STANOWISKO OGÓLNOPOLSKICH ORGANIZACJI ZWIĄZKOWYCH I TRÓJSTRONNEJ KOMISJI DO SPRAW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH**

Dotychczas swojego stanowiska w kwestii zapisów projektu nie wyraziła jeszcze **Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych**.

W stanowisku wyrażonym przez **Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych** podnoszony jest przede wszystkim problem niewystarczającego przygotowania Poczty Polskiej do rywalizowania z operatorami prywatnymi na zliberalizowanym rynku usług pocztowych. OPZZ podkreśla, że Poczta Polska nie jest na to gotowa ani pod względem finansowym ani organizacyjnym, a jej sytuację komplikuje dodatkowo fakt, że znajduje się na etapie wdrażania programu restrukturyzacji.

Ograniczenie monopolu Poczty Polskiej na rzecz innych operatorów skutkujące zmniejszeniem jej przychodów rodzi, zdaniem OPZZ, obawę spadku rentowności przedsiębiorstwa, co z kolei miałyby za sobą pociągnąć redukcję zatrudnienia. OPZZ oczekuje w związku z tym wskazania przez Rząd sposobów na zrekompensowanie Poczcie Polskiej korzyści utraconych na skutek podziału rynku usług pocztowych.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” poparło swoją opinię szczegółową opinią Sekcji Krajowej Pracowników Poczty NSZZ „Solidarność”. Stanowisko wyrażone przez te organizacje związkowe również skupia się wokół problemu braku w projekcie odpowiednich gwarancji umocnienia pozycji Poczty Polskiej na konkurencyjnym rynku. Zarzuca się projektowi, że nie kreuje przyszłego rynku pocztowego oraz roli i miejsca operatora publicznego na tym rynku, natomiast wszelkie przewidziane w nim środki administracyjne i kary zmierzają do ograniczenia samodzielności operatora publicznego i zmniejszenia możliwości jego elastycznego reagowania na potrzeby rynku, eliminując element konkurencyjności w odniesieniu do innych operatorów.

NSZZ „Solidarność”, podobnie jak OPZZ, obawia się dyskryminacji Poczty Polskiej na tle innych operatorów, zwłaszcza w sytuacji obciążenia jej licznymi obowiązkami, np. w zakresie stosowania parametrów jakościowych świadczonych przez nią usług, zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do usług powszechnych albo w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa.

Podnosi się, że Poczta Polska nie jest przygotowana do stosowania standardów unijnych zarówno pod względem technologicznym jak też finansowym, a przepisy projektu nie stwarzają żadnych gwarancji finansowego zabezpieczenia operatora publicznego.

Dodatkowo wskazuje się, że nie do przyjęcia jest rozwiązanie polegające na nałożeniu na operatora publicznego obowiązku ubiegania się o uzyskanie uprawnień do wykonywania usług nie mających charakteru usług powszechnych, zwłaszcza że Poczta Polska świadczy takie usługi od wielu lat.

3) wpływ ustawy na sektor finansów publicznych

Przewiduje się obciążenie budżetu państwa z tytułu :

- a) finansowania badań jakości usług powszechnych, które będą prowadzone przez Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty (ok. 700 tys. PLN w skali roku, szacunek w cenach z 2001r),

- b) refundacji utraconych przez operatorów przychodów związanych z przyjmowaniem, przemieszczaniem i doręczaniem przesyłek ustawowo zwolnionych z opłat pocztowych tj. przesyłek dla ociemniałych i obowiązkowych egzemplarzy bibliotecznych (ok. 1,5 mln PLN w skali roku, szacunek w cenach z 2001r.),
 - c) zwiększonych kosztów wydawania Biuletynu URTiP (ok. 100 tys. PLN w skali roku, szacunek w cenach z 2001r.),
 - d) dotacji dla p.p.u.p Poczta Polska na pokrycie ewentualnej straty z tytułu świadczenia usług powszechnych (instrument przewidziany w ustawie z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej „Poczta Polska”)
- Nie przewiduje się, przynajmniej w latach 2003-2004, obciążenia budżetu państwa z tego tytułu. Poczta Polska jest obecnie przedsiębiorstwem rentownym i począwszy od 1998 r. nie korzysta z uprawnień określonych w ustawie, o której mowa wyżej w zakresie pomocy państwa na dofinansowanie działalności w zakresie usług powszechnych.

Kwoty, o których mowa w pkt. a)-c) zostaną już uwzględnione w budżecie państwa na 2003r.

4) pozabudżetowe finansowe skutki ustawy

- 1) obciążenie poczty Polskiej jako operatora publicznego zobowiązanego do świadczenia usług powszechnych z tytułu :
 - a) podniesienia jakości usług powszechnych w dostosowaniu do norm Unii Europejskiej w zakresie terminowości przesyłek (wydatki inwestycyjne związane z budową systemu śledzenia przesyłek),
 - b) wdrożenie odrębnej rachunkowości dla każdej z usług pocztowych w celu zapobieżenia skrośnemu subsydiowaniu usług nie będących powszechnymi z wpływów z obszaru zastrzeżonego (informatyzacja przedsiębiorstwa – budowa wewnętrznej sieci WAN oraz sieci zewnętrznej LAN w celu zapewnienia bieżącej informacji zarządczej na poziomie centralnym i regionalnym, a także niezbędne przeszkolenie kadry w zakresie użytkowania systemów),

Łączne koszty realizacji zadań określonych w punktach a)-b) szacuje się na kwotę 100-150 mln PLN

 - c) koszty poszerzenia audytu rocznego sprawozdania finansowego Poczty Polskiej o badanie umożliwiające stwierdzenie zgodności metodologii liczenia kosztów przez operatora publicznego z wymogami ustawy, zadanie to zwiększy koszty ponoszone dotychczas przez Poczta Polską z tytułu badania bilansu o ok. 200 tys. PLN w skali roku,
- 2) obciążenie obywateli – mieszkańców domów wielorodzinnych w związku z obowiązkiem instalacji oddawczych skrzynek pocztowych spełniających warunek dostępności dla wszystkich operatorów pocztowych (skrzynki oddawcze instalowane przez właścicieli domów jednorodzinnych spełniają już ten warunek i zgodnie z obowiązującymi aktualnie przepisami instalowane są na ich koszt). Koszty wymiany obecnie zainstalowanych skrzynek szacuje się na łączną kwotę 129,6 mln PLN w skali kraju (przy średnim koszcie 1 skrzynki lokatorskiej odpowiadającej jednemu adresowi ok. 20,0 PLN). Koszty te rozłożone będą na okres 3 lat przewidzianych na przeprowadzenie tej operacji.
- 3) Wprowadzenie obowiązku instalowania skrzynek oddawczych na koszt mieszkańców budynków wielorodzinnych zrównuje prawa i obowiązki obywateli w tym zakresie bez względu na formę własności nieruchomości, w której zamieszkują.

5) wpływ ustawy na rynek pracy

- uproszczenie procedur związanych z podejmowaniem działalności gospodarczej w dziedzinie usług pocztowych sprzyja rozwojowi prywatnej przedsiębiorczości, a co za tym idzie tworzeniu miejsc pracy,
- otwieranie rynku pocztowego, na którym dotąd monopolistą była Poczta Polska sprzyjać będzie angażowaniu się podmiotów w tę dziedzinę gospodarki,
- nie przewiduje się spadku zatrudnienia w Poczcie Polskiej, której jako operatorowi publicznemu gwarantuje się stabilne warunki działania.

6) wpływ ustawy na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Wprowadzenie regulacji zwiększy liczbę podmiotów na rynku usług pocztowych, a równość ich traktowania sprzyjać będzie rozwojowi konkurencji.

7) wpływ ustawy na sytuację i rozwój regionalny

- nałożenie na Poczcie Polską obowiązku świadczenia usługi na obszarze całego kraju oznacza utrzymywanie placówek na terenie całego kraju w dostosowaniu do liczby ludności zamieszkałej na danym terenie,
- dynamicznie rozwijać się będzie sieć placówek pocztowych w miastach w związku z dużym popytem na usługi pocztowe w rejonach silnie zurbanizowanych.

UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU PROJEKTU USTAWY O USŁUGACH POCZTOWYCH

Projekt ustawy o usługach pocztowych ma zastąpić obecnie obowiązującą ustawę z dnia 29 listopada 1990 r. o łączności oraz dostosować polskie prawo w obszarze usług pocztowych do *acquis* poprzez wdrożenie postanowień Dyrektywy 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997r. w sprawie wspólnych reguł rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty i poprawy jakości usług.

Projektowana regulacja jest spełnieniem zobowiązań zawartych w polskim stanowisku negocjacyjnym wyrażonym w rozdziale XIX Telekomunikacja i technologie informacyjne, które przewiduje, że Polska doprowadzi do pełnej zgodności i wdrożenia *acquis* w obszarze świadczenia usług pocztowych do 31 grudnia 2002 roku.

Podstawowym celem projektu ustawy jest stopniowa liberalizacja rynku usług pocztowych, który to proces ma się rozpocząć 1 stycznia 2003 roku. Projekt przewiduje zmniejszenie obszaru usług zastrzeżonych dla przesyłek w obrocie krajowym lub zagranicznym z 2000 g do 350 g. Opłata pobierana przez operatora w granicach obszaru zastrzeżonego nie powinna przekraczać pięciokrotności opłaty podstawowej za przesyłkę najniższego przedziału wagowego najszybszej kategorii. Proponowany zakres liberalizacji uwzględnia granice obszaru usług, które mogą być zastrzeżone, określone w Dyrektywie 97/67/WE.

Projekt ustawy o usługach pocztowych reguluje zakres przedmiotowy jaki powinny obejmować usługi powszechne oraz określa wymogi świadczenia usługi powszechnej. Nakłada na przedsiębiorstwo państwowe Poczta Polska obowiązek świadczenia usług powszechnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej każdemu w sposób w sposób ciągły, z zachowaniem wymaganej jakości i po przystępnych cenach. Uregulowania te pozostają w zgodzie z postanowieniami Dyrektywy 97/67/WE. Ponadto, w art. 43 ust. 4 zawarta jest delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw łączności do określenia w drodze rozporządzenia minimalnych wskaźników jakości usług powszechnych, terminów, po upływie których wskaźniki te zostaną osiągnięte, sposobu świadczenia usług powszechnych biorąc pod uwagę ochronę interesów podmiotów korzystających z usług powszechnych oraz ich jednolity sposób wykonywania.

Projekt definiuje usługi zastrzeżone oraz warunki świadczenia usług niezastrzeżonych. W ustawie następuje także określenie zasad taryfowych odnoszących się do kształtowania opłat za świadczenie usługi powszechnej. I tak, opłaty za świadczenie usługi powszechnej powinny być przystępne, jednolite oraz powinny być oparte na kosztach ich świadczenia, co konsumuje w pełni wymóg orientacji kosztowej cen za świadczenie usługi powszechnej określony w prawie wspólnotowym.

Operatorzy świadczący usługę powszechną będą zobowiązani do prowadzenia oddzielnej rachunkowości, tj. ujęcia w księgach rachunkowych przychodów i związanych z nimi kosztów oddzielnie dla każdej usługi należącej do usług zastrzeżonych, zbiorczo dla usług powszechnych nie należących do usług zastrzeżonych i zbiorczo dla pozostałych usług pocztowych. Taka regulacja jest wymagana postanowieniami Dyrektywy 97/67/WE.

Projekt ustawy o usługach pocztowych wdraża postanowienia Dyrektywy w zakresie udzielania uprawnień do prowadzenia działalności pocztowej i przewiduje prowadzenie tej działalności na podstawie zezwolenia, które jest wydawane na wykonywanie działalności pocztowej w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek z korespondencją do 2000 g lub przesyłek dla ociemniałych oraz na podstawie pisemnego zgłoszenia działalności pocztowej, któremu to zgłoszeniu podlega wykonywanie działalności pocztowej nie objętej zezwoleniem. Organem właściwym w zakresie zezwoleń i zgłoszeń jest Prezes Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty.

Projekt ustawy wprowadza także uprawnienia kontrolne w zakresie świadczenia usług pocztowych dla niezależnego organu regulacyjnego poprzez co realizuje wymóg prawa wspólnotowego w tym zakresie określony w Dyrektywie Pocztovej.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/ /2002/DPE/apl

Warszawa, lipca 2002 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o usługach pocztowych z prawem Unii Europejskiej wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (DZ. U. Nr 106 poz. 49), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy o usługach pocztowych (RM-10-99-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Projekt ustawy o usługach pocztowych ma zastąpić obecnie obowiązującą ustawę z dnia 29 listopada 1990 r. o łączności (DZ. U. z 1995 r. Nr 117, poz. 564 z późn. zm.).
- II. Projektowana regulacja jest objęta przepisami Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 97/67/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych reguł rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty i poprawy jakości usług (L 015, 21/01/1998 P. 0014 - 0025).
- III. W celu dostosowania prawa polskiego do prawa wspólnotowego niezbędne jest wdrożenie przepisów dotyczących:
 - zapewnienia świadczenia usług powszechnych;
 - kryteriów definiujących usługi, które mogą być zastrzeżone dla operatorów świadczących usługi powszechne oraz warunków dotyczących świadczenia usług niezastrzeżonych;
 - zasad taryfowych i rozdzielnej i przejrzystej rachunkowości;
 - zapewnienia przejrzystych, prostych i niekosztownych procedur reklamacyjnych;
 - ustanawiania norm jakości dotyczących świadczenia usług powszechnych oraz ustanawiania systemu zapewniającego zgodność z powyższymi normami;
 - harmonizacji norm technicznych;
 - utworzenia niezależnego organu regulacyjnego.

- IV. Art. 3 par. 1 Dyrektywy 97/67/WE nakłada obowiązek na Państwo Członkowskie aby usługa powszechna obejmowała ciągle świadczenie usług pocztowych na terenie całego kraju o określonej jakości i po przystępnych cenach dla wszystkich użytkowników. Ponadto art. 5 ust. 1 precyzuje wymogi świadczenia usługi powszechnej tj.: przestrzeganie wymogów zasadniczych, oferowanie użytkownikom identycznej usługi w porównywalnych warunkach, dostępność bez żadnej formy dyskryminacji, szczególnie bez dyskryminacji wynikającej z czynników politycznych, religijnych lub ideologicznych, zakaz przerywania lub wstrzymywania świadczenia usługi powszechnej, poza przypadkami siły wyższej, wymóg rozwijania usługi powszechnej w zależności od istniejących warunków technicznych, ekonomicznych i społecznych oraz potrzeb użytkowników.
- Projekt ustawy o usługach pocztowych reguluje wymogi świadczenia usługi powszechnej. Art. 43 ust. 2 nakłada obowiązek świadczenia usług powszechnych na terytorium RP każdemu w sposób ciągły, z zachowaniem wymaganej jakości i po przystępnych cenach. Art. 36 konsumuje pojęcie wymogów zasadniczych określając pojęcie tajemnicy pocztowej. Art. 21 ust. 1 pkt 2 i 5, art. 32 ust. 4, art. 34 ust. 3 oraz art. 24, obejmują swoim zakresem wymóg bezpieczeństwa sieci oraz ochrony środowiska.
- V. Art. 3 ust. 3 Dyrektywy 97/67/WE nakłada na operatorów świadczących usługi powszechne obowiązek zapewnienia co najmniej świadczenia usług powszechnych w każdy dzień roboczy i nie mniej niż pięć dni w tygodniu, poza okolicznościami lub warunkami geograficznymi uważanymi za wyjątkowe przez krajowe organy regulacyjne, oraz co najmniej: jedno przyjmowanie, jedno doręczenie do domu lub siedziby każdej osoby fizycznej lub prawnej lub, w wyniku odstępstwa, na podstawie warunków ustalonych przez krajowy organ regulacyjny, jedno doręczenie do odpowiedniego urzędu. O jakimkolwiek wyjątku lub derogacji przyznanej przez krajowy organ regulacyjny należy powiadomić Komisję Europejską oraz wszystkie krajowe organy regulacyjne.
- Art. 43 ust 3 zawiera delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw łączności do określenia w drodze rozporządzenia minimalnych wskaźników jakości usług powszechnych, terminów, po upływie których wskaźniki te zostaną osiągnięte, sposobu świadczenia usług powszechnych biorąc pod uwagę ochronę interesów podmiotów korzystających z usług powszechnych oraz jednolity sposób wykonywania usług powszechnych.
- W związku z powyższym, ostateczna ocena implementacji przepisu art. 3 ust. 3 Dyrektywy 97/67/WE do prawa polskiego jest uwarunkowana treścią przyszłego rozporządzenia.
- VI. Art. 3 ust. 4 Dyrektywy 97/67/WE określa zakres przedmiotowy jaki powinny obejmować usługi powszechne. Mają one obejmować przynajmniej następujące świadczenia: przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek pocztowych do dwóch kilogramów, przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie paczek pocztowych do 10 kilogramów oraz usługi obejmujące przesyłki polecone i przesyłki wartościowe. Ponadto, Dyrektywa przewiduje rozszerzenie przedziału wagowego do 20 kg dla paczek pocztowych nadanych w innym Państwie Członkowskim.
- Art. 43 ust. 1 projektu ustawy o usługach pocztowych reguluje zakres przedmiotowy jaki powinny obejmować usługi powszechne w sposób zgodny z Dyrektywą.

- VII. Art. 4 Dyrektywy nakłada obowiązek na Państwo Członkowskie zagwarantowania świadczenia usługi powszechnej oraz obowiązek notyfikacyjny wobec Komisji Europejskiej w zakresie powiadomienia o działaniach jakie zostały podjęte w celu wypełnienia powyższego obowiązku a w szczególności o tożsamości operatorów świadczących usługi powszechne.
Art. 43 ust. 3 w związku z art. 43 ust. 2 projektu ustawy powierza Poczcie Polskiej obowiązek świadczenia usługi powszechnej.
Art. 72 pkt 1 lit. c projektu ustawy implementuje obowiązki notyfikacyjne Prezesa URTiP wobec Komisji Europejskiej.
- VIII. Art. 6 Dyrektywy nakłada obowiązek informowania użytkowników w należyty sposób co do warunków świadczenia usług powszechnych, ich jakości oraz cen. Dodatkowo artykuł 6 nakłada obowiązek notyfikacyjny obejmujący informowanie Komisji Europejskiej o sposobie udostępniania informacji oraz o wszelkich zmianach w tym zakresie. Wymóg informowania użytkowników jest realizowany w art. 23 projektu ustawy. Art. 72 pkt 1 lit. c projektu ustawy implementuje obowiązki notyfikacyjne Prezesa URTiP wobec Komisji Europejskiej.
- IX. Art. 7 ust. 1 Dyrektywy wymienia usługi które mogą być zastrzeżone dla podmiotu lub podmiotów świadczących usługi powszechne. Obejmują one: przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie krajowej korespondencji, zarówno za pomocą usługi przyspieszonego doręczenia, jak i zwykłej, której cena jest niższa niż pięciokrotność publicznej opłaty za przesyłkę z korespondencją w pierwszym przedziale wagowym, najszybszej kategorii znormalizowanej, jeżeli taka kategoria istnieje, pod warunkiem, iż ważą one poniżej 350 gramów. W przypadku usług pocztowych podlegających zwolnieniu z opłaty dla osób niewidomych i niedowidzących, można dopuścić wyjątki w ograniczeniach wagowych i cenowych. Projekt ustawy w art. 45 wdraża postanowienia dyrektywy w zakresie usług zastrzeżonych wprowadzając w art. 45 ust. 4 dopuszczalną dolną granicę wagową dla przesyłki na poziomie 350 g.
- X. Art. 9 ust 1 Dyrektywy w zakresie usług niezastrzeżonych nie należących do usług powszechnych przewiduje możliwość wprowadzenia zezwoleń ogólnych. Natomiast par. 2 dla usług niezastrzeżonych należących do usług o charakterze powszechnym przewiduje możliwość wprowadzenia licencji indywidualnych. Procedury w zakresie wydania zezwoleń bądź licencji powinny być przejrzyste, niedyskryminujące, proporcjonalne i oparte na obiektywnych kryteriach. Państwo Członkowskie musi zapewnić, by przyczyny odmowy wydania zezwolenia w całości lub w części zostały przekazane wnioskodawcy. Państwa muszą także ustanowić procedurę odwoławczą. Projekt ustawy o usługach pocztowych w art. 6-13 wdraża postanowienia Dyrektywy w zakresie udzielania uprawnień do prowadzenia działalności pocztowej. Projekt ustawy przewiduje prowadzenie działalności pocztowej na podstawie zezwolenia, które jest wydawane na wykonywanie działalności pocztowej w zakresie przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek z korespondencją do 2000 g lub przesyłek dla ociemniałych oraz na podstawie pisemnego zgłoszenia działalności pocztowej, któremu to zgłoszeniu podlega wykonywanie działalności pocztowej nie objętej zezwoleniem. Zgodnie z art. 7 wydanie, odmowa wydania lub cofnięcie zezwolenia oraz wniesienie sprzeciwu wobec zgłoszenia działalności pocztowej następuje w drodze decyzji administracyjnej. Organem właściwym jest Prezes Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty.

- XI. W art. 12 Dyrektywa określa zasady taryfowe jakimi powinny się charakteryzować usługi powszechne. I tak: ceny muszą być przystępne oraz zapewniające, iż wszyscy użytkownicy posiadają dostęp do świadczonych usług, opłaty za usługi powszechne muszą być oparte na kosztach oraz powinny być przejrzyste i niedyskryminujące. Projekt ustawy wdraża te zasady w art. 28, 43 ust. 2 (przystępność cenowa), 48 ust. 2 (jednolitość cenowa). Art. 48 ust. 1 stanowi, iż opłaty za świadczenie usług powszechnych powinny być oparte na kosztach ich świadczenia, co konsumuje w pełni wymóg orientacji kosztowej cen za świadczenie usługi powszechnej wyrażony w Dyrektywie.
- XII. Art. 14 Dyrektywy wprowadza wymóg oddzielnej rachunkowości dla poszczególnych usług zastrzeżonych i niezastrzeżonych w celu wprowadzenia przejrzystości w kosztach rzeczywistych poszczególnych usług. Rachunkowość dla usług niezastrzeżonych powinna wyraźnie rozgraniczać usługi należące do usług powszechnych od usług do nich nie należących. Dyrektywa w art. 14 ust. 3 określa procedurę rozdzielania kosztów pomiędzy każdą z usług zastrzeżonych a usługami niezastrzeżonymi. przepisy art. 14 ust. 6 i 7 nakładają obowiązek notyfikacji Komisji Europejskiej co do zastosowanego systemu kalkulacji kosztów. Projekt ustawy wprowadzając w art. 50 zakładowy stan kont zapewniający ujęcie w księgach rachunkowych przychodów i związanych z nimi kosztów oddzielnie dla każdej usługi należącej do usług zastrzeżonych, zbiorczo dla usług powszechnych nie należących do usług zastrzeżonych i zbiorczo dla pozostałych usług pocztowych, jest zgodny z wymogami Dyrektywy. Szczegółowe zasady podziału kosztów pośrednich na podstawie delegacji ustawowej z ust. 6 zostaną określone w drodze rozporządzenia, od którego treści jest uzależniona zgodność z postanowieniami art. 14 Dyrektywy. Art. 81 pkt. 3 projektu ustawy przewiduje datę 1 stycznia 2004 r. jako datę wejścia w życie przepisów art. 50 ust. 3-5 co nie w pełni realizuje zobowiązanie Polski wyrażone w stanowisku negocjacyjnym, w rozdziale XIX Telekomunikacja i technologie informacyjne, które przewiduje, że Polska doprowadzi do pełnej zgodności i wdrożenia całego *acquis* w obszarze świadczenia usług pocztowych do 31 grudnia 2002 roku, jakkolwiek zapewnia zgodność z prawem wspólnotowym od 1 stycznia 2004 r.
- XIII. Art. 16-18 Dyrektywy nakłada obowiązek na Państwa Członkowskie zapewnienia norm jakości świadczenia usług powszechnych. Art. 43 ust 4 projektu ustawy udziela delegacji ustawowej ministrowi właściwemu do spraw łączności do określenia w drodze rozporządzenia warunków wykonywania usług powszechnych dotyczących minimalnych wskaźników jakości tych usług, w związku z czym ocena stopnia implementacji art. 16-18 Dyrektywy w tej chwili jest niemożliwa.
- XIV. Art. 19 Dyrektywy pocztowej nakłada na Państwa Członkowskie wymóg stosowania przejrzystych, prostych i niekosztownych procedur reklamacyjnych szczególnie w przypadku zaginięcia, ograbienia i uszkodzenia przesyłki lub nieprzestrzegania norm jakości usług. Regulacja ta znajduje swoje odzwierciedlenie w art. 54-59 projektu ustawy.
- XV. Art. 22 Dyrektywy zawiera uregulowania dotyczące ustanowienia krajowego organu regulacyjnego, który prawnie i funkcjonalnie powinien być organem niezależnym od operatorów pocztowych. Rozdział 6 projektu ustawy oraz ustawa z dnia 1 marca

2002 r. o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U.2002 nr 25 poz. 253) poprzez utworzenie centralnego organu administracji rządowej – Prezesa Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty realizuje powyższy wymóg prawa wspólnotowego.

XVI. Art. 71 pkt 6 projektu ustawy o usługach pocztowych przewiduje wprowadzenie zmian do ustawy z dnia 30 lipca 1997 r. o państwowym przedsiębiorstwie użyteczności publicznej „Poczta Polska” i udzielenie Poczcie Polskiej dotacji z budżetu państwa na pokrycie strat związanych ze świadczeniem usługi powszechnej oraz na finansowanie inwestycji. Art. 86 ust. 2 TWE dopuszcza możliwość pokrycia strat związanych ze świadczeniem usług o ogólnym znaczeniu gospodarczym, do których zaliczają się usługi powszechne. Na Poczcie Polską nałożono obowiązek świadczenia usługi powszechnej na terytorium całego kraju, w związku z czym możliwe jest udzielenie jej dotacji z budżetu państwa na pokrycie strat związanych ze świadczeniem usługi powszechnej. Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. o warunkach dopuszczalności i nadzorowaniu pomocy publicznej dla przedsiębiorców (Dz.U.00.60.704) możliwe jest udzielenie pomocy innym przedsiębiorstwom niż Poczta Polska, którzy mogliby ubiegać się o możliwość pokrycia strat w związku ze świadczeniem usługi powszechnej z tytułu udziału w realizacji zadań publicznych. Biorąc pod uwagę rozwój rynku pocztowego konieczne może okazać się stałe weryfikowanie art. 71 pkt 6 projektu ustawy pod kątem zgodności z regułami konkurencji.

XVII. W konkluzji pozwalam sobie stwierdzić, iż przedłożony projekt ustawy o usługach pocztowych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:
Pan Andrzej Piłat
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Infrastruktury

**Rozporządzenie
Ministra Infrastruktury
z dnia**

w sprawie warunków świadczenia pocztowych usług powszechnych.

Na podstawie art. 43 ust. 4 ustawy z dnia o usługach pocztowych (Dz. U. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1
Przepisy ogólne**

§ 1.

Rozporządzenie określa warunki wykonywania usług powszechnych przez operatora publicznego w zakresie:

- 1) sposobu świadczenia usług powszechnych,
- 2) minimalnych wymagań w zakresie jakości usług powszechnych dotyczących:
 - a) terminowości doręczeń przesyłek,
 - b) liczby i sposobu rozmieszczenia placówek operatora,
 - c) procentowego udziału nadawczych skrzynek pocztowych umieszczonych w sposób i w miejscu umożliwiającym korzystanie z nich osobie niepełnosprawnej, poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego, w szczególności skrzynek instalowanych w placówkach operatora publicznego lub na nieruchomościach użytkowanych przez te placówki,
 - d) liczby dni w tygodniu, w których świadczone są usługi,
 - e) częstotliwości wybierania przesyłek listowych z nadawczych skrzynek pocztowych oraz ich doręczania adresatom w dniach świadczenia usług powszechnych,
- 3) terminów, po upływie których wymagania określone w pkt 2 lit. a) i c) zostaną osiągnięte.

§ 2.

Ilekróć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) kartce pocztowej – rozumie się przez to przesyłkę listową przyjętą do przemieszczenia i doręczenia w postaci kartki wykonanej z jasnego kartonu, w kształcie prostokąta, o wymiarach określonych w § 19 ust. 3, nie wymagającą opakowania,
- 2) potwierdzeniu nadania – rozumie się przez to dokument wydany przez operatora nadawcy, pełnomocnikowi lub osobie upoważnionej jako dowód przyjęcia przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego i kwoty pieniężnej w nim określonej,
- 3) pokwitowaniu odbioru – rozumie się przez to pisemne potwierdzenie przez odbiorcę wykonania przez operatora zleconej mu usługi powszechnej,
- 4) placówce nadawczej – rozumie się przez to placówkę operatora, w której zawierana jest umowa o świadczenie usługi powszechnej,
- 5) placówce oddawczej – rozumie się przez to placówkę operatora, która doręcza adresatowi przesyłkę albo kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym,

- 6) miejscowym obszarze pocztowym – rozumie się przez to obszar obejmujący granice administracyjne miejscowości, w której usytuowana jest co najmniej jedna placówka nadawcza i jedna placówka oddawcza,
- 7) regulaminie – rozumie się przez to regulamin świadczenia usług powszechnych, o którym mowa w art. 47 ust. 1 ustawy o usługach pocztowych,
- 8) maksymalnej wartości przesyłki z zadeklarowaną wartością – rozumie się przez to określoną przez operatora w regulaminie maksymalną wartość przesyłki z zadeklarowaną wartością przyjmowanej przez niego do przemieszczenia i doręczenia,
- 9) granicznej wartości przesyłki lub przekazu pocztowego – rozumie się przez to równowartość kwoty stanowiącej 120% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej za rok poprzedzający rok, w którym nastąpiło nadanie przekazu pocztowego, podanej, w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłoszonej w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, i zaokrąglonej w górę do pełnych złotych.

§ 3.

Nie są przyjmowane do przemieszczenia i doręczenia przesyłki:

- 1) zawierające rzeczy:
 - a) niebezpieczne lub mogące wyrządzić szkodę osobom lub mieniu, z wyjątkiem tych, które zostały dopuszczone do przemieszczenia i doręczenia w paczkach pocztowych na warunkach szczególnych, określonych w § 27,
 - b) których przemieszczanie jest zabronione na podstawie odrębnych przepisów,
- 2) pochodzące od różnych nadawców, a także skierowane do różnych adresatów, jeżeli są nadawane w jednej przesyłce.

§ 4.

1. Do przemieszczenia i doręczenia przyjmowane są wyłącznie przesyłki:
 - 1) które zostały opakowane odpowiednio do zawartości, formy, masy i wielkości, a także w sposób zapewniający zabezpieczenie przed czynnikami zewnętrznymi, nie powodujący uszkodzeń przemieszczanych przesyłek oraz nie zagrażający zdrowiu, życiu, mieniu i środowisku naturalnemu,
 - 2) do których opakowania użyto materiałów, dających możliwość wyraźnego i trwałego umieszczenia adresu oraz innych niezbędnych oznaczeń.
2. Ze względu na bezpieczeństwo przemieszczanych przesyłek nie są przyjmowane do przemieszczania i doręczania przesyłki, na których opakowaniu umieszczono metalowe lub plastikowe klamry, spinacze, zszywacze i inne podobne materiały.
3. Opakowanie i zabezpieczenie przesyłki wlicza się do jej masy.
4. Do przemieszczenia i doręczenia przyjmowane są przesyłki z zadeklarowaną wartością, których opakowanie:
 - 1) uniemożliwia dostęp do zawartości przesyłki bez pozostawienia widocznych śladów,
 - 2) jest odpowiednio wytrzymałe i umożliwia umieszczenie dodatkowych zabezpieczeń,
 - 3) jest zamknięte i dodatkowo zabezpieczone za pomocą pieczęci lakowych, plomb, nalepek samoprzylepnych, taśmy samoprzylepnej lub innego skutecznego środka,
 - 4) jest wykonane z jednego kawałka trwałego papieru, jeżeli opakowanie stanowi papierowa koperta,
 - 5) jest wykonane z nieprzezroczystego materiału.

§ 5.

1. Do przemieszczenia i doręczenia przyjmowane są przesyłki oznaczone poprzez naniesienie w sposób trwały i czytelny na ich opakowaniu informacji identyfikującej w

sposób jednoznaczny adresata i nadawcę. Informacja identyfikująca adresata i nadawcę powinna zawierać pocztowy numer adresowy.

2. Informacja identyfikująca adresata jest umieszczona w dolnej prawej części strony adresowej, a informacja identyfikująca nadawcę jest umieszczona w górnej lewej części strony adresowej, zgodnie z obowiązującą Polską Normą PN-T-85004:1999 „Koperty listowe i kartki pocztowe – Podział i rezerwacja strony adresowej”.
3. W przypadku stosowania jako opakowania przesyłki koperty z przezroczystym okienkiem adresowym, do przemieszczania i doręczania przyjmowane są wyłącznie przesyłki, których adres jest umieszczony na kartce papieru znajdującej się wewnątrz przesyłki w polu okienka, w taki sposób, aby kartka nie mogła przesuwać się poza to pole.
4. W przypadku stosowania koperty jako opakowania przesyłki stroną adresową przesyłki stanowi jej przednia część bez sklejeń, w innych przypadkach – gładka część opakowania o największej powierzchni.
5. Przesyłki z zadeklarowaną wartością są przyjmowane do przemieszczenia i doręczenia, gdy kwota deklarowanej wartości, podana w złotych, cyframi i słownie, bez skreśleń, zamazywań i innych poprawek, jest naniesiona przez nadawcę w sposób trwały na opakowaniu, bezpośrednio powyżej informacji identyfikującej adresata.
6. Przesyłki listowe nie będące przesyłkami rejestrowanymi, nie opatrzone informacją identyfikującą adresata albo oznaczone w sposób błędny, jeżeli nie są opatrzone także informacją identyfikującą nadawcę, traktuje się jako przesyłki niedoręczalne.

§ 6.

W przypadku przyjmowania do przemieszczenia i doręczenia co najmniej dziesięciu przesyłek rejestrowanych lub przekazów pocztowych nadawanych jednorazowo, operator może żądać od nadawcy ich uporządkowania.

Rozdział 2

Zawieranie umów o świadczenie usług powszechnych

§ 7.

Umowę o świadczenie usługi powszechnej uważa się za zawartą z chwilą:

- 1) przyjęcia przez operatora do przemieszczenia i doręczenia przesyłek listowych nie będących przesyłkami rejestrowanymi,
- 2) wrzucenia przesyłek listowych nie będących przesyłkami rejestrowanymi do nadawczej skrzynki pocztowej operatora,
- 3) wydania nadawcy przez operatora potwierdzenia nadania przesyłek rejestrowanych i przekazów pocztowych.

§ 8.

1. Operator wycofuje i zwraca nadawcy przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym w przypadku, gdy nadawca zgłosił w placówce nadawczej pisemne żądanie odstąpienia od umowy o świadczenie usługi pocztowej.
2. Po przyjęciu przesyłki do przemieszczenia i doręczenia operator może na pisemne żądanie nadawcy dokonać zmiany zakresu umowy o świadczenie usługi pocztowej poprzez zmianę adresata lub jego adresu.
3. Czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą być wykonane przez operatora do czasu doręczenia przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym.

§ 9.

1. Operator może stosować własne wzory formularzy lub blankietów niezbędne do świadczenia usług powszechnych.
2. Wzory formularzy lub blankietów, o których mowa w ust. 1, operator określa w regulaminie.
3. Operator może odmówić wykonania usługi, jeżeli części formularza lub blankietu przeznaczone dla nadawcy zostały wypełnione nieczytelnie lub niekompletnie, a także jeżeli zawierają skreślenia, ślady wycierania lub zmian.
4. Operator może odmówić zawarcia umowy także w przypadku zastosowania przez nadawcę innych formularzy lub blankietów niż stosowane przez operatora.

§ 10.

Operator pobiera od nadawcy z góry opłatę za:

- 1) przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki,
 - 2) zrealizowanie przekazu pocztowego,
 - 3) przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym nadanej na poste restante,
 - 4) traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej,
 - 5) traktowanie przesyłki jako przesyłki z zadeklarowaną wartością,
 - 6) uzyskanie potwierdzenia odbioru przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym,
- chyba że uzgodnił z nadawcą inny sposób uiszczenia opłaty.

§ 11.

W przypadku gdy formą opłaty za usługi powszechne są znaki opłaty pocztowej lub oznaczenia służące do potwierdzenia opłacenia usługi pocztowej określone przez Poczta Polska, do przemieszczenia i doręczenia przyjmowane są tylko przesyłki zawierające taki znak lub oznaczenie zamieszczone przez nadawcę na jej opakowaniu.

§ 12.

1. Nadpłata należności za przesyłkę listową nie będącą przesyłką rejestrowaną nie jest zwracana nadawcy, chyba że przyczyną jej powstania jest wina operatora przyjmującego przesyłkę.
2. Nadpłata należności za przesyłkę w przypadku, o którym mowa w ust. 1, a także za przesyłkę rejestrowaną lub za przekaz pocztowy zwracana jest na żądanie nadawcy.
3. Nadpłata należności zwracana jest nadawcy w formie pieniężnej.

§ 13.

1. Przekazaną do przemieszczenia i doręczenia nie opłaconą przesyłkę listową nie będącą przesyłką rejestrowaną operator zwraca nadawcy w celu:
 - 1) uiszczenia opłaty za zwrot przesyłki i odbioru przesyłki albo
 - 2) uiszczenia opłaty za zwrot przesyłki oraz opłaty ustalonej za ponowne przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki - w przypadku ponownego przekazania operatorowi przesyłki do przemieszczenia i doręczenia.Jeżeli nadawca odmówi uiszczenia opłaty lub uiszczenie opłaty przez nadawcę nie jest możliwe, operator traktuje przesyłkę jako niedoręczalną.
2. Jeżeli na opakowaniu przesyłki, o której mowa w ust. 1, nie jest podany adres nadawcy, przesyłkę taką operator doręcza adresatowi. Przed doręczeniem adresatowi nie opłaconej przesyłki listowej nie będącej przesyłką rejestrowaną operator pobiera od adresata opłatę za zwrot przesyłki oraz opłatę ustaloną za tego rodzaju przesyłkę. Jeżeli adresat odmówi

uiszczenia opłaty lub uiszczenie opłaty przez adresata jest niemożliwe, operator traktuje przesyłkę jako niedoręczalną.

3. Opłata za zwrot przesyłki, o której mowa w ust. 1 i 2, nie może być wyższa niż połowa opłaty pobieranej za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki.

§ 14.

Przesyłkę listową nie będącą przesyłką rejestrowaną przekazaną operatorowi do przemieszczenia i doręczenia, opłaconą w kwocie niższej od należnej, operator traktuje jak nie opłaconą, z zastrzeżeniem, że opłaty, o których mowa w § 13, pomniejsza się o kwotę już uiszczoną.

§ 15.

W przypadku pobrania przez operatora niższej od należnej opłaty za przemieszczenie i doręczenie przesyłki rejestrowanej lub za realizację przekazu pocztowego, ma on obowiązek wykonania usługi bez prawa żądania dopłaty od nadawcy lub adresata.

§ 16.

Operator może pobrać od nadawcy przesyłki lub przekazu pocztowego dodatkową opłatę za:

- 1) odstąpienie przez nadawcę od umowy o świadczenie usługi przemieszczenia i doręczenia przesyłki rejestrowanej lub realizacji przekazu pocztowego,
- 2) polecenie zmiany adresu lub adresata przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego,
- 3) zwrot przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym do nadawcy, po wyczerpaniu, zgodnie z przepisami rozporządzenia, możliwości ich doręczenia adresatowi.

§ 17.

Operator może pobrać od adresata przesyłki lub przekazu pocztowego dodatkową opłatę za:

- 1) przechowanie przesyłki lub kwoty określonej w przekazie pocztowym po terminach odbioru, o których mowa w § 41 ust. 1,
- 2) dosłanie przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym na wskazany przez niego adres,
- 3) przepakowanie lub dodatkowe opakowanie paczki pocztowej w przypadkach, o których mowa w § 46 i 47.

Rozdział 3

Warunki przyjmowania przesyłek do przemieszczenia i doręczenia

§ 18.

Operator nie przyjmuje do przemieszczenia i doręczenia przesyłek listowych, jeżeli przesyłki te zawierają monety, banknoty, papiery wartościowe, wartości dewizowe, platynę, złoto, srebro, wyroby jubilerskie, kamienie szlachetne i inne przedmioty wartościowe, chyba że nadawane są jako przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością.

§ 19.

1. Wymiary przesyłek listowych, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, powinny wynosić:
 - 1) maksymalnie – suma długości, szerokości i wysokości (grubości) – 900 mm, przy czym największy z tych wymiarów (długość) nie może przekroczyć 600 mm,
 - 2) minimalnie – wymiary strony adresowej nie mogą być mniejsze niż 90 × 140 mm.
2. Wymiary przesyłek listowych nadawanych w formie rulonu powinny wynosić:

- 1) maksymalnie – suma długości plus podwójna średnica – 1.040 mm, przy czym największy wymiar (długość) nie może przekroczyć 900 mm,
 - 2) minimalnie – suma długości plus podwójna średnica – 170 mm, przy czym największy wymiar (długość) nie może być mniejszy niż 100 mm.
3. Wymiary kartek pocztowych powinny wynosić:
 - 1) maksymalnie – 120 × 235 mm,
 - 2) minimalnie – 90 × 140 mm.
 4. Wymiary, o których mowa w ust. 1 – 3, przyjmuje się z tolerancją do 2 mm.
 5. Przesyłki o innych wymiarach niż określone w ust. 1 – 4 mogą być przyjmowane przez operatora do przemieszczenia i doręczenia, na warunkach szczególnych określonych przez operatora.

§ 20.

Widokówki, kartki okolicznościowe i kartki korespondencyjne z wydzieloną prawą częścią strony adresowej przeznaczoną na informację identyfikującą adresata oraz niezbędne oznaczenia, odpowiadające wymiarom określonym w § 19 ust. 3, traktowane są jako kartki pocztowe.

§ 21.

1. Operator przyjmuje do przemieszczenia i doręczenia przesyłkę listową z zadeklarowaną wartością, której wartość nadawca określił w kwocie nie przekraczającej maksymalnej wartości przesyłek listowych z zadeklarowaną wartością.
2. Podaną masę przesyłki listowej z zadeklarowaną wartością do 2.000 g ustala się z tolerancją do 1 g rzeczywistego wskazania wagi.

§ 22.

1. Druki powinny zawierać umieszczony przez nadawcę w lewym górnym rogu strony adresowej napis „Druk”.
2. Druki przyjmuje się do przemieszczenia i doręczenia w stanie otwartym albo opakowane w sposób umożliwiający łatwe sprawdzenie zawartości. Operator może, na wniosek nadawcy, wyrazić zgodę na nadawanie druków w stanie zamkniętym.
3. Nie są przyjmowane do przemieszczenia i doręczenia druki, do których nadawca załączył dodatkowo korespondencję lub przedmioty.

§ 23.

1. Do przemieszczenia i doręczenia operator przyjmuje jako przesyłkę dla ociemniałych przesyłkę, na której stronie adresowej nadawca zamieścił napis: „Przesyłka dla ociemniałych – wolna od opłat”.
2. Przesyłki dla ociemniałych nadawane przez podmioty statutowo prowadzące działalność w zakresie wytwarzania lub wypożyczania książek i pism sporządzonych odręcznie lub mechanicznie pismem Braille’a, a także nagranych na taśmach dzieł literackich, stanowiących tzw. książki mówione oraz zwracane przez osoby niewidome lub ociemniałe do tych podmiotów operator przyjmuje do przemieszczenia i doręczenia opakowane w woreczek z materiału zabezpieczony odciskiem pieczęci nadawcy lub pieczęci placówki nadawczej operatora, w przypadku zwrotu przesyłki przez osobę niewidomą lub ociemniałą do danego podmiotu.
3. Operator przyjmuje do przemieszczenia i doręczenia przesyłki dla ociemniałych nadawane przez podmioty, o których mowa w ust. 2, jeżeli opakowanie tych przesyłek zostało oznaczone w sposób umożliwiający identyfikację nadawców.

§ 24.

1. Operator może przyjmować do przemieszczenia i doręczenia paczki pocztowe nadawane jako paczki z zadeklarowaną wartością.
2. Operator nie przyjmuje do przemieszczenia i doręczenia paczki pocztowej z zadeklarowaną wartością, jeżeli wartość ta jest niższa niż najniższa wartość paczki z zadeklarowaną wartością ustalona przez operatora w regulaminie.
3. Operator przyjmuje do przemieszczenia i doręczenia paczkę pocztową, której wartość nadawca określił w kwocie nie przekraczającej maksymalnej wartości paczek z zadeklarowaną wartością.

§ 25.

1. Największy wymiar paczek pocztowych przyjmowanych przez operatora do przemieszczenia i doręczenia nie może przekroczyć 1.500 mm, a suma długości i największego obwodu mierzonego w innym kierunku niż długość nie może przekroczyć 3.000 mm.
2. Strona adresowa paczki pocztowej nie może być mniejsza od minimalnych wymiarów określonych dla kartki pocztowej, o których mowa w § 19 ust. 3 pkt 1.

§ 26.

Masę paczki pocztowej z zadeklarowaną wartością, ważącej nie więcej niż 2.000 g, ustala się z tolerancją do 1 g rzeczywistego wskazania wagi, a w pozostałych przypadkach – z tolerancją do 0,2% rzeczywistego wskazania wagi.

§ 27.

Operator może na warunkach szczególnych przyjmować do przemieszczenia i doręczenia paczki pocztowe:

- 1) o masie przekraczającej 20.000 g,
- 2) o wymiarach większych niż określone w § 25 ust. 1,
- 3) zawierające płyny, gazy, rzeczy łamliwe i kruche, żywe rośliny i zwierzęta, a także rzeczy wymagające specjalnego traktowania podczas przemieszczania.

Rozdział 4

Warunki realizacji przekazów pocztowych

§ 28.

Przekaz pocztowy może być przyjęty w placówce nadawczej operatora publicznego, a na terenie wiejskim – również przez listonosza.

§ 29.

1. Kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym pracownik placówki nadawczej lub listonosz przyjmuje od nadawcy w stanie uporządkowanym wraz z wypełnionym blankietem przekazu pocztowego.
2. Kwota pieniężna określona w przekazie pocztowym powinna być wyrażona w złotych polskich, cyframi i słownie.
3. Jeżeli przekaz pocztowy jest przyjmowany w placówce nadawczej, określona w nim kwota pieniężna nie podlega ograniczeniom.
4. Jeżeli przekaz pocztowy jest przyjmowany przez listonosza, określona w nim kwota pieniężna nie może przekraczać granicznej wartości przekazu pocztowego.

Rozdział 5

Warunki wykonywania pozostałych usług powszechnych

§ 30.

1. Operator wykonuje usługę powszechną w sposób umożliwiający potwierdzenie odbioru przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym, jeżeli nadawca przesyłki lub przekazu pocztowego zażądał uzyskania takiego potwierdzenia.
2. Potwierdzenie odbioru przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym polega na doręczeniu nadawcy pisemnego pokwitowania adresata stwierdzającego, że odebrał tę przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym.
3. Zgłoszenie żądania wykonania świadczeń, o których mowa w ust. 1, operator przyjmuje w placówce nadawczej w formie umieszczonego przez nadawcę na opakowaniu przesyłki lub na blankiecie przekazu pocztowego napisu: „Za potwierdzeniem odbioru” oraz odpowiednio wypełnionego formularza.
4. Operator może pobierać opłatę dodatkową za wykonanie usługi powszechnej w sposób, o którym mowa w ust. 1, niezależnie od opłaty za przyjęcie, przemieszczenie i doręczenie przesyłki lub realizację przekazu pocztowego.

§ 31.

1. Na żądanie nadawcy przesyłki lub przekazu pocztowego operator doręcza przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym nadane na poste restante.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, operator przyjmuje do przemieszczenia i doręczenia przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym, jeżeli nadawca umieścił na opakowaniu przesyłki lub na blankiecie przekazu pocztowego napis „Poste restante”.
3. Operator przyjmuje do przemieszczenia i doręczenia przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym nadane na poste restante, jeżeli na opakowaniu przesyłki lub na blankiecie przekazu pocztowego nadawca umieścił imię i nazwisko lub nazwę adresata, a także prawidłowe oznaczenie, wraz z pocztowym numerem adresowym, placówki oddawczej, do której adresat ma się zgłosić po odbiór przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym.

Rozdział 6

Doręczanie przesyłek i kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych

§ 32.

1. W przypadku nieobecności adresata przesyłkę rejestrowaną lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym, bez względu na ich wartość, operator może doręczyć przedstawicielowi ustawowemu lub pełnomocnikowi adresata.
2. W przypadku nieobecności adresata, jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika, przesyłkę z zadeklarowaną wartością lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym, jeżeli ich wartość nie przekracza granicznej wartości, operator doręcza osobie pełnoletniej zamieszkałej wraz z adresatem, o ile adresat nie zgłosił zastrzeżenia w stosunku do takiej formy doręczenia.
3. Zastrzeżenie, o którym mowa w ust. 2, operator przyjmuje we właściwej placówce oddawczej, w formie osobistego zgłoszenia adresata, dokonanego na piśmie, po uiszczeniu przez niego odpowiedniej opłaty.
4. Pokwitowanie odbioru przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym powinno zawierać, obok czytelnego podpisu odbierającego, datę

odbioru i oznaczenie dokumentu stwierdzającego tożsamość odbierającego, o którym mowa w § 33.

5. Jeżeli adresatem przesyłki lub przekazu pocztowego jest osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, pokwitowanie odbioru powinno zawierać czytelny podpis odbierającego, datę odbioru i odcisk stempla firmowego.

§ 33.

Wykazanie tożsamości osób, o których mowa w § 32, następuje poprzez okazanie jednego z następujących dokumentów:

- 1) dowodu osobistego,
- 2) paszportu,
- 3) prawa jazdy,
- 4) innego dokumentu z fotografią, odciskiem pieczęci urzędowej z wizerunkiem orła oraz podpisem jego posiadacza.

§ 34.

W przypadku przesyłek rejestrowanych lub kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych – jeżeli w chwili ich doręczenia stwierdzi się nieobecność adresata lub innych osób uprawnionych do odbioru przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym, zgodnie z § 32 – zawiadomienie o próbie doręczenia, wraz z informacją o miejscu i czasie ich odebrania w placówce oddawczej, pozostawia się w skrzynce oddawczej adresata lub przekazuje w inny powszechnie przyjęty sposób.

§ 35.

1. Kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych doręcza się za pokwitowaniem odbioru.
2. Przesyłki rejestrowane doręcza się za pokwitowaniem odbioru, chyba że adresat złożył w odpowiedniej placówce operatora pisemny wniosek o doręczanie tych przesyłek do jego oddawczej skrzynki pocztowej.
3. Odmowę pokwitowania odbioru przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym uważa się za odmowę ich przyjęcia. W takiej sytuacji przesyłka rejestrowana lub kwota pieniężna określona w przekazie pocztowym zwracana jest do nadawcy. Za czynności związane ze zwrotem przesyłki operator może żądać od nadawcy uiszczenia opłaty.
4. Nie traktuje się jako odmowy przyjęcia przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym odmowy pokwitowania odbioru przez osobę pełnoletnią zamieszkałą razem z adresatem, a nie będącą jego pełnomocnikiem ani przedstawicielem ustawowym.

§ 36.

1. Operator może ograniczyć sposób doręczania do wydania w placówce oddawczej w przypadku przyjętych do przemieszczenia i doręczenia poza miejscowym obszarem pocztowym:
 - 1) paczek pocztowych o masie przekraczającej 2.000 g,
 - 2) przesyłek z zadeklarowaną wartością, których wartość jest wyższa od granicznej wartości tych przesyłek,
 - 3) przesyłek obciążonych należnościami celnymi.
2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1, dotyczy także realizacji przekazów pocztowych.
3. Przesyłki, o których mowa w ust. 1, i kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych, o których mowa w ust. 2, wydaje się w placówce oddawczej zlokalizowanej

nie dalej niż w miejscowości będącej siedzibą gminy właściwej terytorialnie dla miejscowości wskazanej w adresie.

§ 37.

Operator doręcza przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych w oznaczonych przez tego operatora dniach i godzinach za pośrednictwem określonych przez niego placówek nadawczych.

§ 38.

1. Doręczający przesyłkę rejestrowaną lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym, na żądanie adresata zgłoszone w chwili odbioru przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym, umieszcza na opakowaniu przesyłki lub na odcinku blankietu przekazu pocztowego przeznaczonym dla adresata datę doręczenia i podpis doręczającego.
2. Jeżeli przesyłka z zadeklarowaną wartością jest wydawana w placówce oddawczej, pracownik operatora, na żądanie odbierającego, sprawdza jej masę.

§ 39.

Przesyłka doręczona osobie nie będącej adresatem podlega zwrotowi do placówki oddawczej, za pośrednictwem której przesyłka była doręczona.

§ 40.

Przesyłek lub kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych nadanych na poste restante operator nie doręcza osobom innym niż adresat.

§ 41.

1. Przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych operator wydaje adresatowi w placówce oddawczej w następujących terminach, zwanych dalej „terminami odbioru”:
 - 1) 48 godzin – paczki pocztowe zawierające żywe zwierzęta lub rośliny,
 - 2) 14 dni – przesyłki inne niż wymienione w pkt 1 oraz kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych.
2. Bieg terminu odbioru rozpoczyna się:
 - 1) dla paczek pocztowych z żywymi zwierzętami i roślinami – od godziny następczej po doręczeniu zawiadomienia, o którym mowa w § 34,
 - 2) dla przesyłek i kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych nadanych na poste restante – od dnia następującego po dniu nadejścia przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym do placówki oddawczej,
 - 3) dla przesyłek i kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych innych niż wymienione w pkt 1 i 2 – od dnia następującego po dniu doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w § 34.
3. Dni ustawowo wolnych od pracy oraz odrębnie ustalonych dni wolnych od pracy nie wlicza się do terminu określonego w ust. 1 pkt 2.
4. Placówka oddawcza może odpłatnie przechowywać przesyłkę lub kwotę pieniężną określoną w przekazie pocztowym po upływie terminu odbioru, jeżeli adresat zgłosi takie żądanie w formie pisemnej.
5. Przesyłka lub kwota pieniężna określona w przekazie pocztowym nieodebrana w terminie odbioru zwracana jest do nadawcy. Przesyłkę, której nie można zwrócić do nadawcy z powodu braku lub błędnego adresu nadawcy, traktuje się jako niedoręczalną.

§ 42.

W przypadku gdy zgodnie z przepisami rozporządzenia wydanie przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym ma miejsce w placówce oddawczej, pobrana przy nadaniu opłata nie podlega zwrotowi, z wyjątkiem przypadku określonego w art. 57 ustawy o usługach pocztowych.

Rozdział 7 Pełnomocnictwo pocztowe

§ 43.

Operator wydaje przesyłki lub kwoty pieniężne określone w przekazach pocztowych osobie upoważnionej przez adresata na podstawie pełnomocnictwa szczególnego do odbioru przesyłek lub kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych, zwanego dalej „pełnomocnictwem pocztowym”. Pełnomocnictwo pocztowe jest niezależne od pełnomocnictwa udzielonego na zasadach ogólnych.

§ 44.

1. Pełnomocnictwo pocztowe przyjmowane jest w placówce oddawczej operatora i wymaga wykazania przez adresata tożsamości przez okazanie jednego z dokumentów, o których mowa w § 33. W przypadku gdy adresat nie jest w stanie poruszać się samodzielnie, pełnomocnictwo pocztowe może przyjąć upoważniony pracownik operatora.
2. Adresat wypełnia i podpisuje formularz pełnomocnictwa pocztowego w obecności upoważnionego pracownika operatora, przyjmującego jego oświadczenie woli w tym zakresie.
3. Przyjęcie pełnomocnictwa pocztowego świadczone jest odpłatnie.

§ 45.

Pełnomocnictwo pocztowe może być odwołane w każdym czasie. Przepisy § 44 ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 8 Postępowanie z przesyłkami uszkodzonymi

§ 46.

1. W przypadku stwierdzenia uszkodzenia opakowania przesyłki, operator powinien niezwłocznie zabezpieczyć ją w odpowiedni sposób, a w uzasadnionych przypadkach sporządzić protokolarny opis jej stanu, bez wglądu w jej zawartość, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. W przypadku stwierdzenia, że w wyniku uszkodzenia przesyłki listowej z zadeklarowaną wartością lub paczki pocztowej może wystąpić dalsze uszkodzenie lub ubytek ich zawartości, operator może otworzyć przesyłkę w celu protokolarnego sprawdzenia stanu jej zawartości i zabezpieczenia przed ewentualnym dalszym uszkodzeniem lub ubytkiem.
3. Przed doręczeniem przesyłki, o której mowa w ust. 1 i 2, placówka oddawcza zawiadamia adresata o:
 - 1) stanie przesyłki,
 - 2) prawie żądania zbadania zawartości przesyłki,
 - 3) możliwości odbioru przesyłki, z zastrzeżeniem roszczenia o odszkodowanie,
 - 4) terminie odbioru przesyłki w przypadku, o którym mowa w pkt 3.
4. Uszkodzone przesyłki listowe z zadeklarowaną wartością i paczki pocztowe wydaje się wyłącznie w placówce oddawczej.

5. Badanie zawartości przesyłki na wniosek adresata, powinno nastąpić w jego obecności, po uprzednim pokwitowaniu odbioru przesyłki i uiszczeniu obciążających ją należności. Sporządzenie protokołu jest konieczne w razie:
 - 1) stwierdzenia ubytku lub uszkodzenia zawartości przesyłki,
 - 2) przyjęcia przesyłki przez odbiorcę z zastrzeżeniem roszczenia o odszkodowanie.
6. Jeżeli adresat nie zgłosił się w określonym terminie po odbiór uszkodzonej przesyłki w placówce oddawczej, przesyłka zwracana jest do nadawcy. Przesyłkę, której nie można zwrócić do nadawcy z powodu braku lub błędnego adresu nadawcy, traktuje się jako niedoreczalną.

§ 47.

1. W razie stwierdzenia, że zawartość paczki pocztowej uległa zepsuciu w całości lub w części w stopniu uniemożliwiającym kontynuowanie jej przemieszczenia, pracownicy placówki operatora komisyjnie niszczą zepsutą zawartość.
2. O zniszczeniu zawartości paczki pocztowej zawiadamia się nadawcę, bez pobierania od niego należności ciążących na paczce, chyba że zepsucie było następstwem niezachowania przez nadawcę określonych w regulaminie warunków korzystania z tej usługi.
3. Paczki pocztowe z częściowo uszkodzoną zawartością traktuje się jak paczki uszkodzone.

Rozdział 9

Minimalne wymagania w zakresie jakości usług powszechnych

§ 48.

1. Usługi powszechne powinny być świadczone przez wszystkie dni robocze, co najmniej 5 dni w tygodniu, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Jeżeli w tygodniu przypada, poza niedzielą, dodatkowy dzień ustawowo wolny od pracy, liczba dni, o których mowa w ust. 1, może być odpowiednio niższa.
3. W miastach liczących powyżej 100.000 mieszkańców operator publiczny powinien zapewnić osobom korzystającym z usług pocztowych dostępność do tych usług poprzez uruchomienie co najmniej jednej placówki operatora czynnej przez całą dobę we wszystkie dni tygodnia, w tym również w dni ustawowo wolne od pracy.
4. W miejscowościach, w których mają siedzibę władze gminy, powinna być czynna co najmniej jedna placówka operatora przez minimum 8 godzin dziennie. Przepis ust. 1 stosuje się.
5. W miastach liczących powyżej 50.000 mieszkańców, na każde pełne 50.000 mieszkańców powinna przypadać co najmniej jedna placówka operatora czynna przez minimum 12 godzin dziennie. Przepis ust. 1 stosuje się.

§ 49.

1. Nadawcze skrzynki pocztowe powinny być opróżniane co najmniej raz dziennie w każdy dzień roboczy, nie rzadziej niż przez 5 dni w tygodniu.
2. W miastach liczących powyżej 100.000 mieszkańców nadawcze skrzynki pocztowe powinny być opróżniane co najmniej 2 razy dziennie, nie rzadziej niż przez 6 dni w tygodniu.

§ 50.

1. Przesyłki powinny być doręczane co najmniej raz dziennie w każdy dzień roboczy, nie rzadziej niż przez 5 dni w tygodniu.

2. W miastach liczących powyżej 100.000 mieszkańców przesyłki rejestrowane powinny być doręczane, w zależności od potrzeb, co najmniej 2 razy dziennie, w tym po raz drugi pomiędzy godziną 16⁰⁰ a 20⁰⁰, nie rzadziej niż przez 5 dni w tygodniu.

§ 51.

1. Przesyłki powinny być doręczane z zachowaniem minimalnych wskaźników terminowości doręczeń.
2. Termin doręczenia określany jest jako $D + x$, gdzie:
 - 1) „D” oznacza dzień nadania przesyłki:
 - a) w przypadku przesyłek rejestrowanych jest to ten sam dzień, w którym została zawarta umowa o świadczenie usługi pocztowej,
 - b) w przypadku przesyłek nie będących przesyłkami rejestrowanymi jest to dzień nadania przesyłki, pod warunkiem, że nadanie nastąpiło przed podanym na nadawczej skrzynce pocztowej czasem ostatniego wyjmowania przesyłek z tej skrzynki; gdy nadanie ma miejsce po tym czasie, dniem nadania będzie następnym dniem wyjmowania przesyłek z nadawczej skrzynki pocztowej,
 - 2) „x” oznacza liczbę dni, które upłynęły od dnia nadania do dnia doręczenia przesyłki.
3. Dni ustawowo wolnych od pracy oraz ustalonych odrębnie dodatkowych dni wolnych od pracy nie wlicza się do terminów, o których mowa w ust. 2.
4. Minimalne wskaźniki, terminy doręczeń przesyłek oraz terminy, po upływie których wskaźniki zostaną osiągnięte przez operatora określa Załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 52.

1. Procentowy udział nadawczych skrzynek pocztowych umieszczonych w sposób i w miejscu umożliwiającym korzystanie z nich osobie niepełnosprawnej, poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego, w szczególności skrzynek instalowanych w placówkach operatora publicznego lub na nieruchomościach użytkowanych przez te placówki w ogólnej liczbie nadawczych skrzynek pocztowych instalowanych na miejscowym obszarze pocztowym przez operatora publicznego określa Załącznik nr 2 do rozporządzenia.
2. Liczba nadawczych skrzynek pocztowych instalowanych przez operatora na miejscowym obszarze pocztowym spełniających warunek, o którym mowa w ust. 1, powinna być dostosowana do potrzeb lokalnej społeczności.

Rozdział 10 Przepisy końcowe

§ 53.

Traci moc rozporządzenie Ministra Łączności z dnia 15 marca 1996 r. w sprawie warunków korzystania z usług pocztowych o charakterze powszechnym (Dz. U. Nr 40, poz. 173).

§ 54.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Infrastruktury

Minimalne wskaźniki doręczeń, terminy doręczeń oraz terminy, po upływie których wskaźniki zostaną osiągnięte

I. W obrocie krajowym:

1) dla przesyłek klasyfikowanych według zawartości

Rodzaj przesyłek	Termin doręczenia	Minimalny wskaźnik doręczeń*	Termin osiągnięcia wskaźnika
Przesyłki listowe nie będące przesyłkami rejestrowanymi	D+1	62%	1 stycznia 2004 r.
		70%	1 stycznia 2006 r.
	D+2	68%	1 stycznia 2004 r.
		75%	1 stycznia 2006 r.
D+3	85%	1 stycznia 2004 r.	
Przesyłki listowe polecane i z zadeklarowaną wartością	D+1	60%	1 stycznia 2004 r.
		67%	1 stycznia 2006 r.
	D+2	68%	1 stycznia 2004 r.
		75%	1 stycznia 2006 r.
D+3	85%	1 stycznia 2004 r.	
Paczki pocztowe	D+1	70%	1 stycznia 2004 r.
	D+2	85%	1 stycznia 2004 r.
	D+3	90%	1 stycznia 2004 r.
	D+4	97%	1 stycznia 2004 r.

2) dla przesyłek klasyfikowanych według szybkości doręczenia

Rodzaj przesyłek	Termin doręczenia	Minimalny wskaźnik doręczeń*	Termin osiągnięcia wskaźnika
Przesyłki priorytetowe	D+1	75%	1 stycznia 2004 r.
	D+2	80%	1 stycznia 2004 r.
	D+3	85%	1 stycznia 2004 r.
Przesyłki niepriorytetowe	D+3	85%	1 stycznia 2004 r.
	D+5	97%	1 stycznia 2004 r.

II. W obrocie zagranicznym, na terenie państw członków Unii Europejskiej

Rodzaj przesyłek	Termin doręczenia	Minimalny wskaźnik doręczeń*	Termin osiągnięcia wskaźnika
Przesyłki priorytetowe	D+3	85%	1 stycznia 2004 r.
	D+5	97%	1 stycznia 2004 r.

*wartość skumulowana – suma minimalnych wskaźników doręczeń osiągniętych w badanym terminie doręczenia i w terminach go poprzedzających. Przykładowo:
minimalny wskaźnik doręczeń dla terminu D+3 = MWD w terminie D + MWD w terminie D+1 + MWD w terminie D+2 + MWD w terminie D+3

Załącznik nr 2

Procentowy udział nadawczych skrzynek pocztowych umieszczonych w sposób i w miejscu umożliwiającym korzystanie z nich osobie niepełnosprawnej, poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego, w szczególności skrzynek instalowanych w placówkach operatora publicznego i na nieruchomościach zajmowanych przez te placówki

Wskaźnik wyrażony w procentach	Termin osiągnięcia wskaźnika
78%	do dnia 31 grudnia 2003 r.
85%	do dnia 31 grudnia 2004 r.
95%	do dnia 31 grudnia 2005 r.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia ministra właściwego do spraw łączności w sprawie warunków świadczenia pocztowych usług powszechnych stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 43 ust. 4 projektu ustawy o usługach pocztowych.

Dotychczas materia ta była regulowana przez przepisy rozporządzenia Ministra Łączności z dnia 15 marca 1996 r. w sprawie warunków korzystania z usług pocztowych o charakterze powszechnym (Dz. U. Nr 40, poz. 173).

W stosunku do obowiązujących obecnie przepisów projektowane rozporządzenie wprowadza kilka istotnych zmian:

- 1) Dostosowuje terminologię stosowaną w obecnie obowiązującym rozporządzeniu do terminologii przyjętej w projekcie ustawy o usługach pocztowych, np. „list wartościowy” i „paczkę pocztową z podaną wartością” zastępuje się zbiorczym pojęciem (obejmującym zarówno przesyłki listowe jak i paczki pocztowe) „przesyłek z zadeklarowaną wartością”, a „list zwykły” zastępuje się pojęciem „przesyłki listowej nie będącej przesyłką rejestrowaną”.
- 2) Wprowadza inny zakres przedmiotowy regulacji (§ 1). W stosunku do obecnie obowiązującego rozporządzenia poszerzony został o określenie minimalnych wymagań w zakresie jakości usług powszechnych i terminów, po upływie których osiągnięte zostaną wskaźniki w zakresie terminowości doręczeń przesyłek, a także procentowego udziału nadawczych skrzynek pocztowych przystosowanych do korzystania przez osoby niepełnosprawne poruszające się za pomocą wózka inwalidzkiego. Z drugiej strony, część materii regulowanej przez obowiązujące rozporządzenie, zgodnie z upoważnieniem zawartym w projekcie ustawy o usługach pocztowych, znajdzie się w rozporządzeniu w sprawie okoliczności, w których pocztową usługę powszechną uważa się za niewykonaną, szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać reklamacja za niewykonanie lub nienależyte wykonanie pocztowej usługi powszechnej oraz szczegółowego trybu postępowania reklamacyjnego w odniesieniu do usług powszechnych (dotyczy to § 1 pkt 3 i 4 obowiązującego rozporządzenia).
- 3) Z § 2, który stanowi tzw. „słowniczek” rozporządzenia, w związku z dostosowaniem go do aparatury pojęciowej projektu ustawy o usługach pocztowych, usunięto kilka definicji. Dotyczy to takich definicji jak: przesyłka, list (w projekcie ustawy – przesyłka listowa), polecona przesyłka listowa/list polecony (w projekcie ustawy – przesyłka polecona), druk, druk bezadresowy, przesyłka rejestrowana, przesyłka niedoręczalna, nadawca i adresat. Wprowadzono natomiast definicję „maksymalnej wartości przesyłki z zadeklarowaną wartością” w celu klarownego rozgraniczenia dwóch pojęć, tzn. „maksymalnej wartości przesyłki z zadeklarowaną wartością” i „granicznej wartości przesyłki lub przekazu pocztowego”. O ile pierwsze z tych pojęć odnosi się jedynie do przyjmowania przez operatora do przemieszczenia i doręczenia przesyłek z zadeklarowaną wartością (§ 21 ust. 1 – przesyłki listowe, § 24 ust. 3 – paczki pocztowe), o tyle graniczną wartość przesyłek należy wiązać z możliwością bezpiecznego ich doręczenia (§ 32 ust. 2 i § 36 ust. 1 pkt 2), a w przypadku przekazów pocztowych również z możliwością ich bezpiecznego przyjmowania do przemieszczania i doręczenia (§ 29 ust. 4), szczególnie na terenach wiejskich.
- 4) Obligatoryjność dodatkowych opłat pobieranych przez operatora od nadawcy i adresata przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym zastąpiono fakultatywnością (§ 16 i 17).

- 5) Zrezygnowano z odrębnego uregulowania nadawania ankiet. W obecnym stanie prawnym ankiety są bowiem rodzajem druków, a wyodrębnianie tej kategorii nie jest konieczne.
- 6) Zwiększono maksymalne wymiary kartki pocztowej (§ 19 ust. 3 pkt 1), dostosowując je do wymiarów określonych w Regulaminie poczty listowej Światowego Związku Pocztowego. Umożliwi to nadawanie kartek pocztowych o większych rozmiarach bez konieczności uiszczania z tego tytułu dodatkowych opłat.
- 7) Zredukowano z siedmiu do dwóch ilość obligatoryjnych świadczeń dodatkowych (rozdział 5). Pozostawiono jedynie potwierdzenie odbioru przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym i doręczenie przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym nadanych na poste restante jako usługi ściśle związane z usługą powszechną. Takiego charakteru nie mają pozostałe regulowane obecnie świadczenia dodatkowe (traktowanie przesyłki rejestrowanej lub przekazu pocztowego jako ekspresowych, traktowanie przekazu pocztowego jako telegraficznego, traktowanie paczki pocztowej ze szczególną ostrożnością, zabezpieczenie listu wartościowego lub paczki pocztowej z zadeklarowaną wartością zgodnie z warunkami określonymi dla opakowania listu wartościowego lub paczki pocztowej z zadeklarowaną wartością oraz traktowanie przesyłki rejestrowanej jako pobraniowej) i w związku z tym nie są objęte przepisami rozporządzenia. Świadczenie tych usług przez operatorów będzie zatem uzależnione od aktualnych potrzeb rynkowych. Ponadto w projekcie nie są już one określane pojęciem „świadczeń dodatkowych”, ale – zgodnie z aparaturą pojęciową projektu ustawy o usługach pocztowych - są traktowane jako szczególny sposób wykonania usługi powszechnej.
- 8) Ogólny przepis dotyczący miejsca doręczenia wyłączono z rozporządzenia i objęto regulacją ustawy o usługach pocztowych (art. 25), jako że jednolite zasady doręczania przesyłek będą dotyczyły wszystkich operatorów. Podobnie postąpiono z przepisem dotyczącym doręczeń do adresatów będących osobami prawnymi lub jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, a także z przepisami o doręczeniach w jednostkach, w których ze względu na ich charakter lub powszechnie uznawany zwyczaj doręczenie przesyłki adresatowi jest znacznie utrudnione lub niemożliwe (np. w wojsku, w zakładach karnych i innych podobnych placówkach, w zakładach opieki zdrowotnej, w domach pomocy społecznej lub w placówkach opiekuńczo-wychowawczych). Zrezygnowano ze szczególnego regulowania doręczania przesyłek małżonkom, uznając że mieszczą się oni w kategorii osób pełnoletnich zamieszkałych wraz z adresatem, toteż przesyłki mogą im być doręczane na zasadach określonych dla tych osób (§ 32 ust. 2 – 4).
- 9) W rozdziale 6 dotyczącym doręczeń przesyłek i kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych wprowadzono nowe uregulowanie, które nie występowało w poprzednim rozporządzeniu. Uszczegółowiono zasady dotyczące pokwitowania odbioru przesyłki rejestrowanej lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym poprzez wymóg zamieszczenia na tym pokwitowaniu w przypadku osób fizycznych: czytelnego podpisu odbierającego, daty odbioru przesyłki i oznaczenia dokumentu stwierdzającego tożsamość odbierającego, natomiast w przypadku osób prawnych: czytelnego podpisu odbierającego, daty odbioru i odcisku stempla firmowego. Jest to niezwykle istotne w świetle potwierdzenia odbioru przesyłki przez adresata lub w jego imieniu. W praktyce rozwiązanie to jest stosowane obecnie przez Poczta Polska, ale opiera się jedynie na regulaminie wewnętrznym świadczenia usług pocztowych przez to przedsiębiorstwo.

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej. Uwzględnia zalecenia Dyrektywy 97/67/EC Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie *wspólnych reguł rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty i poprawy jakości usług*. Dotyczy to w szczególności określenia wskaźników terminowości doręczeń przesyłek, a także wymagań w zakresie dostępności do świadczonych przez operatorów usług powszechnych (gęstość sieci placówek operatora dostosowana do potrzeb użytkowników, częstotliwość wybierania przesyłek z oddawczych skrzynek pocztowych, częstotliwość doręczeń).

Mając na uwadze konieczność niezbędnych zmian technologicznych w procesie świadczenia usługi pocztowej od momentu jej przyjęcia od nadawcy do momentu jej doręczenia adresatowi, projekt rozporządzenia zakłada etapowe osiąganie wskaźników terminowości doręczeń przesyłek, dając tym samym operatorom czas potrzebny na wdrożenie procesów dostosowawczych. W przypadku terminów D+1 i D+2 dla przesyłek listowych w obrocie krajowym wprowadzono dwa progi minimalnego wskaźnika terminowości doręczeń. Osiągnięcie pierwszego progu wyznaczono na dzień 1 stycznia 2004 r., natomiast drugiego - na dzień 1 stycznia 2006 r.

Należy przy tym zauważyć, że – zgodnie z Dyrektywą 97/67/EC - standardy w zakresie terminowości doręczeń każde państwo – członek Unii Europejskiej określa w sposób odrębny w obrocie krajowym, jednakże przy zachowaniu zgodności z normami jakości określonymi dla przesyłek w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty. Dyrektywa 97/67/EC nadaje sztywny charakter jedynie dwóm wskaźnikom doręczeń. Osiągnięcie pierwszego z nich, określonego jako D+3, jest wymagane dla 85% przesyłek (dla paczek pocztowych wskaźnik ten jest określony w projekcie rozporządzenia nawet wyżej, bo na poziomie 90%), zarówno w obrocie krajowym jak i zagranicznym na terenie państw - członków Unii Europejskiej. Drugi wskaźnik - D+5 rozporządzenie określa w obrocie krajowym jedynie dla przesyłek niepriorytetowych i dla przesyłek priorytetowych w obrocie zagranicznym. Wskaźnik ten, zgodnie z ww. Dyrektywą, wynosi 97%. Wychodząc temu naprzeciw w Załączniku nr 1 do projektu rozporządzenia zakłada się osiągnięcie tych wskaźników najpóźniej do 1 stycznia 2004 r., a więc do dnia planowanego przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Rozporządzenie, wprowadzając wymagania jakościowe w zakresie terminowości doręczeń przesyłek, dostosowuje wskaźniki do dwóch typów klasyfikacji przesyłek, tj. według zawartości (przesyłki listowe nie będące przesyłkami rejestrowanymi, przesyłki listowe polecone i z zadeklarowaną wartością, paczki pocztowe) i według szybkości doręczenia (przesyłki priorytetowe i przesyłki niepriorytetowe). Takie rozróżnienie jest konieczne z uwagi na aktualnie stosowaną przez Poczta Polska klasyfikację przesyłek według zawartości, a także planowaną zmianę w tym zakresie. Ponadto projekt ustawy o usługach pocztowych przewiduje, że omawiane wymagania jakościowe będą obowiązywały wszystkich operatorów pocztowych świadczących usługi powszechne, toteż proponowane zapisy zostały sformułowane w taki sposób, aby mogły być stosowane przez tych spośród operatorów, którzy będą się posługiwali inną niż Poczta Polska klasyfikacją przesyłek.

Ponadto projekt rozporządzenia wprowadza szereg korzystnych dla podmiotów korzystających z usług pocztowych rozwiązań w zakresie doręczeń przesyłek, a także opróżniania oddawczych skrzynek pocztowych. Zobowiązując operatorów do co najmniej dwukrotnego w ciągu dnia doręczania przesyłek rejestrowanych w miastach liczących powyżej 100.000 mieszkańców, projekt rozporządzenia wychodzi naprzeciw potrzebom społecznym związanym z doręczaniem przesyłek w dużych aglomeracjach miejskich, gdzie większość osób kończy pracę ok. godziny 15⁰⁰ - 16⁰⁰ i dopiero wtedy można te osoby zastać w mieszkaniu. Podobnie wygląda tutaj sprawa opróżniania oddawczych skrzynek pocztowych i dlatego rozporządzenie wprowadza wymóg ich opróżniania co najmniej dwukrotnie w ciągu dnia i nie rzadziej niż przez 6 dni w tygodniu.

Dodatkowo, w trosce o prawne uregulowanie dostępu do usług pocztowych przez liczną grupę społeczną, jaką stanowią osoby niepełnosprawne poruszające się za pomocą wózka inwalidzkiego, określono procentowy udział oddawczych skrzynek pocztowych operatora publicznego, które powinien on przystosować do korzystania przez te osoby (poprzez umieszczenie otworu wrzutowego na odpowiedniej wysokości). Aby uniknąć zbyt dużych obciążeń związanych z wymianą (przewieszaniem) funkcjonujących już skrzynek, zdecydowano się na etapowe zwiększanie procentowego udziału tych skrzynek w ogólnej liczbie oddawczych skrzynek pocztowych zainstalowanych przez operatora publicznego na miejscowym obszarze pocztowym, sukcesywnie zwiększając ten udział przez trzy kolejne lata począwszy od roku 2003. W rezultacie planuje się dostosowanie do omawianych wymogów w obrębie miejscowego obszaru pocztowego co najmniej 95% pozostających własnością operatora publicznego nadawczych skrzynek pocztowych.

Podmioty, na które będzie oddziaływać rozporządzenie:

- 1) operator publiczny, tj. zgodnie z art. 43 ust. 3 projektu ustawy o usługach pocztowych - państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Poczta Polska”,
- 2) operatorzy prywatni świadczący usługi powszechne,
- 3) konsumenci:

Zawarte w rozporządzeniu regulacje mają na celu zapewnienie konsumentom dostępu do świadczonych przez operatora publicznego usług powszechnych na jednolitych warunkach na terenie całego kraju. Dzięki rozciągnięciu obowiązku stosowania minimalnych wymagań w zakresie jakości usług powszechnych również na innych operatorów świadczących te usługi zostanie zagwarantowane konsumentom prawo do otrzymywania usług wysokiej jakości bez względu na świadczącego je operatora. Obejmuje to minimalne wymagania w zakresie jakości tych usług dotyczące terminowości doręczeń przesyłek, liczby dni w tygodniu, w których świadczone są usługi oraz częstotliwości wybierania przesyłek listowych z nadawczych skrzynek pocztowych i ich doręczania adresatom w dniach świadczenia usług. Projekt rozporządzenia wychodzi również naprzeciw potrzebom specyficznej grupy konsumentów, jaką stanowią osoby niepełnosprawne, poprzez określenie procentowego udziału instalowanych przez operatora publicznego nadawczych skrzynek pocztowych dostosowanych do korzystania przez te osoby.

Rozporządzenie nie rodzi skutków finansowych dla budżetu państwa. Operatorzy świadczący usługi powszechne zobowiązani do wykonywania tych usług z zachowaniem wskaźników terminowości doręczeń przesyłek określonych w rozporządzeniu powinni stworzyć odpowiednie dla realizacji tego zadania warunki techniczno-organizacyjne. Wiązać się to będzie z koniecznością poczynienia nakładów w zakresie telematyki, informatyzacji przedsiębiorstwa i organizacji służb doręczeń.

Rozporządzenie nie wywrze znaczącego wpływu na rynek pracy. Poprzez dopuszczenie operatorów prywatnych do świadczenia usług powszechnych można oczekiwać z czasem wzrostu ich aktywności na tym polu, dzięki czemu pojawią się nowe miejsca pracy. Natomiast w odniesieniu do Poczty Polskiej można się spodziewać ewentualnego zwiększenia zatrudnienia w służbie doręczeń na skutek nałożenia obowiązku co najmniej dwukrotnego w ciągu dnia (przed południem i po południu) doręczania przesyłek rejestrowanych w miastach liczących powyżej 100.000 mieszkańców.

Nałożenie obowiązku stosowania jednolitych wymagań w zakresie jakości usług powszechnych na wszystkich świadczących je operatorów sprzyjać będzie rozwojowi konkurencyjności wśród tych podmiotów.

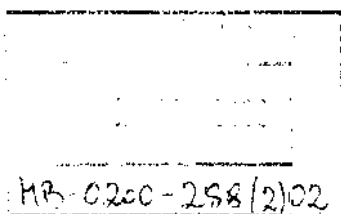
Wpływ na sytuację i rozwój regionalny będzie miał nałożony na operatora publicznego obowiązek zapewnienia odpowiedniej gęstości sieci placówek świadczących usługi powszechne. Dzięki temu należy oczekiwać dynamicznego rozwoju sieci placówek pocztowych w dużych ośrodkach miejskich, gdzie popyt na usługi pocztowe jest największy. Nie zachodzi przy tym obawa zmniejszania liczby placówek pocztowych na obszarach wiejskich ze względu na konieczność zapewnienia ciągłego dostępu do powszechnych usług pocztowych na terenie całego kraju.

PREZES RADY MINISTRÓW
Leszek Miller

Warszawa, dnia 12 lipca 2002 r.

RM 10-99-02

Pan Marek BOROWSKI
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

W ślad za pismem z dnia 5 lipca 2002 r., przy którym przesłano
Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

o usługach pocztowych,

przekazuję, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 4 Regulaminu Sejmu,
projekty podstawowych aktów wykonawczych.

2 mi
Leszek Miller

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY**

z dnia.....

w sprawie okoliczności, w których pocztową usługę powszechną uważa się za niewykonaną, szczegółowych warunków, jakim powinna odpowiadać reklamacja za niewykonanie lub nienależyte wykonanie pocztowej usługi powszechnej oraz szczegółowego trybu postępowania reklamacyjnego w odniesieniu do usług powszechnych.

Na podstawie art. 58 ust. 3 ustawy z dnia o usługach pocztowych (Dz. U. Nr.....poz.....) zarządza się co następuje:

§ 1.

Pocztową usługę powszechną uważa się za niewykonaną, jeżeli:

- 1) doręczenie przesyłki rejestrowanej lub zawiadomienia o próbie jej doręczenia nie nastąpiło w terminie 14 dni od dnia nadania przesyłki,
- 2) doręczenie kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym lub zawiadomienia o próbie jej doręczenia nie nastąpiło w terminie 14 dni od dnia nadania.

§ 2.

1. Do terminów określonych w § 1 pkt 1 i 2 nie wlicza się niedziel i świąt będących ustawowo dniami wolnymi od pracy oraz ustalonych odrębnie dodatkowych dni wolnych od pracy.
2. Do terminu określonego w § 1 pkt 1 nie wlicza się okresu, na który przesyłka została zatrzymana przez operatora w przypadkach określonych w art. 24 ust. 2 ustawy o usługach pocztowych.

§ 3.

1. Reklamację wnosi się w przypadku występowania z roszczeniem o odszkodowanie za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej.
2. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje z tytułu:
 - 1) utraty przez operatora przesyłki rejestrowanej,
 - 2) spowodowania ubytku zawartości przesyłki rejestrowanej
 - 3) uszkodzenia zawartości przesyłki z zadeklarowaną wartością,
 - 4) niezrealizowania przekazu pocztowego.

§ 4.

Reklamację wniesioną przez osobę nieuprawnioną traktuje się jak nie wniesioną, o czym operator powiadamia tę osobę w terminie 14 dni od dnia jej wniesienia, informując o możliwości wniesienia reklamacji przez osobę uprawnioną.

§ 5.

Reklamację wnosi się pisemnie lub ustnie do protokołu sporządzonego przez pracownika operatora w placówce, w której zgłoszono reklamację, a także w każdej innej formie dopuszczonej przez operatora.

§ 6.

Reklamację można wnieść nie wcześniej niż po upływie 14 dni i nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia nadania przesyłki lub kwoty pieniężnej określonej w przekazie pocztowym.

§ 7.

1. Reklamacja w sprawie niewykonania lub nienależytego wykonania usługi powszechnej powinna zawierać:
 - 1) imię i nazwisko albo nazwę lub firmę oraz adres wnoszącego reklamację,
 - 2) przedmiot reklamacji,
 - 3) przedstawienie okoliczności uzasadniających reklamację,
 - 4) kwotę odszkodowania,
 - 5) oryginał potwierdzenia nadania,
 - 6) dokument potwierdzający przeniesienie uprawnień do dochodzenia roszczeń w przypadku przeniesienia uprawnień przez nadawcę na adresata,
 - 7) podpis reklamującego.
2. Podmiot dochodzący roszczeń z tytułów, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 2 i 3, obowiązany jest dodatkowo dołączyć opakowanie reklamowanej przesyłki.
3. Zgłoszenie w sprawie niewykonania lub nienależytego wykonania usługi, które nie zawiera określenia kwoty odszkodowania lecz prawo do odszkodowania nie budzi wątpliwości, uważa się za reklamację.

§ 8.

1. Placówka operatora rozpatrująca reklamację, w terminie 14 dni od dnia jej wniesienia:
 - 1) udziela odpowiedzi na reklamację w formie pisemnej albo
 - 2) informuje pisemnie zgłaszającego reklamację o niemożności udzielenia odpowiedzi na reklamację w tym terminie, podając przyczynę zwłoki oraz przewidywany termin udzielenia odpowiedzi na reklamację; termin ten nie może jednak przekroczyć 30 dni od dnia wniesienia reklamacji.
2. Odpowiedź na reklamację powinna zawierać:
 - 1) nazwę placówki operatora,
 - 2) powołanie podstawy prawnej,
 - 3) rozstrzygnięcie o uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia reklamacji,
 - 4) w razie uznania roszczenia - kwotę odszkodowania oraz termin i sposób przekazania należności,
 - 5) pouczenie o prawie dochodzenia roszczeń w postępowaniu sądowym,
 - 6) podpis uprawnionego pracownika reprezentującego operatora z podaniem stanowiska służbowego.

3. W przypadku odmowy uwzględnienia reklamacji w całości lub w części odpowiedź na reklamację powinna zawierać dodatkowo uzasadnienie faktyczne i prawne.

§ 9.

Operator jest obowiązany umożliwić podmiotom korzystającym z usług pocztowych zapoznanie się z trybem dochodzenia roszczeń poprzez umieszczenie tekstu niniejszego rozporządzenia w miejscu swobodnie dostępnym dla tych podmiotów.

§ 10.

Do postępowania reklamacyjnego wszczętego i nie zakończonego przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 11.

Tracą moc § 64 – 73 rozporządzenia Ministra Łączności z dnia 15 marca 1996 r. w sprawie warunków korzystania z usług pocztowych o charakterze powszechnym (Dz. U. Nr 40, poz. 173).

§ 12.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Infrastruktury

Uzasadnienie

Rozporządzenie ministra właściwego do spraw łączności w sprawie okoliczności, w których pocztową usługę powszechną uważa się za niewykonaną, szczególnych warunków, jakim powinna odpowiadać reklamacja za niewykonanie lub nienależyte wykonanie pocztowej usługi powszechnej oraz szczegółowego trybu postępowania reklamacyjnego w odniesieniu do usług powszechnych, stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 58 ust. 3 projektu *ustawy o usługach pocztowych*.

Dotychczas materia związana z postępowaniem reklamacyjnym dotyczącym usług powszechnych uregulowana była w rozporządzeniu Ministra Łączności z dnia 15 marca 1996r. w sprawie warunków korzystania z usług pocztowych o charakterze powszechnym (Dz. U. Nr 40, poz. 173).

Obecnie zagadnienia te wydzielono i uregulowano odrębnym rozporządzeniem. Całość dostosowano do założeń i terminologii używanej w projekcie *ustawy o usługach pocztowych* na nowo regulującej sektor pocztowy.

W §7 ust. 3 rozporządzenia przyjęto rozwiązanie nakazujące traktować jako reklamację każde zgłoszenie w sprawie niewykonania lub nienależytego wykonania usługi nawet, jeśli nie zawiera ono żądania o odszkodowanie, lecz prawo do odszkodowania nie budzi wątpliwości.

Skrócono termin udzielania odpowiedzi reklamującemu. Zgodnie z dotychczasowymi przepisami określony jest jedynie całkowity okres (3 miesiące), w którym operator musi załatwić reklamację. Rozporządzenie nakazuje operatorowi w ciągu 14 dni poinformować reklamującego o sposobie załatwienia reklamacji lub o terminie jej późniejszego załatwienia (§ 8 ust. 1).

Zgodnie z §10 do postępowań wszczętych i nie zakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe jako korzystniejsze dla klienta z uwagi na kwoty odszkodowań określonych w *ustawie o usługach pocztowych*.

Rozporządzenie jest zgodne z wymaganiami określonymi w *Dyrektywie 97/67/EC Parlamentu Europejskiego i Rady z 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych reguł rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych i poprawy jakości usług*. Wprowadza przejrzystą i maksymalnie uproszczoną procedurę reklamacyjną, zapewniając ochronę nadawcom i adresatom.

Proponowane regulacje oddziałują zarówno na klientów usług pocztowych, zapewniając im większą ochronę wskutek wprowadzenia prostych, szybkich i niekosztownych procedur reklamacyjnych, jak i na operatorów świadczących usługi pocztowe. Ci ostatni obowiązani będą zachowywać określone w rozporządzeniu procedury rozpatrywania reklamacji oraz ponosić konsekwencje finansowe związane z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem usług.

Rozporządzenie nie wywiera wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, jak również sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie rozporządzenia nie rodzi skutków finansowych dla budżetu państwa.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY

z dnia

w sprawie oddawczych skrzynek pocztowych.

Na podstawie art. 34 ust. 3 ustawy z dnia o usługach pocztowych (Dz. U. Nr, poz.....) zarządza się, co następuje:

§1.

Rozporządzenie określa:

- 1) wymagania jakim powinny odpowiadać oddawcze skrzynki pocztowe, zwane dalej „skrzynkami”,
- 2) usytuowanie skrzynek,
- 3) warunki dostępu do skrzynek przez operatorów.

§2.

1. Konstrukcja skrzynki, jak i materiał, z którego jest wykonana powinien zapewniać ochronę umieszczanych w niej przesyłek przed szkodliwym wpływem czynników atmosferycznych.
2. Elementy skrzynki ulegające uszkodzeniu w trakcie użytkowania wykonuje się w sposób umożliwiający ich łatwą wymianę lub uzupełnienie.
3. Skrzynki instalowane w budynkach wielorodzinnych w formie zestawów, w przypadku gdy zestawy te są umieszczane na zewnątrz budynku, powinny posiadać dodatkowe zabezpieczenie w postaci zadaszenia.
4. Do zestawów skrzynek instalowanych na terenach wiejskich stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1 – 3.

§3.

1. Wymiary skrzynki powinny umożliwiać doręczenie przesyłki w formacie A4 bez konieczności jej załamywania lub składania.
2. Pojemność skrzynki powinna umożliwiać doręczenie przesyłek o łącznej grubości nie mniejszej niż 60 mm.
3. Wymiary otworu wrzutowego skrzynki powinny umożliwiać umieszczenie w skrzynce przesyłki w formacie, o którym mowa w ust. 1 i wynosić nie mniej niż 25x250 mm albo 25x330 mm.
4. Konstrukcja otworu wrzutowego skrzynki powinna zabezpieczać przed wyjęciem lub zniszczeniem przesyłki.
5. Otwór wrzutowy skrzynki instalowanej na zewnątrz budynku powinien być wyposażony w nakrywą odchylaną zabezpieczającą otwór przed szkodliwym wpływem czynników atmosferycznych.

§4.

1. Skrzynka instalowana w budynku jednorodzinnym powinna być oznaczona adresem.
2. Skrzynki instalowane w budynkach wielorodzinnych powinny być oznaczone numerami odpowiadającymi numerom lokali.
3. Sposób oznaczenia skrzynki, o której mowa w ust. 2 powinien umożliwiać osobom niewidomym i ociemniałym identyfikację numeru, którym została oznaczona skrzynka.
4. W budynkach wielorodzinnych skrzynki znajdujące się najniżej powinny być przydzielane osobom poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego.

§5.

1. Skrzynka powinna być zamykana oddzielnym, niepowtarzalnym kluczem w celu zagwarantowania dostępu do zawartości skrzynki wyłącznie adresatowi.
2. Klucz do skrzynki adresat otrzymuje od właściciela budynku lub bezpośrednio od poprzedniego użytkownika lokalu.
3. Po zakończeniu użytkowania lokalu użytkownik obowiązany jest zwrócić klucz do skrzynki właścicielowi budynku lub przekazać go następnemu użytkownikowi.
4. Właściciel budynku obowiązany jest wydać odpłatnie użytkownikowi lokalu, na jego wniosek, dodatkowy klucz do skrzynki przypisanej lokalowi.

§6.

1. Skrzynki lub ich zestawy instalowane w budynkach wielorodzinnych i na terenach wiejskich powinny być umieszczane w miejscu bezpiecznym i dostępnym dla adresatów oraz operatorów.
2. W budynkach wielorodzinnych posiadających kilka wejść skrzynki mogą być umieszczone przed każdym z wejść dla użytkowników poszczególnych części budynku w liczbie odpowiadającej liczbie lokali znajdujących się w danej części budynku.
3. Skrzynki lub ich zestawy powinny być instalowane w sposób trwały, nie niżej niż 750 mm. licząc od podłoża do dolnej krawędzi skrzynki i nie wyżej niż 1550 mm. licząc od podłoża do górnej krawędzi ostatniej skrzynki.

§7.

Jedynym miejscem dostępu dla operatorów do skrzynki jest otwór wrzutowy, o którym mowa w §3 ust. 3.

§8.

Traci moc rozporządzenie Ministra Łączności z dnia 13 listopada 1995 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzynki do doręczania korespondencji, oraz zasad zakładania i użytkowania tych skrzynek (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 6)

§9.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Infrastruktury

Uzasadnienie

Rozporządzenie ministra właściwego do spraw łączności w sprawie oddawczych skrzynek pocztowych stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 34 ust. 3 projektu ustawy *o usługach pocztowych*.

Dotychczas materia ta była regulowana przez przepisy rozporządzenia Ministra Łączności z dnia 13 listopada 1995 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać skrzynki do doręczania korespondencji, oraz zasad zakładania i użytkowania tych skrzynek (Dz. U. z 1996 r. Nr 1, poz. 6).

Najważniejsze zmiany w stosunku do obowiązujących przepisów polegają na:

- 1) odmiennym uregulowaniu prawa własności skrzynek oddawczych; w tej chwili ich właścicielem jest właściciel lub administrator budynku, a w przypadku budynków wielorodzinnych o co najmniej trzech lokalach mieszkalnych właścicielem tych skrzynek może być również (i to rozwiązanie dominuje w praktyce) podmiot wykonujący usługi pocztowe o charakterze powszechnym tj. Poczta Polska. W projekcie rozporządzenia przyjmuje się (wprowadzoną przez art. 34 projektu ustawy *o usługach pocztowych*) jednolitą zasadę, zgodnie z którą właścicielem skrzynki jest właściciel budynku.
- 2) ujednoczeniu wymagań konstrukcyjnych i zasad dotyczących usytuowania dla zestawów skrzynek instalowanych w budynkach wielorodzinnych i na terenach wiejskich (§2 i § 6). Obecnie kwestia jest uregulowana przez obowiązujące przepisy w odniesieniu do zestawów w budynkach wielorodzinnych.
- 3) odmiennym uregulowaniu dostępu operatorów do skrzynek oddawczych; rozporządzenie wyraźnie określa, że dla operatorów jedynym miejscem dostępu do skrzynek będzie otwór wrzutowy (§ 7). Przyjęte rozwiązanie stanowi konsekwencję wprowadzonej przez projekt ustawy *o usługach pocztowych* koncepcji liberalizacji rynku usług pocztowych poprzez dopuszczenie do udziału w tym rynku innych, poza Poczta Polską, operatorów pocztowych. W celu zapewnienia bezpieczeństwa przesyłek konieczne jest wyłączenie możliwości otwierania skrzynek oddawczych przez poszczególnych operatorów, zwłaszcza że nie będą oni właścicielami tych skrzynek.
- 4) zmianie wymiarów otworu wrzutowego do skrzynki; wymiary te zostały zwiększone tak, aby ułatwić doręczanie przesyłek o większych gabarytach, stosownie do aktualnych potrzeb rynkowych (§ 3 ust.3)
- 5) stworzeniu możliwości umieszczania skrzynek oddawczych nie tylko wewnątrz, ale także na zewnątrz budynku, pod warunkiem odpowiedniego zabezpieczenia przed szkodliwym wpływem warunków atmosferycznych (§ 2). Przyjęte rozwiązanie wychodzi naprzeciw koncepcji tworzenia zamkniętych osiedli o utrudnionym dostępie do poszczególnych budynków, ma też ułatwiać operatorom dostęp do skrzynek adresatów.
- 6) szczegółowym uregulowaniu oznakowania skrzynek – odmiennym dla budynków jednorodzinnych (§ 4 ust. 1) i dla budynków wielorodzinnych (§ 4 ust. 2). W przypadku budynków jednorodzinnych wprowadza się wymóg oznaczania skrzynek poprzez umieszczenie na nich adresu, natomiast w przypadku budynków wielorodzinnych skrzynki będą oznaczane - tak jak dotychczas – poprzez umieszczenie na nich numerów lokali.

- 7) wprowadzeniu udogodnień w dostępie osób niepełnosprawnych do oddawczych skrzynek pocztowych instalowanych w budynkach wielorodzinnych. Dla osób niewidomych i ociemniałych udogodnienia te będą polegały na odpowiednim oznakowaniu skrzynek (§ 4 ust. 3), natomiast w odniesieniu do osób poruszających się na wózku inwalidzkim, na przydzielaniu tym osobom skrzynek instalowanych najniżej (§ 4 ust. 4).

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej. Stosownie do art. 11 *Dyrektywy 97/67/EC Parlamentu Europejskiego oraz Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych reguł rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług*, zalecającego zapewnienie dla użytkowników i operatorów świadczących pocztowe usługi powszechne dostępu do publicznej sieci pocztowej, projekt zapewnia dostęp do oddawczych skrzynek pocztowych dla adresatów i operatorów poprzez odpowiednią konstrukcję tych skrzynek.

Rozporządzenie dotyczy zarówno podmiotów korzystających z usług pocztowych, jak i operatorów świadczących te usługi. Wprowadzane regulacje obciążą obywateli budynków wielorodzinnych kosztami dostosowania do wymogów rozporządzenia, w szczególności w zakresie spełniania warunku dostępności do oddawczych skrzynek pocztowych dla wszystkich operatorów. Koszty te będą rozłożone na okres 3 lat jaki przewidziany jest w *ustawie o usługach pocztowych* na przeprowadzenie tej operacji.

Projekt nie ma wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, jak również sytuację i rozwój regionalny.

Projekt nie rodzi skutków finansowych dla budżetu państwa.

Projekt

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY**

z dnia

w sprawie zasad podziału kosztów pośrednich ponoszonych przez operatora świadczącego usługi powszechne przy świadczeniu usług pocztowych

Na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy z dniao usługach pocztowych (Dz.U. Nr, poz.....) zarządza się co następuje :

§ 1

1. Koszty świadczenia usługi pocztowej, które nie mogą być bezpośrednio powiązane z daną usługą, zwane dalej kosztami pośrednimi, ustalane są na podstawie ewidencji kosztów świadczenia usług pocztowych prowadzonej zgodnie z dokumentacją księgową opisującą przyjęte zasady rachunkowości określone przepisami o rachunkowości.
2. Koszty pośrednie, o których mowa w ust. 1 powinny odzwierciedlać uzasadnione koszty świadczenia usług pocztowych, których poniesienie przez operatora jest niezbędne do wykonania zobowiązań wynikających z umowy o wykonanie usługi pocztowej.

§ 2

- Koszty pośrednie powinny być ewidencjonowane w sposób umożliwiający ich przypisanie :
- a) oddzielnie dla każdej usługi należącej do usług zastrzeżonych,
 - b) zbiorczo dla usług powszechnych nie należących do usług zastrzeżonych,
 - c) zbiorczo dla pozostałych usług pocztowych.

§ 3

1. Koszty pośrednie rozdziela się a następnie rozlicza się na poszczególne usługi pocztowe w oparciu o bezpośrednią analizę źródła kosztów.
2. W przypadku gdy analiza, o której mowa w ust. 1 nie jest możliwa rozdziału kosztów dokonuje się na podstawie pośredniego powiązania z inną kategorią lub grupą kosztów o porównywalnej strukturze, dla których taka analiza jest możliwa.
3. W przypadku gdy nie jest możliwe powiązanie kosztów z usługą w sposób, o którym mowa w ust. 1 i 2, rozdziału kosztów dokonuje się na podstawie ogólnego wskaźnika liczonego jako stosunek wszystkich wydatków bezpośrednio lub pośrednio przypisanych lub rozdzielonych do każdej z usług zastrzeżonych z jednej strony i do pozostałych usług z drugiej strony.

§ 4

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004r.

Minister Infrastruktury

w porozumieniu z

Ministrem Finansów

Uzasadnienie

Rozporządzenie określa zasady podziału kosztów pośrednich ponoszonych przez operatora świadczącego usługi powszechne przy świadczeniu usług pocztowych, zgodnie z delegacją art. 50 ust.6 ustawy z dnia..... o usługach pocztowych.

Proponowana regulacja wprowadzona została stosownie do wymogów art. 14 Dyrektywy 97/67/EC Parlamentu Europejskiego i Rady z 15 grudnia 1997r. w *sprawie wspólnych reguł rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych wspólnoty i poprawy jakości usług*.

Prowadzenie przez operatora świadczącego usługi powszechne oddzielnej ewidencji kosztów pośrednich dla każdej usługi pocztowej należącej do obszaru zastrzeżonego, usług powszechnych nie należących do obszaru zastrzeżonego i pozostałych usług pocztowych umożliwi wraz z analizą kosztów bezpośrednich określenie rzeczywistych kosztów świadczenia usługi.

Wprowadzenie zasady prowadzenia oddzielnej ewidencji dla każdej usługi w obszarze zastrzeżonym jest szczególnie istotne w przypadku operatora publicznego. Szczegółowa informacja na temat poziomu kosztów świadczenia usług zastrzeżonych umożliwi Prezesowi Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty wypełnienie funkcji nadzoru nad polityką taryfową operatora publicznego, w tym zwłaszcza obszaru usług wyłączonych spod zasad konkurencji.

Prowadzona równolegle przez operatora publicznego analityczna ewidencja kosztów w odniesieniu do usług niezastrzeżonych z podziałem na usługi powszechne i pozostałe stanowić będzie punkt wyjściowy do oceny ekonomicznej zasadności utrzymania, redukcji lub likwidacji obszaru usług zastrzeżonych, przy założeniu, że pełna liberalizacja rynku pocztowego będzie możliwa gdy kondycja finansowa operatora publicznego pozwoli na wypełnienie nałożonego ustawą o usługach pocztowych obowiązku świadczenia usług powszechnych zgodnie z określonymi wymaganiami jakościowymi, na terenie całego kraju.

Rozporządzenie rodzi skutki finansowe dla budżetu państwa. Wstępne szacunki p.p.u.p. Poczta Polska dotyczące wysokości nakładów inwestycyjnych niezbędnych na zrealizowanie do 1 stycznia 2004r. (przewidywany termin wejścia Polski do Unii Europejskiej) zadania wdrożenia analitycznej kalkulacji kosztów zamykają się kwotą 195 mln zł w cenach roku 2001r. Uwzględniając fakt, że zgodnie z art. 76 ust.2 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014 z późniejszymi zmianami) udział środków budżetowych w realizacji tego zadania inwestycyjnego nie może być wyższy niż 50% ogólnej kwoty nakładów, ewentualne skutki budżetowe wyniosą ok. 97,5 mln zł. Koszty te byłyby ponoszone w latach 2002-2003.

Regulacje rozporządzenia są zgodne z prawem Unii Europejskiej i dotyczą wszystkich operatorów pocztowych, którzy świadczą usługi powszechne tj. zarówno p.p.u.p Poczta Polska świadczącej ten rodzaj usług obligatoryjnie jak i tych spośród operatorów prywatnych wykonujących działalność pocztową na podstawie zezwolenia, którzy dobrowolnie podejmą się świadczenia usług powszechnych.

Wprowadzenie jednolitych zasad prowadzenia rachunkowości dla operatorów świadczących usługi powszechne jest realizacją zasady równego traktowania podmiotów wykonujących ten sam rodzaj działalności gospodarczej.

Rozporządzenie nie ma wpływu na rynek pracy oraz sytuację i rozwój regionalny.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY**

z dnia

w sprawie nadawczych skrzynek pocztowych.

Na podstawie art. 32 ust 4 ustawy z dnia o usługach pocztowych (Dz. U.....Nr.....poz.....) zarządza się co następuje:

§1.

Rozporządzenie określa:

- 1) wymiary i sposób oznaczenia nadawczych skrzynek pocztowych,
- 2) warunki techniczne jakim powinny odpowiadać nadawcze skrzynki pocztowe.

§2.

Wymiary nadawczej skrzynki pocztowej, zwanej dalej "skrzynką" powinny być dostosowane do ilości przesyłek listowych nadawanych w miejscu jej umieszczenia.

§ 3.

1. Konstrukcja skrzynki oraz materiał, z którego skrzynka jest wykonana powinny zapewniać ochronę znajdujących się wewnątrz przesyłek listowych przed szkodliwym wpływem warunków atmosferycznych.
2. Konstrukcja skrzynki powinna być dostosowana do sposobu wyjmowania z niej przesyłek listowych przez operatora.

§ 4.

1. Na skrzynce powinny znajdować się znaki umożliwiające w sposób jednoznaczny identyfikację operatora.
2. Oznaczenia skrzynki stosowane przez operatora powinny mieć jednolity charakter.
3. Każdy z operatorów powinien stosować skrzynki jednego koloru.
4. Dopuszczalne jest stosowanie przez operatora skrzynek w więcej niż jednym kolorze jeżeli jest to uzasadnione potrzebami operatora.
5. W przypadku określonym w ust. 4, operator powinien umieścić na skrzynce dodatkową informację o jej przeznaczeniu.
6. Na skrzynce powinna się znajdować informacja o częstotliwości wyjmowania przesyłek listowych przez operatora określająca godziny wyjmowania przesyłek w poszczególnych dniach tygodnia.

§ 5.

1. Skrzynka posiada otwór wrzutowy, którego wymiary powinny wynosić: 25 mm wysokości i 260 mm długości.
2. Konstrukcja otworu wrzutowego powinna zabezpieczać przed wyjęciem lub uszkodzeniem przesyłki.
3. Otwór wrzutowy skrzynki powinien być zabezpieczony nakrywą odchylaną chroniącą otwór przed opadami atmosferycznymi.
4. Skrzynka powinna być umieszczona w taki sposób aby odległość otworu wrzutowego od podłoża była nie większa niż 1500 mm.

§ 6.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Infrastruktury

Uzasadnienie

Rozporządzenie ministra właściwego do spraw łączności w sprawie nadawczych skrzynek pocztowych stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 32 ust. 4 projektu ustawy *o usługach pocztowych*.

Dotychczas materia ta nie była regulowana. W związku z liberalizacją rynku pocztowego i dopuszczeniem do uczestnictwa w nim wielu operatorów posiadających własne punkty dostępu istnieje konieczność wprowadzenia stosownej regulacji dotyczącej skrzynek nadawczych, pozwalającej na ujednoczenie ogólnych warunków technicznych, jakim powinny one odpowiadać, a także sposobu oznaczenia skrzynek.

Rozporządzenie określa minimalne standardy techniczne, jakie powinny spełniać nadawcze skrzynki pocztowe. Dotyczy to takich elementów jak: konstrukcja i materiał, z którego powinna być wykonana skrzynka (§ 3), sposób jej zainstalowania (§ 5 ust. 4), a także wymiary, konstrukcja i zabezpieczenie otworu wrzutowego (§ 5 ust. 1-3).

Ponadto reguluje się kwestie związane z oznaczeniem tych skrzynek w taki sposób, aby były one zindywidualizowane dla poszczególnych operatorów pocztowych, co umożliwi szybką identyfikację operatora będącego właścicielem skrzynki (§4). Jest to szczególnie istotne dla nadawcy korzystającego z usług danego operatora.

Rozporządzenie dotyczy materii, która nie jest regulowana przez prawo wspólnotowe.

Rozporządzenie dotyczy wszystkich operatorów świadczących usługi pocztowe. Podmioty te chcąc świadczyć usługi zapewniają klientom dostęp do swojej sieci między innymi poprzez instalowanie nadawczych skrzynek pocztowych spełniających określone w rozporządzeniu wymagania.

Projektowana regulacja nie wywiera wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, jak również sytuację i rozwój regionalny.

Projekt nie rodzi skutków finansowych dla budżetu państwa.

Ustawa z dnia.....r. o usługach pocztowych

TABELA ZBIEŻNOŚCI

UE	JUE	JPL	Treść	Przepisy intertemporalne	Uwagi
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych reguł rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług (97/67/EC).	Art. 3 ust. 1-3 i Art. 5	Art. 43 ust 2 i 4	wymogi dotyczące świadczenia usług powszechnych przez operatora publicznego,	Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 roku, z wyjątkiem: 1) art. 73, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, 2) art. 7 – 11, 14 i 18, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, 3) art. 50 ust. 3-5, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., 4) art. 73 pkt 1) lit. c), który wchodzi w życie z dniem przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.	Rozporządzenie w sprawie warunków świadczenia pocztowych usług powszechnych.
	Art. 5 ust. 1	Art. 44	wymogi dotyczące świadczenia usług powszechnych przez operatorów innych niż operator publiczny,		1. Rozporządzenie w sprawie oddawczych skrzynek pocztowych. 2. Rozporządzenie w sprawie nadawczych skrzynek pocztowych.
		Art. 36	wymogi zasadnicze (tajemnica korespondencji i ochrona danych) ,		
		Art. 43 ust. 4	identyczne usługi powszechne na terenie całego kraju,		
		Art. 21 ust. 1pkt 2 i 5, Art. 32 ust. 4 i Art. 34 ust. 3	bezpieczeństwo sieci,		
		Art. 24	bezpieczeństwo sieci i ochrona środowiska		
		Art.21 i Art.43 ust 2	usługi dostępne bez dyskryminacji w jakiegokolwiek formie,	* ustawa i rozporządzenia są publikowane w Dzienniku Ustaw.	
		Art. 43 ust. 2	usługi świadczone w sposób nieprzerwany (ciągły).		
	Art. 3 ust 4 i 5	Art.3 pkt 23) Art. 43 ust. 1	wspólnotowa definicja usług powszechnych.		

Art. 4	Art. 43 ust. 3, art.46, Art. 73 pkt 1 lit.c)	zobowiązanie państw członkowskich do zagwarantowania świadczenia usług powszechnych, a także do poinformowania Komisji o działaniach zapewniających wykonanie tego obowiązku, w szczególności o tożsamości operatora (-ów) świadczących usługi powszechne.
Art. 6 i Art. 19	Art. 23, Art. 41, Art. 49 ust.4 Art. 52 ust.2 Art. 73 pkt 1 lit.c)	zapewnienie klientom regularnej informacji od operatorów świadczących usługi powszechne w zakresie charakteru oferowanych usług, ze szczególnym uwzględnieniem ogólnych warunków dostępu do usług oraz cen i poziomu jakości, a także liczby i rodzaju zgłoszonych reklamacji oraz poinformowanie Komisji o sposobie udostępniania tych informacji i wszelkich zmianach w tym zakresie.
Art. 7	Art. 45	kryteria definiujące usługi, które mogą być zastrzeżone dla operatora świadczącego usługi powszechne w celu wypełnienia obowiązku świadczenia usług powszechnych (zakres przedmiotowy, granica wagowa, granica cenowa).
Art. 9	Art. 6-13	warunki dotyczące świadczenia usług niezastrzeżonych (możliwość wprowadzenia zezwoleń, przejrzyste i niedyskryminujące procedury wydawania zezwoleń).
Art. 11	Art. 34	zapewnienie operatorom świadczącym usługi powszechne dostępu do publicznej sieci pocztowej.
Art. 12	Art.28, Art. 43 ust.2, Art. 48 i Art. 49	zasady taryfowe.

Ustawowo wyznaczony jest imiennie operator obowiązany do zagwarantowania świadczenia usług powszechnych.
Rozporządzenie w sprawie oddawczych skrzynek pocztowych.

Art. 14	Art. 50	przejrzystość rachunków na potrzeby świadczenia usług powszechnych (rozdzielna rachunkowość przynajmniej dla każdej usługi zastrzeżonej oraz dla usług niezastrzeżonych umożliwiającą rozgraniczenie usług niezastrzeżonych na usługi powszechne i pozostałe).
Art. 15	Art. 41 ust. 2	przedkładanie zweryfikowanych sprawozdań finansowych przez operatora świadczącego usługi powszechne.
Art. 16-18, załącznik do Dyrektywy	Art. 43 ust. 4	wymogi dotyczące jakości usług powszechnych (ustalenie norm i opublikowanie ich).
Art. 16 i Art. 17	Art. 52	przeprowadzenie raz w roku przez organ niezależny od operatorów monitoringu osiągniętych norm jakości usług powszechnych.
Art. 19	Art. 54-59	przejrzyste, proste i niekosztowne procedury rozpatrywania reklamacji.

Rozporządzenie w sprawie zasad podziału kosztów pośrednich ponoszonych przez operatora świadczącego usługi powszechne przy świadczeniu usług pocztowych.
Rozporządzenie w sprawie warunków świadczenia pocztowych usług powszechnych.
Rozporządzenie w sprawie okoliczności, w których pocztową usługę powszechną uważa się za niewykonaną, szczegółowych warunków jakim powinna odpowiadać reklamacja za niewykonanie lub nienależyte wykonanie pocztowej usługi powszechnej oraz szczegółowego trybu postępowania reklamacyjnego w odniesieniu do usług powszechnych.

Art. 20	Art. 32 ust. 4, Art. 34 ust. 3, Art. 43 ust. 4, art. 44, Art. 52 ust. 2 Art. 23 i art. 47 ust. 1 Art. 43 ust. 4 Art. 32 ust. 4 Art. 34 ust. 3 pkt 3)	warunki dostępu i poziom norm jakości, publikacja charakter świadczonej usługi powszechnej implementacja norm technicznych UE
Art. 22		utworzenie niezależnego od operatorów organu regulacyjnego w dziedzinie poczty –

1. Rozporządzenie w sprawie warunków świadczenia pocztowych usług powszechnych.   2. Rozporządzenie w sprawie oddawczych skrzynek pocztowych.   3. Rozporządzenie w sprawie nadawczych skrzynek pocztowych.
Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty utworzony na podstawie przepisów ustawy o zmianach w organizacji i funkcjonowaniu centralnych organów administracji rządowej i jednostek im podporządkowanych oraz o zmianie niektórych ustaw.

DYREKTYWA 97/67/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 15 grudnia 1997 r.

w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 57 ust. 2, artykuły 66 i 100a,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³,

uwzględniając uchwałę Parlamentu Europejskiego z dnia 22 stycznia 1993 r. w sprawie Zielonej Księgi o rozwoju jednolitego rynku usług pocztowych⁴,

uwzględniając uchwałę Rady z dnia 7 lutego 1994 r. w sprawie rozwoju usług pocztowych Wspólnoty⁵,

działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 189b Traktatu, na podstawie wspólnego tekstu zatwierdzonego przez Komitet Pojedynczy 7 listopada 1997 r.⁶,

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) zgodnie z art. 7a Traktatu, powinny zostać podjęte działania zmierzające do utworzenia rynku wewnętrznego; rynek ten obejmuje obszar bez wewnętrznych granic, na którym zapewniony jest swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału;
- 2) utworzenie rynku wewnętrznego w sektorze pocztowym posiada udowodnione znaczenie dla ekonomicznej i społecznej spójności Wspólnoty, w której usługi pocztowe stanowią zasadniczy instrument łączności i handlu;
- 3) 11 czerwca 1992 r. Komisja przedstawiła Zieloną Księgę o rozwoju jednolitego rynku usług pocztowych oraz 2 czerwca 1993 r. komunikat w sprawie wytycznych dla rozwoju usług pocztowych Wspólnoty;

¹ Dz.U. WE nr C 322, z 2.12.1995, str. 22 oraz Dz.U. WE nr C 300, z 10.10.1996, str. 22.

² Dz.U. WE nr C 174, z 17.06.1996, str. 41.

³ Dz.U. WE nr C 337, z 11.11.1996, str. 28.

⁴ Dz.U. WE nr C 42, z 15.02.1993, str. 240.

⁵ Dz.U. WE nr C 48, z 16.02.1994, str. 3.

⁶ Opinia Parlamentu Europejskiego z 9 maja 1996 r. (Dz.U. WE nr C 152, z 27.05.1996, str. 20), wspólne stanowisko Rady z 29 kwietnia 1997 r. (Dz.U. WE nr C 188, z 19.06.1997, str. 9) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z 16 września 1997 r. (Dz.U. WE nr C 304, z 6.10.1997, str. 34); decyzja Parlamentu Europejskiego z 19 listopada 1997 r. oraz decyzja Rady z 1 grudnia 1997 r.

- 4) Komisja przeprowadziła szeroko zakrojone publiczne konsultacje dotyczące aspektów usług pocztowych, które znajdują się w polu zainteresowań Wspólnoty, zaś strony zainteresowane sektorem pocztowym przekazały swoje uwagi do Komisji;
- 5) obecny zakres pocztowych usług powszechnych i warunki ich świadczenia znacznie różnią się w poszczególnych państwach członkowskich; w szczególności osiągnięte wyniki jakości usług są bardzo nierówne wśród państw członkowskich;
- 6) usługi pocztowe w obrocie zagranicznym nie zawsze spełniają oczekiwania użytkowników i obywateli europejskich, zaś osiągnięte normy jakości usług pocztowych w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty są w obecnym momencie niezadowolające;
- 7) rozbieżności obserwowane w sektorze pocztowym posiadają znaczący wpływ na te sektory działalności, które szczególnie uzależnione są od usług pocztowych, a ponadto skutecznie utrudniają postęp w kierunku wewnętrznej spójności Wspólnoty, gdyż regiony pozbawione usług pocztowych o odpowiednio wysokiej jakości znajdują się w niekorzystnej sytuacji, zarówno w zakresie usług listowych, jak i dystrybucji towarów;
- 8) działania zmierzające do zapewnienia stopniowej i kontrolowanej liberalizacji rynku oraz do zapewnienia właściwej równowagi w jej wdrażaniu są konieczne w celu zagwarantowania swobodnego świadczenia usług w sektorze pocztowym w całej Wspólnocie, z uwzględnieniem obowiązków i praw operatorów świadczących usługi powszechne;
- 9) działanie na szczeblu Wspólnoty mające na celu zapewnienie większej harmonizacji warunków w sektorze pocztowym jest w związku z tym konieczne i konsekwentnie należy podjąć kroki w celu opracowania wspólnych zasad;
- 10) zgodnie z zasadą subsydiarności, na szczeblu Wspólnoty należy przyjąć pewien zestaw ogólnych zasad, natomiast wybór szczegółowych procedur powinien zależeć od państw członkowskich, które powinny mieć swobodę wyboru systemu najlepiej pasującego do ich własnych warunków;
- 11) uznaje się za istotne zagwarantowanie na szczeblu Wspólnoty pocztowych usług powszechnych obejmujących minimalny zakres usług o określonej jakości, które powinny być świadczone we wszystkich państwach członkowskich po przystępnej cenie z korzyścią dla wszystkich użytkowników, niezależnie od ich geograficznego umiejscowienia we Wspólnocie;
- 12) celem usług powszechnych jest oferowanie wszystkim użytkownikom łatwego dostępu do sieci pocztowej, przede wszystkim poprzez udostępnienie wystarczającej liczby punktów dostępu i poprzez zapewnienie zadawalających warunków dotyczących częstotliwości wybierania i doręczania przesyłek; świadczenie usług powszechnych musi spełniać podstawową potrzebę zapewnienia ciągłości działań, przy jednoczesnym zachowaniu możliwości adaptacji do potrzeb użytkowników oraz zagwarantowania im uczciwego i niedyskryminującego traktowania;
- 13) usługi powszechne obejmują usługi w obrocie krajowym i usługi w obrocie zagranicznym;

- 14) użytkownicy usług powszechnych winni być odpowiednio informowani o zakresie oferowanych usług, warunkach ich świadczenia i korzystania z nich, jakości świadczonych usług oraz taryfach;
- 15) postanowienia niniejszej dyrektywy dotyczące świadczenia usług powszechnych nie naruszają prawa operatorów świadczących usługi powszechne do negocjowania umów z klientami w sposób indywidualny;
- 16) utrzymanie pewnego zakresu usług, które mogą być zastrzeżone, zgodnie z postanowieniami Traktatu oraz bez naruszania zasad zastosowania tych postanowień w stosunku do konkurencji, wydaje się uzasadnione ze względu na konieczność zapewnienia prowadzenia działalności w zakresie usług powszechnych na podstawie zrównoważonych finansowo warunków; proces liberalizacji nie powinien ograniczać ciągłości świadczenia, wprowadzonych przez państwa członkowskie, usług podlegających zwolnieniu z opłat dla osób niewidomych i niedowidzących;
- 17) przesyłki z korespondencją ważące 350 gramów i więcej stanowią mniej niż 2% wolumenu listów i mniej niż 3% przychodów operatorów publicznych; kryteria cenowe (pięciokrotna taryfa podstawowa) lepiej uwypuklą różnicę pomiędzy usługą w obszarze usług zastrzeżonych i usługą ekspresową, która została zliberalizowana;
- 18) w świetle faktu, iż zasadnicza różnica pomiędzy przesyłką ekspresową i pocztowymi usługami powszechnymi polega na wartości dodanej (bez względu na formę, jaką ona przyjmuje) oferowanej przez usługi ekspresowe i postrzeganej przez klientów, najbardziej skutecznym sposobem określenia postrzeganej wartości dodatkowej jest wzięcie pod uwagę dodatkowej ceny, którą klienci gotowi są zapłacić, nie naruszając jednak limitu cenowego w obszarze zastrzeżonym, który musi być respektowany;
- 19) można zezwolić na okres tymczasowy, by "direct mail" i przesyłki w obrocie zagranicznym nadal należały do obszaru zastrzeżonego z określonymi granicami cenowymi i wagowymi; jako dalszy krok w kierunku zakończenia budowania jednolitego rynku usług pocztowych, decyzja w sprawie dalszej stopniowej, kontrolowanej liberalizacji rynku pocztowego, w szczególności liberalizacji przesyłek w obrocie zagranicznym i "direct mail", a także w sprawie dalszej analizy limitów cenowych i wagowych, powinna zostać podjęta przez Parlament Europejski i Radę najpóźniej do 1 stycznia 2000 r., w odpowiedzi na wniosek Komisji po przeprowadzeniu przeglądu sektora;
- 20) z powodów związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, w uzasadnionym interesie państw członkowskich może leżeć przyznanie wyznaczonemu przez nie podmiotowi lub wyznaczonym podmiotom prawa do umieszczania na publicznych drogach nadawczych skrzynek pocztowych; z tych samych powodów, mają one prawo do wyznaczenia podmiotu lub podmiotów odpowiedzialnych za emitowanie znaczków pocztowych identyfikujących kraj pochodzenia oraz odpowiedzialnych za świadczenie usługi przesyłki poleconej stosowanej w procedurach sądowych lub administracyjnych zgodnie ze swoim ustawodawstwem krajowym; mogą one także zawrzeć informacje o członkostwie w Unii Europejskiej poprzez zastosowanie dwunastogwiazdkowego symbolu UE;

- 21) nowe usługi (usługi dość znacznie różniące się od usług tradycyjnych) oraz wymiana dokumentów nie należą do usług powszechnych i w związku z tym nie ma uzasadnienia do ich zastrzegania dla operatorów świadczących usługi powszechne; w równym stopniu ma to zastosowanie wobec przemieszczania i doręczania przesyłek we własnym zakresie (świadczenie usług pocztowych przez osobę fizyczną lub prawną, która jest nadawcą przesyłki lub przyjmowanie i przemieszczanie tych przesyłek przez stronę trzecią, działającą wyłącznie w imieniu tej osoby), które nie należy do tej kategorii usług;
- 22) państwa członkowskie powinny móc regulować, poprzez odpowiednie procedury zezwoleń, na swoich obszarach, świadczenie usług pocztowych, które nie są zastrzeżone dla operatorów świadczących usługi powszechne; procedury te muszą być przejrzyste, niedyskryminujące, proporcjonalne i oparte na obiektywnych kryteriach;
- 23) państwa członkowskie powinny posiadać możliwość przyznawania koncesji na podstawie zobowiązania do świadczenia usług powszechnych lub wnoszenia składek do funduszu kompensacyjnego, który ma na celu zrekompensowanie operatorowi świadczącemu usługi powszechne świadczenie usług powodujących krzywdzące obciążenie finansowe; państwa członkowskie powinny móc zawrzeć w zezwoleniach zobowiązanie o tym, że działalność, na którą uzyskano zezwolenie nie może naruszać wyłącznych lub specjalnych praw przyznanych operatorom świadczącym usługi powszechne w zakresie usług zastrzeżonych; może zostać wprowadzony system identyfikacji przesyłek "direct mail" w celu prowadzenia nadzoru tam, gdzie usługi "direct mail" zostały zliberalizowane;
- 24) należy podjąć działania konieczne do harmonizacji procedur zezwoleń wprowadzonych przez państwa członkowskie, określających handlowe świadczenie dla ludności usług niezastrzeżonych;
- 25) jeżeli okazałoby się to konieczne, zostaną podjęte działania w celu zapewnienia przejrzystości i niedyskryminującego charakteru warunków określających dostęp do publicznej sieci pocztowej w państwach członkowskich;
- 26) w celu zapewnienia prawidłowego zarządzania usługami powszechnymi i uniknięcia zniekształcenia konkurencji, taryfy stosowane do usług powszechnych powinny być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminujące i ustalone z uwzględnieniem kosztów ich świadczenia,
- 27) zapłata za doręczenie przesyłek w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty, z uwzględnieniem minimalnego zestawu obowiązków wynikających z aktów Światowego Związku Pocztowego, powinna być ustalona z uwzględnieniem kosztów doręczenia, poniesionych przez operatora świadczącego usługi powszechne w kraju docelowym; zapłata ta powinna stanowić także bodziec do podwyższania lub utrzymywania jakości usług w obrocie zagranicznym poprzez zastosowanie wskaźników jakości usług; stanowiłoby to uzasadnienie dla odpowiednich systemów umożliwiających właściwe pokrycie kosztów, związanych szczególnie z uzyskaną jakością usług;
- 28) niezbędne jest prowadzenie odrębnych rachunków dla różnych usług zastrzeżonych i niezastrzeżonych w celu wprowadzenia przejrzystości rzeczywistych kosztów różnych usług oraz w celu zapewnienia, by wzajemne subsydiowanie z obszaru zastrzeżonego do obszaru niezastrzeżonego nie wywierało negatywnego wpływu na konkurencyjne warunki w tym ostatnim;

- 29) w celu zapewnienia stosowania zasad określonych w trzech poprzednich punktach, operatorzy świadczący usługi powszechne powinni wdrożyć, w odpowiednim czasie, systemy rachunku kosztów, które mogą być badane w sposób niezależny, dzięki którym można dokonać rozdzielenia kosztów do usług na tyle precyzyjnie, na ile jest to możliwe na podstawie przejrzystych procedur; wymagania takie mogą być zrealizowane, na przykład, poprzez wdrożenie zasady kosztów w pełni rozdzielonych; takie systemy rachunku kosztów mogą nie być wymagane tam, gdzie istnieją rzeczywiste warunki otwartej konkurencji;
- 30) należy wziąć pod uwagę, że, w związku z tym należy poczynić wszelkie starania w celu poprawienia i podniesienia na wyższy poziom jakości usług świadczonych na szczeblu Wspólnoty; taka poprawa jakości wymaga od państw członkowskich opracowania norm, które powinny być osiągnięte na wymaganym bądź wyższym poziomie przez operatorów świadczących usługi powszechne, w zakresie usług należących do usług powszechnych;
- 31) jakość usług oczekiwana przez użytkowników stanowi istotny aspekt świadczonych usług; normy oceny jakości usług i osiągnięte poziomy jakości muszą być w interesie użytkowników podawane do wiadomości publicznej; konieczne jest posiadanie zharmonizowanych norm jakości usług i wspólnej metodologii mierzenia w celu dokonania oceny zgodności jakości usług w całej Wspólnocie;
- 32) państwa członkowskie powinny określić krajowe normy jakości zgodne z normami Wspólnoty; w przypadku usług w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty wymagających połączonych działań przynajmniej dwóch operatorów świadczących usługi powszechne z dwóch różnych państw członkowskich, normy jakości muszą być zdefiniowane na szczeblu Wspólnoty;
- 33) zgodność z normami musi być niezależnie weryfikowana w regularnych odstępach czasu i w sposób zharmonizowany; użytkownicy muszą posiadać prawo do bycia poinformowanymi o wynikach takiej weryfikacji, zaś państwa członkowskie powinny zapewnić, by podejmowane były działania naprawcze w przypadkach, gdzie wyniki wykażą, iż normy nie zostały zrealizowane;
- 34) dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach z konsumentami⁷ ma zastosowanie wobec operatorów pocztowych;
- 35) potrzeba poprawy jakości usług oznacza, że spory muszą być rozstrzygane szybko i efektywnie; poza formami prawnego zadośćuczynienia dostępnego na podstawie prawa krajowego i prawa Wspólnoty, należy udostępnić procedurę postępowania w przypadku reklamacji, która powinna być przejrzysta, prosta i niekosztowna, a także powinna umożliwiać uczestnictwo wszystkim stronom, których sprawa dotyczy;
- 36) postęp w łączeniu sieci pocztowych i interesy użytkowników wymagają promowania normalizacji technicznej; techniczna normalizacja jest niezbędna do promowania współpracy pomiędzy sieciami krajowymi oraz do świadczenia efektywnych usług powszechnych we Wspólnocie;

⁷ Dz.U. WE nr L 95, z 21.04.1993, str. 29.

- 37) wytyczne dotyczące europejskiej harmonizacji stanowią, że specjalistyczne techniczne działania normalizacyjne powinny być powierzone Europejskiemu Komitetowi Normalizacji;
- 38) należy utworzyć komitet w celu udzielania pomocy Komisji we wdrożeniu niniejszej dyrektywy, w szczególności w związku z przyszłymi pracami nad rozwojem działań dotyczących jakości usług w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty oraz standaryzacji technicznej;
- 39) w celu zapewnienia poprawnego funkcjonowania usług powszechnych oraz zapewnienia niezakłóconej konkurencji w obszarze niezastrzeżonym, ważne jest oddzielenie funkcji organu regulacyjnego z jednej strony oraz operatora – z drugiej; żaden operator pocztowy nie może być zarówno sędzią, jak i stroną zainteresowaną; to państwa członkowskie powinny opracować statut krajowego organu regulacyjnego lub organów regulacyjnych, które mogą zostać wybrane spośród władz publicznych lub podmiotów niezależnych wyznaczonych w tym celu;
- 40) wpływ zharmonizowanych warunków na funkcjonowanie rynku wewnętrznego w usługach pocztowych będzie musiał być przedmiotem oceny; w związku z tym, Komisja przedłoży raport do Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wdrożenia niniejszej dyrektywy, łącznie z odpowiednimi informacjami o trendach rozwojowych w tym sektorze, szczególnie dotyczących aspektów ekonomicznych, społecznych, technicznych oraz związanych z zatrudnieniem i jakością usług, w trzy lata po jej wejściu w życie, najpóźniej do 31 grudnia 2000 r.;
- 41) niniejsza dyrektywa nie wywiera wpływu na zastosowanie postanowień Traktatu, a w szczególności jego postanowień w sprawie konkurencji i swobody świadczenia usług;
- 42) nic nie powinno uniemożliwić państwom członkowskim utrzymania w mocy lub wprowadzenia w sektorze pocztowym środków, które mogą być bardziej liberalne niż te, o których stanowi niniejsza dyrektywa; ponadto, niniejsza dyrektywa nie powinna utracić ważności w związku z utrzymaniem w mocy środków, które państwa te wprowadziły w celu jej wdrożenia, pod warunkiem, że w każdym przypadku, środki takie są zgodne z Traktatem;
- 43) uznaje się za właściwe, by niniejsza dyrektywa obowiązywała do 31 grudnia 2004 r., o ile nie zostanie postanowione inaczej przez Parlament Europejski i Radę na podstawie wniosku Komisji;
- 44) niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do żadnej działalności, która wychodzi poza zakres prawa Wspólnoty, jak te, o których stanowi Tytuł V i VI Traktatu o Unii Europejskiej, a w żadnym razie do działalności na rzecz bezpieczeństwa publicznego, obronności, bezpieczeństwa państwa (łącznie z dobrą kondycją gospodarczą państwa, gdy działalność ta dotyczy spraw związanych z bezpieczeństwem państwa) oraz działalności państwa w obszarach prawa karnego;
- 45) niniejsza dyrektywa, w przypadku przedsiębiorstw nieustanowionych we Wspólnocie, nie zapobiega podjęciu działań zgodnych zarówno z prawem Wspólnoty, jak i istniejącymi zobowiązaniami międzynarodowymi, mających na celu zapewnienie, by obywatele

państw członkowskich mieli zapewnione podobne traktowanie w krajach trzecich; przedsiębiorstwa Wspólnoty powinny odnosić korzyści w krajach trzecich z takiego traktowania i skutecznego dostępu, które porównywalne jest z traktowaniem i dostępem do rynku, jakie przysługuje obywatelom danych krajów w ramach Wspólnoty,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ 1

Cel i zakres

Artykuł 1

Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne reguły dotyczące:

- świadczenia pocztowych usług powszechnych w ramach Wspólnoty,
- kryteriów definiujących usługi, które mogą być zastrzeżone dla operatorów świadczących usługi powszechne oraz warunków dotyczących świadczenia usług niezastrzeżonych,
- zasad taryfowych i przejrzystości rachunków na potrzeby świadczenia usług powszechnych,
- ustanawiania norm jakości dotyczących świadczenia usług powszechnych oraz ustanawiania systemu zapewniającego zgodność z powyższymi normami,
- harmonizacji norm technicznych,
- utworzenia niezależnych krajowych organów regulacyjnych.

Artykuł 2

Do celów niniejszej dyrektywy będą stosowane następujące definicje:

1. „usługi pocztowe”: usługi obejmujące przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek pocztowych;
2. „publiczna sieć pocztowa”: system organizacji i wszelkiego rodzaju zasoby stosowane przez operatora/operatorów świadczącego/świadczących usługi powszechne, w szczególności w celu:
 - przyjmowania przesyłek pocztowych objętych obowiązkiem świadczenia usług powszechnych z punktów dostępu na terenie całego kraju,
 - kierowania i opracowywania przesyłek z punktu dostępu sieci pocztowej do centrum doręczeń,

- doręczania pod adresy podane na przesyłkach;
- 3. „punkty dostępu”: urządzenia fizyczne, obejmujące skrzynki pocztowe udostępnione ludności na publicznych drogach lub w obiektach operatora świadczącego usługi powszechne, w których przesyłki pocztowe mogą być nadawane przez klientów w publicznej sieci pocztowej;
- 4. „przyjmowanie”: czynność polegająca na wybieraniu przesyłek pocztowych nadanych w punktach dostępu;
- 5. „doręczanie”: proces od sortowania w centrum doręczeń do doręczenia przesyłek pocztowych do adresatów;
- 6. „przesyłka pocztowa”: przesyłka opatrzona adresem w ostatecznej formie, w której ma być przewieziona przez operatora świadczącego usługi powszechne; poza przesyłkami z korespondencją, przesyłki takie obejmują także na przykład książki, katalogi, gazety, czasopisma i paczki pocztowe zawierające towar posiadający wartość handlową lub nieposiadający jej;
- 7. „przesyłka z korespondencją”: przekaz informacji w formie pisemnej na dowolnym nośniku fizycznym, która ma być przekazana i doręczona pod adres podany przez nadawcę przesyłki na samej przesyłce lub na jej opakowaniu; książki, katalogi, gazety i czasopisma nie powinny być uznawane za przesyłki z korespondencją;
- 8. "direct mail": przekaz informacji składającej się wyłącznie z materiałów reklamowych, marketingowych lub promocyjnych i zawierającej identyczny przekaz, poza imieniem i nazwiskiem adresata, adresem i numerem identyfikacyjnym oraz innymi modyfikacjami niezmiennymi charakteru przekazu, która wysyłana jest do znacznej liczby adresatów, przekazywana i doręczana pod adres wskazany przez nadawcę na samej przesyłce lub na jej opakowaniu; krajowy organ regulacyjny dokona interpretacji terminu „znaczna liczba adresatów” w każdym państwie członkowskim i opublikuje odpowiednie definicje; rachunki, faktury, sprawozdania finansowe i inne nieidentyczne przekazy informacji nie są uznawane za "direct mail". Przekaz informacji łączącej "direct mail" z innymi przesyłkami w tym samym opakowaniu nie jest uznawany za "direct mail"; "direct mail" dotyczy zarówno obrotu zagranicznego, jak i krajowego;
- 9. „przesyłka polecona” – usługa polegająca na udzieleniu, na podstawie uiszczenia standardowej opłaty, gwarancji przeciw ryzyku zaginięcia, ubytku zawartości lub uszkodzenia oraz oferująca nadawcy, tam, gdzie właściwe, na żądanie, dowód nadania danej przesyłki pocztowej i/lub jej doręczenia do adresata;
- 10. „przesyłka wartościowa”: usługa ubezpieczenia przesyłki pocztowej do wartości zadeklarowanej przez nadawcę na wypadek zaginięcia, ubytku zawartości lub uszkodzenia;
- 11. „przesyłka w obrocie zagranicznym”: przesyłka z lub do innego państwa członkowskiego, bądź z (lub do) innego kraju trzeciego;

12. „wymiana dokumentów”: oferowanie środków, łącznie z udostępnieniem pomieszczeń na zasadzie *ad-hoc*, jak również przewożenie przez stronę trzecią, umożliwiające doręczanie własnych przesyłek w drodze wzajemnej wymiany przesyłek pocztowych pomiędzy użytkownikami korzystającymi z tej usługi;
13. „operator świadczący usługi powszechne”: podmiot publiczny lub prywatny świadczący powszechne usługi pocztowe lub wybrane powszechne usługi pocztowe w państwie członkowskim, o tożsamości którego Komisja została powiadomiona zgodnie z art. 4;
14. „zezwolenia”: oznaczają jakiegokolwiek pozwolenie określające prawa i obowiązki charakterystyczne dla sektora pocztowego i zezwalające przedsiębiorstwom na świadczenie usług pocztowych oraz, tam, gdzie ma to zastosowanie, na budowę i/lub eksploatację sieci pocztowych w celu świadczenia takich usług, w formie „zezwolenia ogólnego” lub „koncesji indywidualnej”, zgodnie z poniższymi definicjami:
 - „zezwolenie ogólne” oznacza zezwolenie, niezależnie od tego, czy jest ono regulowane „koncesją według klasy”, czy na podstawie ogólnego prawa i niezależnie od tego, czy uregulowanie takie wymaga procedur rejestracji lub deklaracji, co nie wymaga od danego przedsiębiorstwa otrzymania konkretnej decyzji krajowego organu regulacyjnego przed przystąpieniem do egzekwowania praw wynikających z zezwolenia;
 - „koncesja indywidualna” oznacza zezwolenie wydawane przez krajowy organ regulacyjny, które nadaje przedsiębiorstwu konkretne prawa, lub które uzależnia działalność tego przedsiębiorstwa od konkretnych zobowiązań wykraczających poza zezwolenie ogólne tam, gdzie ma to zastosowanie, w przypadku którego przedsiębiorstwo nie jest uprawnione do przystąpienia do egzekwowania praw do momentu otrzymania decyzji krajowego organu regulacyjnego;
15. „koszty końcowe”: zapłata operatorów świadczących usługi powszechne za doręczenie przychodzących przesyłek zagranicznych obejmujących przesyłki z innego państwa członkowskiego lub z kraju trzeciego;
16. „nadawca”: osoba fizyczna lub prawna odpowiedzialna za nadanie przesyłek pocztowych;
17. „użytkownicy”: jakakolwiek osoba fizyczna lub prawna korzystająca z usług powszechnych jako nadawca lub adresat;
18. „krajowy organ regulacyjny”: organ lub organy w każdym państwie członkowskim, którym państwo członkowskie powierza, między innymi, funkcję regulacyjną objętą zakresem niniejszej dyrektywy;
19. „wymagania podstawowe”: ogólne przyczyny nieekonomiczne, które mogą skłonić państwo członkowskie do narzucenia warunków dotyczących świadczenia usług pocztowych; przyczyny te obejmują tajemnicę korespondencji, bezpieczeństwo sieci, w związku z przewozem niebezpiecznych towarów i, tam, gdzie jest to uzasadnione, ochronę danych, ochronę środowiska i planowanie regionalne.

Ochrona danych może obejmować ochronę danych osobowych, tajemnicę informacji przekazywanych lub gromadzonych oraz ochronę prywatności.

ROZDZIAŁ 2

Usługi powszechne

Artykuł 3

1. Państwa członkowskie zapewnią, by użytkownicy korzystali z prawa do usług powszechnych obejmujących ciągłe świadczenie usług pocztowych o określonej jakości we wszystkich punktach na swoich obszarach, po przystępnych cenach dla wszystkich użytkowników.
2. W tym celu państwa członkowskie podejmą działania w celu zapewnienia, by gęstość punktów kontaktowych i punktów dostępu uwzględniała potrzeby użytkowników.
3. Podejmą one działania w celu zapewnienia, by operator/operatorzy świadczący usługi powszechne gwarantował/gwarantowali w każdy dzień roboczy i nie mniej niż pięć dni w tygodniu, poza okolicznościami lub warunkami geograficznymi uważanymi za wyjątkowe przez krajowe organy regulacyjne, jako minimum:
 - jedno przyjmowanie,
 - jedno doręczenie do domu lub siedziby każdej osoby fizycznej lub prawnej lub, w wyniku derogacji, na podstawie warunków ustalonych przez krajowy organ regulacyjny, jedno doręczenie do odpowiednich instalacji.

O jakimkolwiek wyjątku lub derogacji przyznanej przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z niniejszym ustępem należy powiadomić Komisję oraz wszystkie krajowe organy regulacyjne.

4. Każde państwo członkowskie podejmie działania konieczne do zapewnienia, by usługi powszechne obejmowały przynajmniej następujące świadczenia:
 - przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek pocztowych do dwóch kilogramów,
 - przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie paczek pocztowych do 10 kilogramów,
 - usługi obejmujące przesyłki polecone i przesyłki wartościowe.
5. Krajowe organy regulacyjne mogą podwyższyć limit wagowy w ramach usług powszechnych dla paczek pocztowych do dowolnej wagi nie przekraczającej 20 kilogramów oraz mogą określić specjalne zasady dostarczania takich paczek „od drzwi do drzwi”.

Z zastrzeżeniem limitu wagowego w ramach usług powszechnych dla paczek pocztowych przyjętej przez państwo członkowskie, państwa członkowskie zapewnią doręczanie na ich obszarach paczek pocztowych otrzymywanych od innego państwa członkowskiego i ważących do 20 kilogramów.

6. Minimalne i maksymalne wymiary przesyłek pocztowych, o których mowa, zostały określone w Konwencji i Porozumieniu o paczkach pocztowych przyjętych przez Światowy Związek Pocztowy.
7. Usługi powszechne zdefiniowane w niniejszym artykule obejmują usługi zarówno w obrocie krajowym, jak i zagranicznym.

Artykuł 4

Każde państwo członkowskie zapewni, by świadczenie usług powszechnych było zagwarantowane i powiadomi Komisję o działaniach, jakie podjęło w celu wypełnienia tego obowiązku, a w szczególności o tożsamości operatora/operatorów świadczącego/świadczących usługi powszechne. Każde państwo członkowskie określi zgodnie z prawem Wspólnoty obowiązki i prawa przypisane operatorowi/operatorom świadczącemu/świadczącym usługi powszechne i poda je do wiadomości publicznej.

Artykuł 5

1. Każde państwo członkowskie podejmie działania w celu zapewnienia, by świadczenie usług powszechnych spełniało następujące wymagania:
 - powinno oferować usługę gwarantującą zgodność z wymaganiami podstawowymi,
 - powinno oferować użytkownikom identyczną usługę w porównywalnych warunkach,
 - powinno być dostępne bez żadnej formy dyskryminacji, szczególnie bez dyskryminacji wynikającej z czynników politycznych, religijnych lub ideologicznych,
 - nie powinno być przerywane ani wstrzymywane, poza przypadkami siły wyższej,
 - powinno ulegać zmianom w odpowiedzi na rozwój środowiska technologicznego, ekonomicznego i społecznego oraz na potrzeby użytkowników.
2. Postanowienia ust. 1 nie wykluczają środków, jakie państwa członkowskie podejmują zgodnie z wymaganiami związanymi z interesem publicznym uznanym w Traktacie, w szczególności w artykułach 36 i 56 Traktatu, dotyczących, między innymi, moralności publicznej, bezpieczeństwa publicznego, łącznie z postępowaniem dochodzeniowym w sprawach kryminalnych oraz polityką publiczną.

Artykuł 6

Państwa członkowskie podejmą działania w celu zapewnienia, by użytkownicy regularnie otrzymywali odpowiednio szczegółowe i aktualne informacje od operatora/operatorów świadczącego/świadczących usługi powszechne, dotyczące charakteru oferowanych usług powszechnych, ze szczególnym uwzględnieniem ogólnych warunków dostępu do usług oraz cen i poziomów norm jakości. Informacje te będą publikowane we właściwy sposób.

Państwa członkowskie powiadomią Komisję w ciągu 12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy, o sposobie udostępniania informacji, która powinna być publikowana zgodnie z pierwszym akapitem. O wszelkich kolejnych zmianach należy jak najwcześniej powiadomić Komisję.

ROZDZIAŁ 3

Harmonizacja usług, które mogą być zastrzeżone

Artykuł 7

1. W zakresie koniecznym do utrzymywania usług powszechnych, usługi, które mogą być zastrzeżone przez każde państwo członkowskie dla operatora/operatorów świadczącego/świadczących usługi powszechne obejmują przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie krajowej korespondencji, zarówno za pomocą usługi przyspieszonego doręczenia, jak i zwykłej, której cena jest niższa niż pięciokrotność publicznej opłaty za przesyłkę z korespondencją w pierwszym przedziale wagowym, najszybszej kategorii znormalizowanej, jeżeli taka kategoria istnieje, pod warunkiem, iż ważą one poniżej 350 gramów. W przypadku usług pocztowych podlegających zwolnieniu z opłaty dla osób niewidomych i niedowidzących, można dopuścić wyjątki w ograniczeniach wagowych i cenowych.
2. W zakresie koniecznym do zapewnienia utrzymania usług powszechnych, przesyłki w obrocie zagranicznym i "direct mail" mogą nadal być zastrzeżone w ramach limitów cenowych i wagowych określonych w ust. 1.
3. Kolejnym krokiem w kierunku zbudowania rynku wewnętrznego usług pocztowych, będzie podjęcie decyzji przez Parlament Europejski i Radę najpóźniej do 1 stycznia 2000 r. i bez naruszania kompetencji Komisji, w sprawie dalszej stopniowej i kontrolowanej liberalizacji rynku pocztowego, w szczególności w zakresie liberalizacji przesyłek w obrocie zagranicznym i "direct mail", a także w zakresie dalszych przeglądów limitów cenowych i wagowych, która wejdzie w życie od 1 stycznia 2003 r., biorąc pod uwagę trendy rozwojowe, w szczególności rozwój ekonomiczny, społeczny i techniczny, zaistniałe do tego terminu, a także biorąc pod uwagę finansową równowagę operatora/operatorów świadczącego/świadczących usługi powszechne, biorąc pod uwagę dalsze promowanie celów niniejszej dyrektywy.

Decyzje takie będą oparte na wniosku Komisji, który powinien być zgłoszony przed końcem 1998 r., po przeprowadzeniu przeglądu sektora. Na żądanie Komisji, państwa członkowskie prześlą wszelkie informacje konieczne do przeprowadzenia przeglądu.

4. Wymiana dokumentów nie może być zastrzeżona.

Artykuł 8

Postanowienia art. 7 nie naruszają prawa państw członkowskich do organizowania umieszczania skrzynek pocztowych na publicznych drogach, emitowania znaczków pocztowych i świadczenia usługi przesyłek poleconych stosowanych w procedurach sądowych lub administracyjnych zgodnie z ich ustawodawstwem krajowym.

ROZDZIAŁ 4

Warunki świadczenia usług niezastrzeżonych oraz dostępu do sieci

Artykuł 9

1. Dla usług niezastrzeżonych, które wykraczają poza obszar usług powszechnych zdefiniowanych w art. 3, państwa członkowskie mogą wprowadzić zezwolenia ogólne w zakresie niezbędnym do zagwarantowania zgodności z wymaganiami podstawowymi.
2. Dla usług niezastrzeżonych, które należą do obszaru usług powszechnych zdefiniowanych w art. 3, państwa członkowskie mogą wprowadzić procedury zezwoleń, w tym koncesje indywidualne, w zakresie niezbędnym do zagwarantowania zgodności z wymaganiami podstawowymi i w celu zabezpieczenia usług powszechnych.

Przyznanie zezwoleń może:

- tam, gdzie uznano to za właściwe, być uzależnione od obowiązków świadczenia usług powszechnych,
 - jeżeli będzie istniała taka konieczność, narzucać wymagania dotyczące jakości, dostępności i świadczenia określonych usług,
 - być uzależnione od zobowiązania do nienaruszania wyłącznych lub specjalnych praw przyznanych operatora/operatorów świadczącego/świadczących usługi powszechne w obszarze usług pocztowych zastrzeżonych zgodnie z art. 7 ustępy 1 i 2.
3. Procedury opisane w ustępach 1 i 2 powinny być przejrzyste, niedyskryminujące, proporcjonalne i oparte na obiektywnych kryteriach. Państwa członkowskie muszą zapewnić, by przyczyny odmowy wydania zezwolenia w całości lub w części zostały przekazane wnioskodawcy, a także muszą ustanowić procedurę odwoławczą.
 4. W celu zapewnienia usług powszechnych, w przypadkach, gdy państwo członkowskie stwierdza, że obowiązki świadczenia usług powszechnych, zgodnie z zapisami niniejszej dyrektywy, stanowią nadmierne obciążenie finansowe dla operatora świadczącego usługi powszechne, może ono ustanowić fundusz kompensacyjny

zarządzany w tym celu przez organ niezależny od beneficjenta lub beneficjentów. W tym przypadku, może ono uzależnić udzielenie zezwolenia od zobowiązania wniesienia finansowej składki do powyższego funduszu. Państwo członkowskie musi zapewnić, by przy tworzeniu funduszu kompensacyjnego i ustalaniu poziomu finansowych składek przestrzegane były zasady przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności. Jedynie usługi wymienione w art. 3 mogą być w ten sposób finansowane.

5. Państwa członkowskie mogą ustanowić system identyfikacji dla "direct mail", umożliwiający nadzór nad takimi usługami tam, gdzie są one zliberalizowane.

Artykuł 10

1. Parlament Europejski i Rada, stanowiąc na wniosek Komisji oraz na podstawie art. 57 ust. 2, artykułów 66 i 100a Traktatu, podejmą działania konieczne do harmonizacji procedur, o których mowa w art. 9, określających komercyjne świadczenie dla ludności niezastrzeżonych usług pocztowych.
2. Działania harmonizacyjne, o których mowa w ust. 1 dotyczą w szczególności kryteriów, jakie powinny być przestrzegane i procedur, jakie powinny być stosowane przez operatora pocztowego, sposobu publikowania powyższych kryteriów i procedur, a także procedur odwoławczych, jakie powinny być stosowane.

Artykuł 11

Parlament Europejski i Rada, działając na podstawie wniosku Komisji oraz na podstawie art. 57 ust. 2, artykułów 66 i 100a Traktatu, podejmą takie działania harmonizacyjne, jakie są konieczne do zapewnienia, by użytkownicy i operator/operatorzy świadczący usługi powszechne posiadali dostęp do publicznej sieci pocztowej na warunkach, które są przejrzyste i niedyskryminujące.

ROZDZIAŁ 5

Zasady taryfowe i przejrzystość rachunków

Artykuł 12

Państwa członkowskie podejmą działania w celu zapewnienia, by taryfy dla każdej z usług należących do usług powszechnych były zgodne z następującymi zasadami:

- ceny muszą być przystępne oraz zapewniające, iż wszyscy użytkownicy posiadają dostęp do świadczonych usług,
- ceny muszą być ustalane z uwzględnieniem kosztów; państwa członkowskie mogą zdecydować, iż na całym obszarze ich kraju powinna być zastosowana jednolita taryfa,

- zastosowanie jednolitej taryfy nie wyklucza prawa operatora/operatorów świadczącego/świadczących usługi powszechne do zawierania z klientami indywidualnych umów o cenach,
- taryfy muszą być przejrzyste i niedyskryminujące.

Artykuł 13

1. W celu zapewnienia świadczenia usług powszechnych w obrocie zagranicznym, państwa członkowskie zachęcą swoich operatorów świadczących usługi powszechne do postępowania w taki sposób, by w ich umowach w sprawie kosztów końcowych za przesyłki w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty przestrzegane były następujące zasady:
 - koszty końcowe powinny być ustalane na podstawie kosztów opracowywania i doręczenia przychodzących przesyłek zagranicznych,
 - poziomy zapłaty powinny być związane z uzyskaną jakością usług,
 - koszty końcowe powinny być przejrzyste i niedyskryminujące.
2. Wdrożenie powyższych zasad może obejmować tymczasowe rozwiązania opracowane w celu uniknięcia niepożądanego zakłócenia na rynkach pocztowych lub niekorzystnych skutków dla rentownych operatorów, pod warunkiem, iż będzie istniała umowa pomiędzy operatorem kraju nadania i kraju przeznaczenia; umowy takie powinny jednak być ograniczone do minimum wymaganego do osiągnięcia tych celów.

Artykuł 14

1. Państwa członkowskie podejmą działania konieczne do zapewnienia, by w ciągu dwóch lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy, rachunkowość operatorów świadczących usługi powszechne prowadzona była zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu.
2. Operatorzy świadczący usługi powszechne będą, z jednej strony, prowadzić odrębne rachunki w swoich wewnętrznych systemach rachunkowości przynajmniej dla każdej z usług z obszaru zastrzeżonego oraz z drugiej strony - dla usług niezastrzeżonych. Rachunki dla usług niezastrzeżonych powinny wyraźnie rozgraniczać usługi należące do usług powszechnych od usług nie należących do usług powszechnych. Takie wewnętrzne systemy rachunkowości powinny funkcjonować na podstawie konsekwentnie stosowanych i obiektywnie uzasadnionych zasad rachunku kosztów.
3. Z uwzględnieniem ust. 4, systemy rachunkowości, o których mowa w ust. 2 będą dokonywały rozdziału kosztów odpowiednio dla każdej usługi zastrzeżonej i niezastrzeżonej, w sposób następujący:

- a) koszty, które mogą być bezpośrednio przypisane do konkretnej usługi, będą w ten sposób przypisane,
- b) koszty ogólne, czyli koszty, które nie mogą być bezpośrednio przypisane do konkretnej usługi, będą rozdzielone następująco:
 - i) tam, gdzie będzie to możliwe, koszty ogólne będą rozdzielane na podstawie bezpośredniej analizy pochodzenia tych kosztów;
 - ii) tam, gdzie bezpośrednia analiza nie będzie możliwa, kategorie kosztów ogólnych będą rozdzielane na podstawie pośredniego powiązania z inną kategorią kosztów lub grupą kategorii kosztów, dla których bezpośrednio przypisanie lub rozdzielenie jest możliwe; pośrednie powiązanie powinno być oparte na porównywalnych strukturach kosztów;
 - iii) gdy nie można zastosować bezpośredniego ani pośredniego rozdzielenia kosztów, dana kategoria kosztów zostanie rozdzielona na podstawie ogólnego współczynnika obliczonego jako stosunek wszystkich wydatków bezpośrednio lub pośrednio przypisanych lub rozdzielonych do każdej z usług zastrzeżonych z jednej strony i innych usług z drugiej strony.
- 4) Inne systemy rachunku kosztów mogą być zastosowane jedynie wówczas, gdy są zgodne z ust. 2 i zostały zatwierdzone przez krajowy organ regulacyjny. Przed ich zastosowaniem należy powiadomić Komisję.
- 5) Krajowe organy regulacyjne zapewnią, by zgodność z jednym z systemów rachunku kosztów opisanych w ustępach 3 i 4 została zweryfikowana przez właściwy organ, który jest niezależny od organu świadczącego usługi powszechne. Państwa członkowskie zapewnią, by oświadczenie w sprawie zgodności było okresowo publikowane.
- 6) Krajowy organ regulacyjny będzie na bieżąco udostępniał na odpowiednim poziomie szczegółowości informacje o systemach rachunku kosztów stosowanych przez operatora świadczącego usługi powszechne i będzie na żądanie przekazywał takie informacje Komisji.
- 7) Na żądanie, szczegółowe informacje dotyczące rachunkowości uzyskiwane z powyższych systemów będą udostępniane w sposób poufny krajowemu organowi regulacyjnemu i Komisji.
- 8) Jeżeli dane państwo członkowskie nie zastrzegło żadnych z usług, które można zastrzec zgodnie z art. 7 oraz nie utworzyło funduszu kompensacyjnego w związku ze świadczeniem usług powszechnych, na co zezwala się na podstawie art. 9 ust. 4 oraz jeżeli krajowy organ regulacyjny jest przekonany, że żaden z wyznaczonych operatorów świadczących usługi powszechne w danym państwie członkowskim nie otrzymuje subwencji Państwa w formie ukrytej, ani jakiegokolwiek innej, krajowy organ regulacyjny może podjąć decyzję o niestosowaniu wymagań określonych w ustępach 2, 3, 4, 5, 6 i 7 niniejszego artykułu. Krajowy organ regulacyjny poinformuje Komisję o wszelkich takich decyzjach.

Artykuł 15

Sprawozdania finansowe wszystkich operatorów świadczących usługi powszechne będą sporządzane i przekazywane do zbadania przez niezależnego audytora oraz publikowane zgodnie z odpowiednim ustawodawstwem Wspólnoty i ustawodawstwem krajowym dotyczącym przedsiębiorstw komercyjnych.

ROZDZIAŁ 6

Jakość usług

Artykuł 16

Państwa członkowskie zapewnią, by w celu zagwarantowania dobrej jakości usług pocztowych zostały ustalone i opublikowane normy jakości usług dotyczące usług powszechnych.

Normy jakości powinny odnosić się w szczególności do czasu przebiegu przesyłek oraz regularności i niezawodności usług.

Normy te ustalane są przez:

- państwa członkowskie w przypadku usług krajowych,
- Parlament Europejski i Radę w przypadku usług w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty (patrz: załącznik); przyszłe zmiany w powyższych normach wprowadzane w odpowiedzi na postęp technologiczny lub trendy rozwojowe na rynku będą wdrażane zgodnie z procedurą określoną w art. 21.

Przynajmniej raz w roku przeprowadzany będzie w sposób niezależny monitoring osiągniętych norm jakości, przez zewnętrzne organy, nie mające powiązań z operatorami świadczącymi usługi powszechne, na podstawie znormalizowanych warunków, które zostaną ustalone zgodnie z procedurą określoną w art. 21, który powinien stanowić przedmiot raportów publikowanych przynajmniej raz w roku.

Artykuł 17

Państwa członkowskie określą normy jakości dla przesyłek w obrocie krajowym i zapewnią ich zgodność z normami określonymi dla usług w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty.

Państwa członkowskie powiadomią Komisję o przyjętych normach jakości dla usług w obrocie krajowym, która opublikuje je w taki sam sposób jak normy dla usług w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty, o których mowa w art. 18.

Krajowe organy regulacyjne zapewnią przeprowadzenie niezależnego monitoringu osiągniętych norm jakości zgodnie z czwartym akapitem art. 16, wyniki którego będą uzasadnione, a także, o ile będzie to konieczne, podjęcie działań naprawczych.

Artykuł 18

1. Zgodnie z art. 16, w załączniku zostały określone normy jakości dla usług w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty.
2. Tam, gdzie wymagają tego wyjątkowe sytuacje związane z infrastrukturą lub warunkami geograficznymi, krajowe organy regulacyjne mogą wprowadzić odstępstwa od stosowania norm jakości określonych w załączniku. Jeżeli krajowe organy regulacyjne wprowadzą tego rodzaju odstępstwa, powinny bezzwłocznie powiadomić Komisję. Komisja przedstawi raport roczny w sprawie powiadomień otrzymanych w ciągu poprzednich 12 miesięcy Komitetowi utworzonemu na podstawie art. 21 do jego informacji.
3. Komisja opublikuje w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* wszelkie zmiany wprowadzone w normach jakości usług w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty oraz podejmie działania w celu zapewnienia regularnego, niezależnego monitorowania oraz publikowania poziomów osiągniętych norm jakości potwierdzających zgodność z powyższymi normami i uzyskanych postępów. Krajowe organy regulacyjne zapewnią, iż tam, gdzie uznano to za konieczne, zostaną podjęte działania naprawcze.

Artykuł 19

Państwa członkowskie zapewnią, że zostaną opracowane przejrzyste, proste i niekosztowne procedury rozpatrywania reklamacji użytkowników, szczególnie w przypadkach dotyczących zaginięcia, ubytku zawartości, uszkodzenia lub braku zgodności z normami jakości usług.

Państwa członkowskie podejmą działania w celu zapewnienia, że procedury te umożliwią rozstrzygnięcie sporów w sposób sprawiedliwy i szybki wraz z ustanowieniem tam, gdzie uznano to za właściwe, systemu zwrotu kosztów i/lub rekompensaty.

Z zastrzeżeniem innych możliwości odwołania dostępnych na podstawie ustawodawstwa krajowego i ustawodawstwa Wspólnoty, państwa członkowskie zapewnią, by użytkownicy, działając indywidualnie lub tam, gdzie zezwala na to prawo krajowe, wspólnie z organizacjami reprezentującymi interesy użytkowników i/lub konsumentów, mogli wnosić sprawy przed właściwe organy władz krajowych, jeżeli reklamacje użytkowników złożone u operatora świadczącego usługi powszechne nie zostały rozpatrzone w sposób satysfakcjonujący.

Zgodnie z art. 16, państwa członkowskie zapewnią, by operatorzy świadczący usługi powszechne publikowali, wraz z raportem rocznym w sprawie monitorowania osiągniętych norm jakości, informacje o liczbie reklamacji i sposobie ich rozpatrzenia.

ROZDZIAŁ 7

Harmonizacja norm technicznych

Artykuł 20

Harmonizacja norm technicznych będzie kontynuowana, biorąc przede wszystkim pod uwagę interesy użytkowników.

Europejskiemu Komitetowi Normalizacji zostanie powierzone opracowanie norm technicznych do zastosowania w sektorze pocztowym na podstawie przekazania mu tych spraw zgodnie z zasadami określonymi w dyrektywie Rady 83/189/EWG z dnia 28 marca 1983 r. ustalającej procedurę przekazywania informacji w zakresie norm i regulacji technicznych⁸.

Prace te uwzględnią działania harmonizacyjne podjęte na szczeblu międzynarodowym, a w szczególności te działania, w sprawie których decyzje podjął Światowy Związek Pocztowy.

Mające zastosowanie normy należy raz w roku publikować w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Państwa członkowskie zapewnią, by operatorzy świadczący usługi powszechne odwoływali się do norm opublikowanych w Dzienniku Urzędowym tam, gdzie uznano to za konieczne, w interesie użytkowników, a w szczególności, gdy przekazują informacje, o których mowa w art. 6.

Komitet, o którym stanowi art. 21 będzie na bieżąco informowany o dyskusjach toczących się w ramach Europejskiego Komitetu Normalizacji oraz postępach uzyskanych w tym obszarze przez ten organ.

ROZDZIAŁ 8

Komitet

Artykuł 21

Komisji udzieli wsparcia komitet złożony z przedstawicieli państw członkowskich, któremu będzie przewodniczył przedstawiciel Komisji. Komitet ustali swój własny regulamin wewnętrzny.

Przedstawiciel Komisji przekaze komitetowi projekt środków, jakie mają być podjęte. Komitet przekaze swoją opinię w sprawie projektu w terminie ustalonym przez Przewodniczącego odpowiednio do pilności danej sprawy. Opinia ta zostanie przyjęta większością głosów określoną w art. 148 ust. 2 Traktatu w przypadku decyzji, które Rada winna podjąć na wniosek Komisji. Głosy przedstawicieli państw członkowskich w komitecie będą wazone w sposób określony w powyższym artykule. Przewodniczący nie głosuje.

⁸ Dz.U. WE nr L 109, z 26.04.1983, str. 8. Dyrektywa ostatnio zmieniona decyzją Komisji 96/139/WE (Dz.U. WE nr L 32, z 10.02.1996, str. 31).

Komisja przyjmie wnioskowane środki, jeżeli są one zgodne z opinią komitetu.

Jeżeli wnioskowane środki nie są zgodne z opinią komitetu lub w przypadku braku opinii, Komisja bezzwłocznie przedłoży Radzie wniosek w sprawie środków, jakie powinny zostać podjęte.

Rada zadecyduje większością kwalifikowaną.

Jeżeli po upływie trzech miesięcy od daty odwołania do Rady, Rada nie przystąpi do działania, proponowane działania zostaną podjęte przez Komisję.

ROZDZIAŁ 9

Krajowy organ regulacyjny

Artykuł 22

Każde państwo członkowskie wyznaczy dla sektora pocztowego krajowy organ regulacyjny lub krajowe organy regulacyjne, które będą odrębne prawnie i niezależne funkcjonalnie od operatorów pocztowych.

Państwa członkowskie poinformują Komisję, które krajowe organy regulacyjne wyznaczyły one do realizowania zadań wynikających z niniejszej dyrektywy.

Szczególne zadanie krajowych organów regulacyjnych polega na zapewnieniu zgodności z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy. Można im także powierzyć odpowiedzialność za zapewnienie zgodności z regułami konkurencji w sektorze pocztowym.

RODZIAŁ 10

Postanowienia końcowe

Artykuł 23

Z zastrzeżeniem art. 7 ust. 3, w trzy lata po wejściu w życie niniejszej dyrektywy, najpóźniej do 31 grudnia 2000 r., Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w sprawie wdrożenia niniejszej dyrektywy, łącznie z odpowiednimi informacjami o rozwoju sektora, dotyczącymi szczególnie aspektów ekonomicznych, społecznych, technicznych oraz związanych z zatrudnieniem i jakością usług.

Do tego sprawozdania, tam, gdzie uznano to za właściwe, zostaną dołączone wnioski dla Parlamentu Europejskiego i Rady.

Artykuł 24

Państwa członkowskie wprowadzą w życie, najpóźniej w ciągu 12 miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy, przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne konieczne do wdrożenia niniejszej dyrektywy i niezwłocznie poinformują o tym Komisję.

Wspomniane środki powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

Artykuł 25

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 26

1. Niniejsza dyrektywa nie powinna uniemożliwić państwom członkowskim utrzymania w mocy lub wprowadzenia środków, które mogą być bardziej liberalne niż te, o których stanowi niniejsza dyrektywa. Środki takie muszą być zgodne z Traktatem.
2. W przypadku wygaśnięcia niniejszej dyrektywy, środki przewidziane przez państwa członkowskie w celu jej wdrożenia mogą być utrzymane, w takim zakresie, w jakim są one zgodne z Traktatem.

Artykuł 27

Postanowienia niniejszej dyrektywy, z wyjątkiem art. 26, obowiązują do 31 grudnia 2004 r., o ile nie postanowiono inaczej, zgodnie z art. 7 ust. 3.

Artykuł 28

Niniejsza dyrektywa adresowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 15 grudnia 1997 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
J. M. GIL-ROBLES
Przewodniczący

W imieniu Rady
J.-C. JUNCKER
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

Normy jakości dla przesyłek w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty

Normy jakości dla przesyłek w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty w każdym kraju powinny być opracowane na podstawie limitu czasowego dla przebiegu przesyłek, liczonego „od końca do końca”(*) dla przesyłek pocztowych w najszybszej znormalizowanej kategorii, zgodnie ze wzorem $D + n$, gdzie D oznacza datę nadania(**), a n – liczbę dni roboczych, jakie upływają pomiędzy tą datą a datą doręczenia do adresata.

Normy jakości dla przesyłek w obrocie zagranicznym w ramach Wspólnoty	
Limit czasowy	Cel
D + 3	85% przesyłek
D + 5	97% przesyłek

Normy te muszą być osiągnięte nie tylko dla całości ruchu w ramach Wspólnoty, lecz także dla każdego dwustronnego przepływu przesyłek pomiędzy dwoma państwami członkowskimi.

(*) Przebieg przesyłki „od końca do końca” liczony jest od punktu dostępu do sieci do punktu doręczenia do adresata.

(**) Data nadania, która powinna być uwzględniona, powinna być tą samą datą, z którą przesyłka została nadana, pod warunkiem, że nadanie następuje przed podanym czasem ostatniego wybierania przesyłek z określonego punktu dostępu do danej sieci. Gdy nadanie ma miejsce po tym czasie, datą nadania, jaką należy uwzględnić, będzie następny dzień wybierania przesyłek.

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO
PROJEKTU USTAWY
O
USŁUGACH POCZTOWYCH

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 21 maja 2002 r.

Obszar Negocjacyjny: „Telekomunikacja i technologie teleinformacyjne”
Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej:
Rozdział 19, priorytet 19.3

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem jego dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i projektem aktu wykonawczego
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela zgodności)
4.	Opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 2 lipca 2002r.
5.	Tłumaczenie aktu prawa Unii Europejskiej, w wersji papierowej i elektronicznej: 1. Dyrektywa 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 23 lipca 2002 r.

Cena 6,69 zł + 22% VAT

